

O R C U S
- 1 9 7 9 -

III. DÍL

ÚSPĚŠNÁ BILANCE ČLENŮ ZO SSM ORCUS

• V lednu se na svých výročních schůzích scházejí svazáci ze všech míst naší vlasti. Mezi těmi, kdo bilancují výsledky své dvouleté práce, jsou i svazáci ZO SSM speleologického klubu Orcus našeho podniku. Tato specifická zájmová organizace dosáhla v minulých dvou letech mnohých významných úspěchů, o čemž svědčí i celné umístění v celopodnikové socialistické soutěži. •

Hlavní náplní činnosti mladých jeskyňáků jsou speleologické výzkumy a s nimi spojené ostatní odborné práce. Výsledkem obětavé a namáhavé práce při komplexním výzkumu pseudokrasu Beskyd je objevení šesti nových jeskyní o celkové délce 300 metrů, jejich zmapování, topografické zaměření a mikroklimatické zpracování. Ve spolupráci s Krajským vlastivědným muzeem v Olomouci je

pracovní výpomoc ostatním speleologickým organizacím a na nácvik zdolávání nejtěžších propastí a jeskyní. Byly to například dvě desetidenní expedice na Stlickou a Plešiveckou planinu, několik akcí v Moravském krasu i spoluúčast na přípravách a organizaci dvou mezinárodních setkání speleologů v Moravském krasu.

Při přípravě členů na velmi náročné akce v podzemí nezapomínají speleologové naši organizaci ani na psychologickou připravenost. Proto v minulém období provedli ve spolupráci s psychology sérii pokusných sestupů do podzemí, které se odehrávaly za těžkých mikroklimatických podmínek s vysokou fyzickou a psychickou náročností. Výsledky opět prokázaly dobrou odbornou a psychickou připravenost mladých jeskyňáků.

Patří k nejlepším

jíž čtvrtý rok prováděn chiropterologický výzkum v celé oblasti Beskyd a Oderských vrchů a na základě jeho výsledků jsou hlavní zimovlště netopýru postupně uzavírána a chráněna. Celá tato akce spolu s mnoha dalšími byla přihlášena do celostátní soutěže „Za tvorbu a ochranu životního prostředí Brontosaurus“.

Důležitými akcemi pro růst odborné a speleopatologické připravenosti všech členů jsou výjezdové expediční akce do krasů CSSR. Jsou zaměřeny na

- a právem!

Při těchto speleologických akcích pobývali členové ORCUSU v uplynulých dvou letech 125 dní svého volného času v terénu a při výzkumech jeskyní strávili 5800 hodin.

Přes tyto specifické hlavní úkoly nezapomínají na všechny základní složky svazácké práce. Ve spolupráci s PO SSM vedou nejen svůj patronátní oddíl Slavíci, ale uskutečnili pro plonýry bohuminských a ostravských škol desítky besed, přednášek, promítání diafilům a praktických ukázek z práce speleologů. A ty plonýry, kteří projeví o speleologii největší zájem, připravují pro vstup do své základny organizace.

Pozadu nezdůstávají ani na poli kulturním a sportovním. Dokladem toho je více než sto kulturních podujatí připravených nejen pro své členy, ale i pro družební svazácké organizace, BSP a desítky sportovních akcí, jakými byly různé turnaje v kolektivních sportech, horolezecký výcvik, turistické pochody, branné hry a další.

Na počest II. sjezdu SSM, 30. výročí vítězství pravujícího lidu a dalších důležitých výročí svazáci vysoko překračovali i své závazky na poli pracovní iniciativy. V rámci akce „Z“ přestavěli svou vlastní klubovnu, aktivně se zapojili do směnu NF, letní aktivity studentů při výpomoci podnikům i do hnutí Brontosaurus. Celkem tak odpracovali 9300 brigádnických hodin, což je v průměru 500 hodin na jednoho člena — a to je opravdu mnoho.

Velmi výrazně se jim podařilo rozvinout i družební vztahy mezi ostatními mládežnickými organizacemi speleologického zaměření u nás i v zahraničí a to hlavně v zemích socialistického tábora. Vyjádřením uznání práce speleologů — svazáku ORCUSU je i pozvání sovětských speleologů k provedení expedice v srpnu 1979 do Krymského trusu. A právě tato reprezentační akce spolu s dalšími úkoly stojí před bohuminskými speleology v novém funkčním období.

CESTMÍR KUPKA

ZAKLADNA:

vedoucí: WAGNER JOSEF

členové rady: REICHENBACH MIROSLAV

KÖNIG PETR

STRAKOŠ MIROSLAV

VOLF LIBOR

členové

: DĚHNÝ MIROSLAV

PITÁČ KAREL

KUPLKA ČESTMÍR

ŠNÍPA JAN

HARTIKÁN PAVEL

VLADYKOVÁ RADIM

TOMÁŠEKDOVÁ JANA

KRMELOVÁ JANA

KIČHER MILAN

HANŽA PETR

HAZUR JIŘÍ

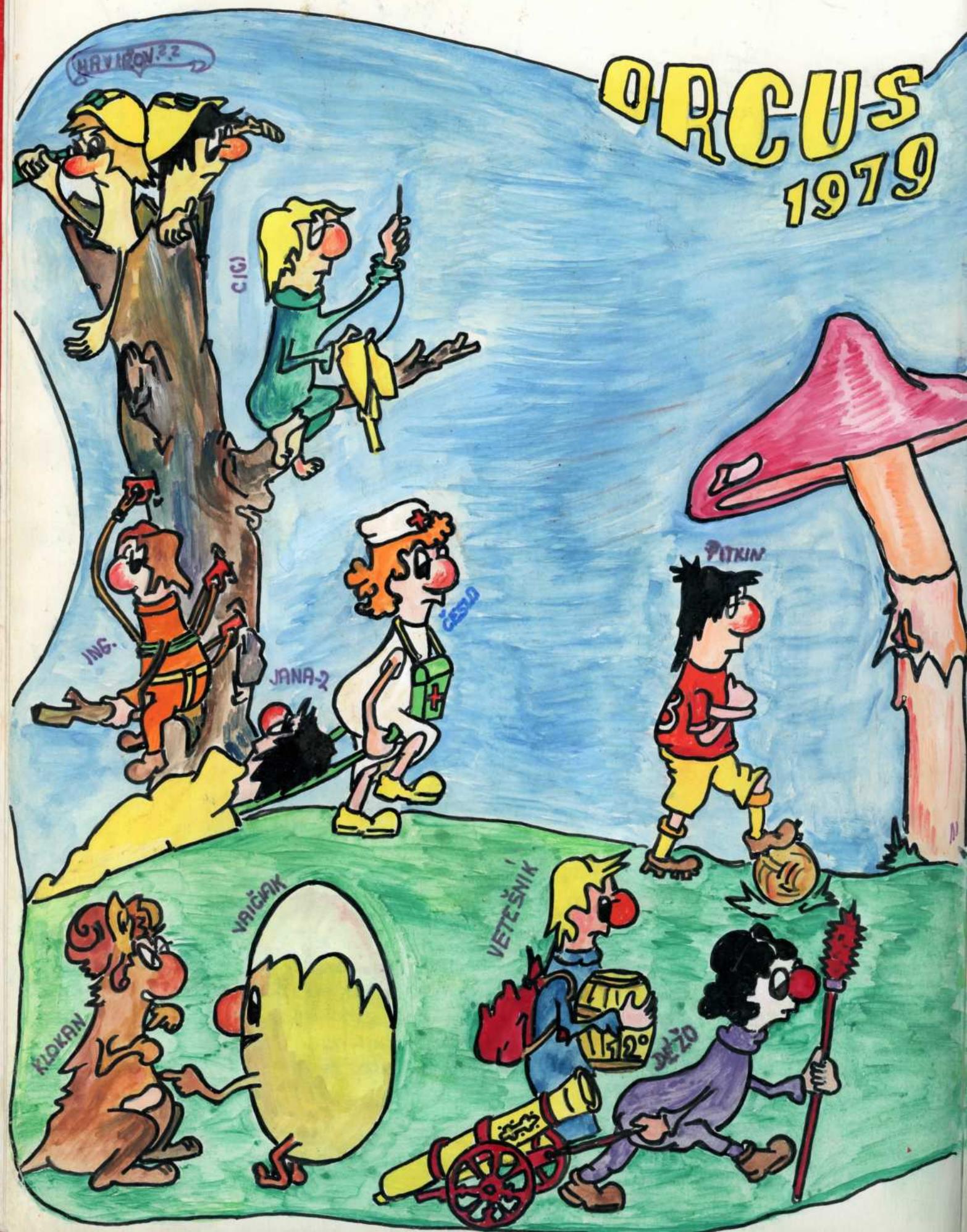
URBAN DAČLAV

ZALCER JIŘÍLAV

v.o.z. TĚHÁ PETR

v.o.z. KVÁLK JOSEF

ORCUS 1979

ZATÍM BERAN
NIC
NETUŠÍ!

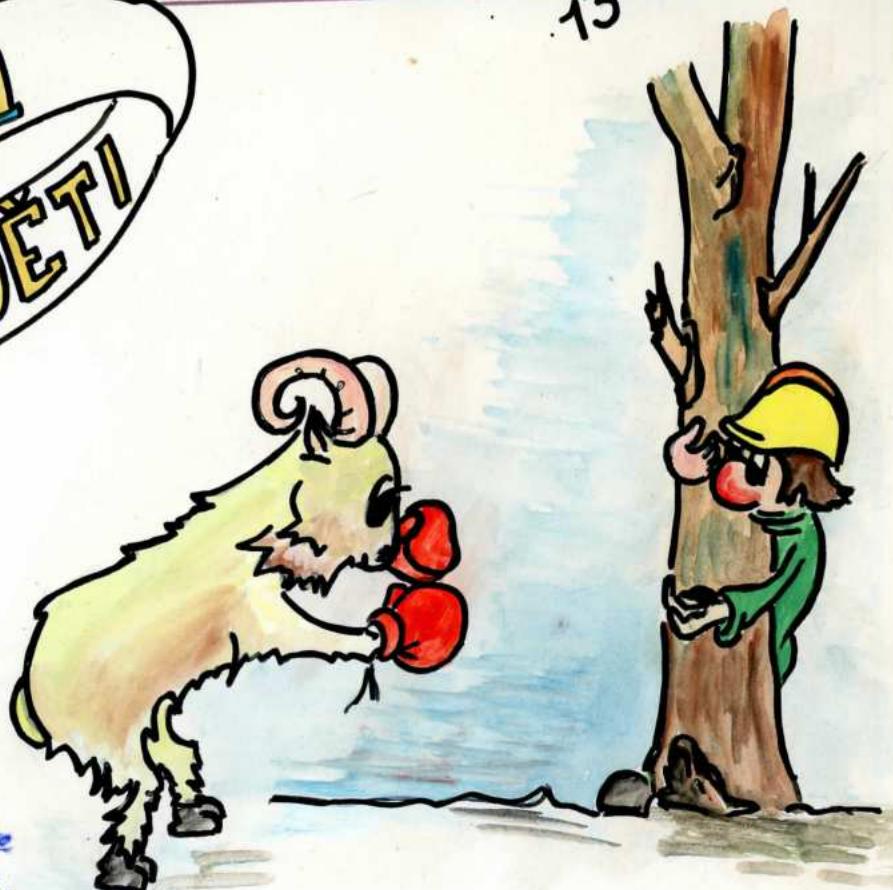

... A UŽ ZEZNUL V PRÁNĚ

... A DĚŘO OPĚT
VÍTEZNĚ!

BERANA VE SHU VIDĚTI

Co vracík to řezník?

První akce po Novém roce nás vedla do Mladé na pravosítku skupiny Hily.

Horace - a samozřejmě k Robbinzonovi

Raich, Peťa Kůma, Biskup, Pepa, Jana III., Dešo, Pitkin a Větešník - to je naše dnešní obsazení! Skomplet zamotanou hlavou po deseti násobném přesedání se konečně ocítíme u cíle. Robin má ještě zařízeno. To nevadí, nacházíme novou zábavu. Hila se rozhodl že se svého přírodní jednou se svých ovcí oči berou a řezník kledořadně pomocníky Samozřejmě řezníci Raich, Dešo, Věteš a Peťa se ihned chystají k práci. Chodák berou, říká Pepa a jede rádejší zasedat k Robbinzovi, kde se dnes také hono schuje krajského užáru čes, jíž dnes předsedá sám Doc. Panos.

Po oficiální části začíná pro nás ta zajišťující - neoficiální. Za chvíli i negramota Raich hovoří všemi jazyky světa. „Hajdu judu“ oslovuje perfektní španělskou hostou z Kuby. „Jinak předsedu speleol. srazu“ „Das ist der key“ šokující deš a zakončuje světově „Davaj rum“ O neméně sknělé noční jsou i ostatní. Věteš se slzou o oku pozoruje jak Raich s Pepou ukládají Klokanu do postele, zatím co on leží na zemi. Biskup dnes nejake sentimentu vyráží do mrazu aby noc strávil ve chlívě namísto zavrásděného berantu očí ove. Raich ještě několikrát protkl matraci na posteli a Pepa spadla a lehoťka - ale jinak proběhla noc bez vlnony.

A ráno ráno už zase domů.

Ref

**TOM VE SNĚHOVÉ
PUSTINĚ**

**SÁM NEJMLADŠÍ
SPELEOLOG ORCUSU**

Jeskyňáři bilancovali

V měsíci lednu se konaly na všech místech naší vlasti výroční schůze SSM. Mezi těmi, kdo bilancovali výsledky své práce, byli také svařáci ZO SSM speleologického klubu ORCUS ŽDB.

Hlavní náplní činnosti Slavíci, uskutečnili pro pionýry bohumínských a ostravských škol desítky besed, přednášek, promítání diafilmů apod.

Pozadu nezůstávají ani na poli kulturním a sportovním. Dokladem toho je více než sto kulturních akcí připravených nejen pro své členy, ale také pro družební svařácké organizace a BSP, desítky utkání ve volejbalu, horolezecké výcviky, turistické pochody, branné hry a další.

Vysoko překročili své závazky také na poli pracovní iniciativy. V rámci akce „Z“ přestavěli svou vlastní klubovnu, aktivně se zapojili do směn Národní fronty. Celkem odpracovali 9400 brigádnických hodin, což představuje v průměru 500 hodin na každého člena.

Při této akcích strávili členové Orcusu v uplynulých dvou letech 125 dní svého volného času v terénu a 5800 hodin v jeskyních.

Přes tyto specifické úkoly neopomíjejí jeskyňáři základní složky svařácké práce. Ve spolupráci s PO SSM vedou svůj patronátní oddíl

Velmi výrazně se jím podařilo rozvinout družební vztahy s ostatními mládežnickými organizacemi speleologického zaměření u nás i v zahraničí. Obdrželi pozvání sovětských speleologů na expedici do Krymského krasu v srpnu tohoto roku.

JOSEF WAGNER

20-21.1

PO VÝROČÍ...

NEB SNIHTO JE NAŠE

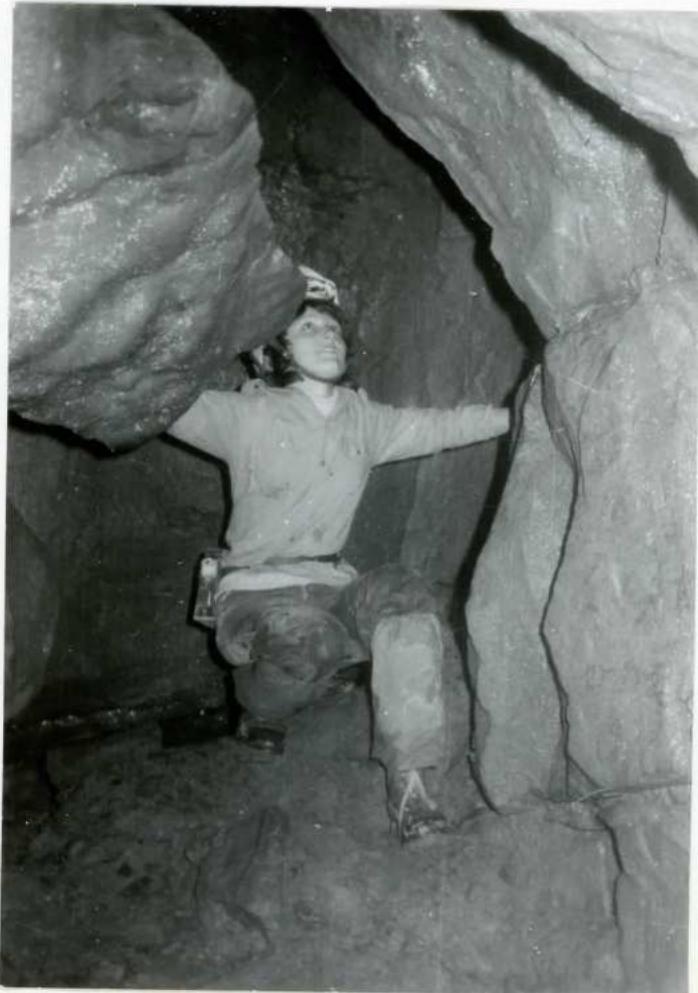

Po bujare' a císpěře' schází - tedy výročí! různí členi někým cestami vyrazí do hor. Tak treba Pepa sebravši Tomu jede se kouknout na netopýny do Soatoňovic. Tedy rastně do dolu u Krušberské přehrady. Tom se sice nestalo dít západajíce po uší do sněhu a po rukou do dolu prohlásil zdeku bydli drak a na vísceho Plecota jen huknul: "Ty jsi ale čert ušatý". Tím pro nej byl ohrožen kum hotov.

A dalsí? Větš česta. Dědo s lady se ubírali na řeku krovu chatu. A jak dopadli Tomi:

KUK NA MĚ !

ZAJÍMAVÉ, ŘÍKÁ
DARČA,
NESPADNE TO
ANI NA MNE

NA BESEKUDU

Zima vlaďce nad námi - ale my opět o plné' polni' na Beskydku. Štíty uvozíme. Kdo? No přece zdravé jadro - Radch Vekš, Pepa a Děčo se skoropam. Ve vlaku i se dělíme nadra směry: ondrošův - Pepa + Děčo ženská a pustevenský Raich + Vekš. A jak se jim dařilo?

Samořejmě se slunečným počasím nastala na Beskydy kofora, invaze turistů s ležem, batohy, běžkama a hladinou autama. Slunečné počasí dorvalo pozorovat okolní krajsy krajiny. Název byl totolik číslu - ale ženská zdolařovala. Tont lysiou rychlosťí dobré stářeného hlemýzdě. Divoň bylo, že skopce ji to slo podstatně rychleji. Poté měla Dřeča i vdira tak, že jsem ji nechali raději v vchodu, drkotat zubama. A jako jsdy tdyž pou hory plné "turistů" - plna byla i Hilda. A tak jsem se raději kufoleli na Radch chatu.

A co Vekš s Raichem. Ti bleskově zmíkli círulkou, řekujíce lyže svými faráikami, řecími, že se jen zasekly kombajna až asi ztratily v tom rubání směr. A hned na to se vraceli na něči svášku do Mamenky.

Včer jsme se konečně sešli na chatě. A začala mohla začít. Samozřejmě nejvíce na vše oběti nejasnější - ženské. Pak Děčo předvedl několik perfektních kousků, z nichž mu sice žádne neuspělo - ale nevadilo.

Ráno opět o přirodě nastaly dívky. Tam kde včera byly metry sněhu druzi mohli zehučet sázen kukuricí. No prostě oblava. A to na m trochu skrátile plány.

Příště to musíme napravit!

pe

... A TO JE NAŠ ZOREC DĚŽO

TAK NA DĚŽA

... A PRO DĚŽA

JAK JSMIE BAVILI SE

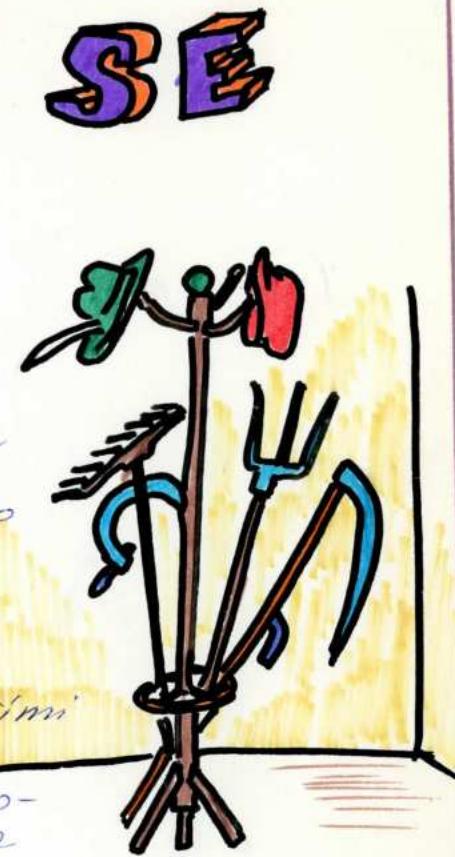
ANEBO SEDLÁK NA PLES

"Trocchu za'bavy" řekli jsme si „mikdy neuško-
dil“ a vydali se na ples gymnázia.

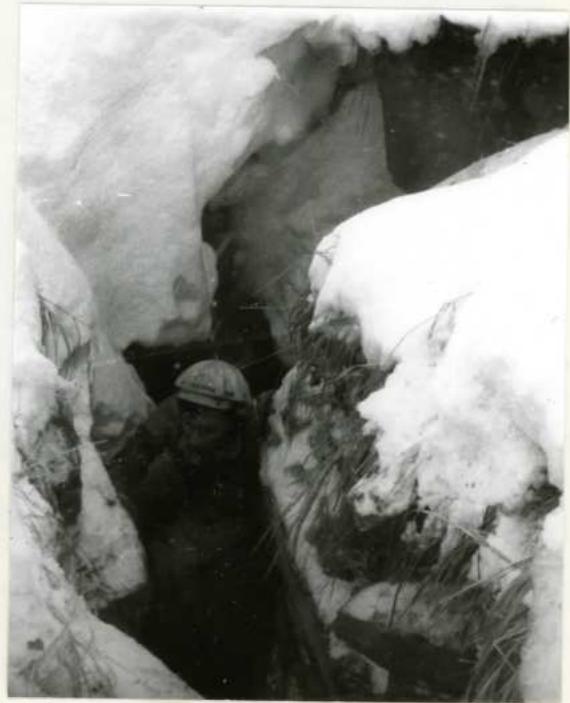
A když začala již ve čtvrti srázem u Věteř-
mka. Dědeček Pepa, Zdenek, chotí Dědečka
začali tancovat. A další cíl - byl Pepy.
Apak - vzhlu do Národního - když domu
nechávala. Jenže... nás bylo mnoho
a lístky jenom dva. „Zdejšee mladého
světa“ volal hned ve dveřích Pepa. Ale -
kouzlo učinkuje - všechni včetně věšáku
se mohli klest' až do sklepa. „Když už se
báme něco nahodou nelíbilo - hned to dáme
do pořadku!“ Ale to jsme již rádiли s dalšími.

Orcusáky Petrem a Wolframem Mladým na
sedle. „Nyní zádome přítomné - aby neustupo-
vali na parket. Budete zde fotografována
prítanči slavnou osobnost Bohumína - Dědeček
se svou chotí“ - člen chystané expedice Orcus.

A Pepa s Petrem už jeli: „Ahoj vy fotky také!“ zadevali dav
„Necheeme to zadarmo“ A tak jsme vydělávali. Co se dalo.
No prostě slavili osobnosti v Bohumíně. Ahoj Pepa

Ve čtvrtek 15. února se v Národním domě v Bohumíně II uskutečnila roční konference závodního výboru ROH. V jejím průběhu byly nejlepším provozům, stranické, odborové, mládežnické organizaci a SČSP předány standarty PR a podnikových orgánů a čestná uznání. Na snímku VTP přebrájí zástupci ZO SSM speleologického klubu Orcus standartu PR a CZV SSM.

... JEŠTĚ ŽE DOLE JE
JAK V SAUNĚ..

NA VRCHOLU

JEŠTĚ KOUSEK..
JEŠTĚ....

Tak a jinak i

hůř nám spálali
běžkaři na svých tratích kde jsme jim my posobě zanechávali slomí stopy, v nichž si zase oni lekce lámali běžky. Harno myna běžky nemáme a hory patří osem!

A tak Řeče, Pepe, Biskup, host z Hu Moravy Žiškou (jinak snad manžel č. 10 Jany č. 3) a před nimi Šenka a Šura z Hačířova se mohli probíjet na čerták i kněžnami za kym? No což za setopisy. Pocasí nebylo zlé a Bůh na nás i snehem nečekal. (Bohužel) V díře to nebylo zlé, koncec dobrá a tak si ještě Biskup s Pepe vylezli většou propast a všichni pak slézali dolů do Čeladné - nehlídce ani na sníh rani na potoky a řeky v cestě. „Nejake je tu voda v cimoru chládku“ řekonal si Řeče přecházíce po dýrech Čeladenu. „No jo - moš pravdu“, dívalo Žiškou, seděc v proudu. To vše se ale vylepšilo v kněžnách restauraci. Tře jíž nám bylo teplo a při placení dokonce horko.

Na zastávce i ve vlaku konečně nastli Řeče Pepe třetího do party k mariáši a mohli tak konečně zaměstnat svědčící rice.

Jeme sice doma. Ale pro Biskupa a řeckníka to teprve začíná zítra. No jo, rodinné povinnosti.

ref

*SLAVNOSTNÍ NARÍSTUP
A VPREMĚ FAVORITÉ
„PELEOCOMPANY“*

Vyhřát si!

Nápaditost a smysl pro recesi o víkendu projevili členové turistického kroužku CZV SSM rožnovské Tesly při pořadatelství zimního srazu mládežnických družstev. Na bájném beskydském vrchu se totiž uskutečnily I. TŠOH-DARSké hry, jejichž disciplíny byly sestaveny podle údajných původních zvyků obyvatel Radhoště, kteří vše konali, tedy i četli pozdátku. Proto také pro hostinský i diváků nebylo pouze vítězství v sázce po jedné lyži, skočicích z můstku bez lyží, závodech psích spřežení, stavění sněhového sloupu, běhu na sněžnicích či zahrabávání se do sněhu hlavním motivem účasti, ale jak patroni atraktivní akce si dali do výšky — „Nem důležité vyhrát, ale vyhřát si!“ JOSEF WÄGNER

*CELY
PELETON*

#TSOH-DAR SKÉ I. HRY

TSOH-DAR = Radhost^v
(čteno osozatku)

Hru? a na Radhosti?

To je přecenař revir! Tam
nemůžeme chybět. A nechy-
bět jsem

V sobotu ráno pod náš novou vlaštovou vyzvali Raich, Veteš, Pepe
Biskup, Tajčík, Libor, Petr König, Děžo, Vlence alias Vařo (instruktor
PO a dve pionýrské vedoucí) Anna a karka. Akce již začala na Pustevnách
Raich na čele našeho tábora udivoval okoli: „Vy jste kalismik "volaly
naše děti. My všem patujeme dálka na Žoh-dar. Ještě nutno přiznat/
že se všichni byli kondičně na výši. Zdálo se že zhlamař Vetešník.

Ale to jsme již na Žoh-daru ve středu dění pozornosti: „Toužíte starátky šachtu?
Z které dny jste vyfarali?“ Totální dary na naše družstvo ve složení: Raich
König, Děžo, Biskup a Vlajo. Slavnostní nastup a klámkání v ruce Yehu zacíná.
Promítat - jízda na jedné lyži. Na naši borec jsou králi. Nestací se však ještě
aklimatizovat a dalej objektivní potíže způsobily až sedmé místo. Bohužel ani
mohutný doping našich příznivců a doping výživních tekutin nepomohl.
A je tu další disciplína - Hakení kloky po trase 100 m. Naš team je skvělý
Style obrovský, nasazení maximální. Postaváme se do čela. Jenže nejake se stalo,
že bočníme chvat. Nevidí! Kym' nastupují boreci na skok z místku bez lyží!
Naš borec Biskup nasadil na silonový sak a jízda rozičdí. Jako blesk zmínila
na stroji speciální úpravy A-2 a dopadla. Aho dopadla na 2 místo. Ale to nemí-
ří. Jetu běh na lyžích - lody sněžnicík - neloli kusek plecha. Tři Vlajo běží
skutečně ale borec Děžo je neporazitelný. Avšak ztrácí je naše.
Bohužel musíme Žoh-dar opustit. Stěhujeme se metry snihu do dolin a
na Reichenau chatu. Samozřejmě se zastavou v zátoce. Tady koupodivu
zustavají Veteš a König. Spat venku. My odjedoume s cílem zítra se sem vrátit.
Jenže.....

Sobotní večer - nos - a nedělní ráno se změnily v kvízový akt končící onedělej
oskladněním. A co je nejlepší na ponocování? Rocíkha a řečeník. Aťkdy
naše hry pokračují pod Ondřejníkem. Jek? Na obřím sněhovém svahu
a místku světových parametrů byl svět svátek fantastických skoků
na strojích všech druhů: „SLOŇAK“, „SILONAK SUPER“, „PVC“ a další.
Ale vltavcem se stal Jura Mazur na stroji „PVC-LINO-SUPER“

abv Pet

POŘADATEL
I. ŤŠOH-DARských HER
1. KOŇSKÁ STÍHACÍ PERUŤ
uděluje

OSVĚDČENÍ YETTIIHO

LEDOVÉHO

které 1. RYBANOVÁ JESKYNNÍ SPOLEČNOST

získal(a) na I. ŤŠOH-DARských HRÁCH

za: 1. místo
v běhu na širokých sněžnicích

ŤŠOH-DAR
dne: 12. 2. 49

razítko:
podpis: Milý

Yetiové opět v Beskydech?

O jednom minutém víkendu směřovaly na vrchol památné hory Radhošť kromě lyžařů desítky mladých lidí z celého našeho kraje, aby se stali účastníky nebo alespoň svědky prvních TŠOH-DARských her.

Nápad uspořádat zimní sraz mládežnických družstev vznikl u svazáků turistického kroužku CZV SSM Tesla Rožnov.

A tak se svah pod horou chatou na Radhošti pokryl desítkami stanů a už smíchem mladých lidí. Pod heslem „Není důležité vyhrát, ale vyhrát si“ byly I. TŠOH-DARské hry zahájeny. Ale co to je za podivný název, ptáte se? Vyseštění je jednoduché. V Beskydech kdysi žili Yetové, kteří dělali vše pozpátku, tedy i mluvili. A Radhošť často ze zadu znamená TŠOH-DAR.

V této humorné atmosféře probíhaly i celé hry. To dokazují také samotné disciplíny, které vycházely z bohatého života a zvyků Yetů. Jízda na jedné lyži, skoky z můstku bez lyží, závody psích spřežen, sta-

vění sněhového sloupu, soutěž v rychlosti zahrabávání do sněhu a další. Hodnotila se i originálnost dresů pětičlenných družstev a týmové vlnky.

Nikomu nevadil pád, nějaká ta modřina, umístění nebylo důležité. Zvítězil humor, touha po pohybu a dobrá nálada.

JOSEF WAGNER

TO MUVÍ SRAMO

Protato sobotu a neděli
vybrali jsme si termíny.
A tu se ráno ocitají Raich,
Cici, Věteš, Wolfi Tajčiáka,
Pepa i se členem.

Jako hosté pracovníci dřevního střediska státní památkové péče
i rodinami. Ty sibériou Pepa a Reichenem do Black Hillu.
Dolů má vrah jít odvahou jen jeden. Nevezdí. Boxy nás
opouštějí a Reichen a Pepou můžeme kružberku do mým dolu
ale už se pak setkali s ostatními u Elsy. A taje dnes ve
formě. My ovšem také. Tézr připravuje konference Ristup s
Detrem a mysem vyrazí k Black Hillu. Mezi ním jsme
trochu poštěšili ubahy polopráce na Dellachorovém dolu.
A jako tradice vyrazíme na noční svátky - za netopýry. A ježek
pozehnání. Hází se i Tajčiákovi - alias batoni mláti očko.
A tak alychemu mu vytáhli arší trochu jej očidíme podolí.
Ažas nás mymí vyvídává. Tajčiák to zkrátil - a vyslo muto.
Po oklikách zmatačích - ale vychad načel.

Nakonec pak usedáme k loboráku - a koutíme. Co? Narozávamy
petra a jmeniny Tajčiáka. Vše samozřejmě za srdcemého
dokledu hledadce ohnt - Babi Tajčiáka. Jesíco povídala,
že nás několikráté skoncel upěci, či podpolati les - ale
jednak se své funkce vlastal dobrě.

A Neděle - je doček. Zdejší probuzení v pal dařila! Ale proč se nedočkalo. A tak Ristup a Pepou chraťají
opět na Kružberk - navštívit paňu Peirgo.

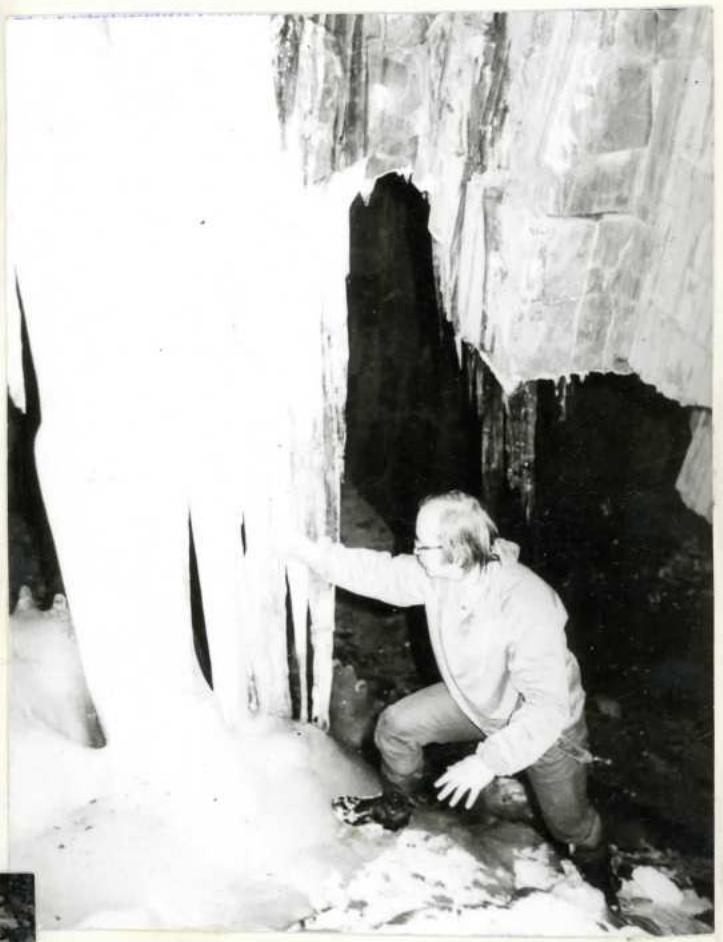
Zatím všem se v Black Hillu udalo drama. Uhlařové
volík Pek König - Mladej - a olšku. Všichni tri zahájily
pokus o proplutí srovánky mýchodbami. Nejdříve to
jde ve člunu. Pak všem člun proplout nemusí.
A kdo propluje? Pivo - jedinec žilence König.

A už je tam. Teď už nevadí. Výsledek?

Zatím malo. Uvidíme příště Prof. Prof.

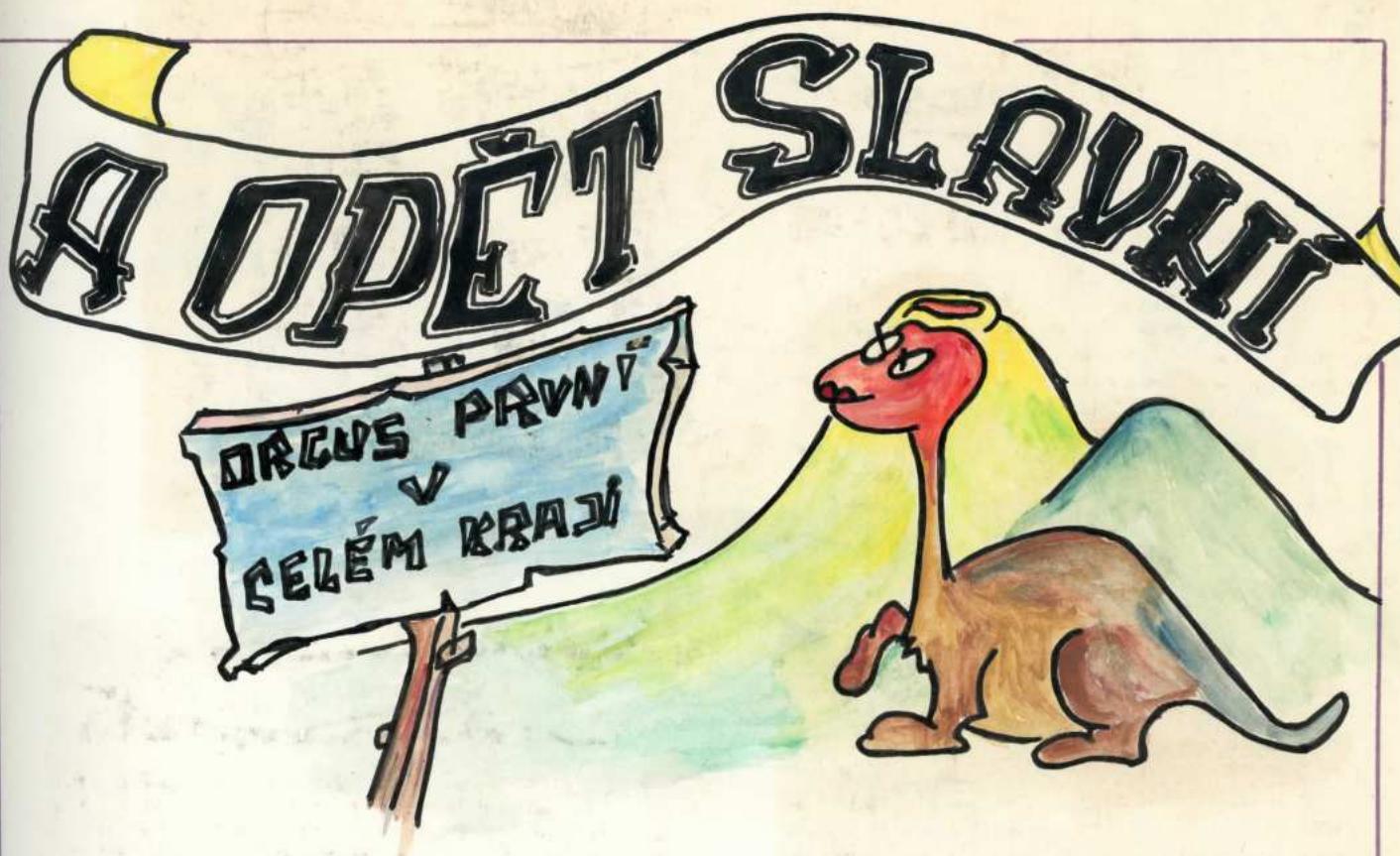
TO JE LEDU! JESTE TU WHISKY...

..... KDE JSEM DAL TU
SKOTSKOU?

A PO DOBREM OBĚDĚ....

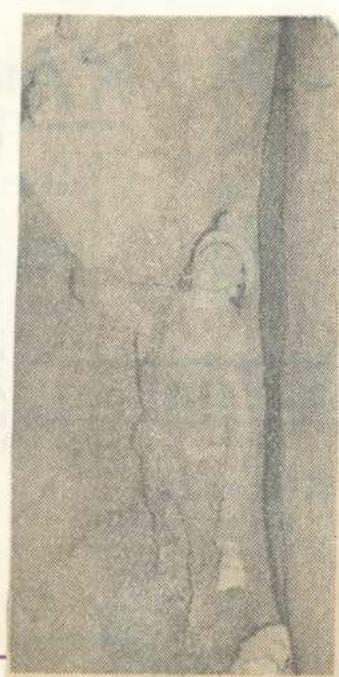

Včem první? To je jednoduché. Krajský výbor SSM nás vyhlásil vítězem soutěže za tvorbu a ochranu životního prostředí - a to za akci „Záchrana zimovisť netopýrů v Oderských horách“. Tdruhé místo v soutěži ve sběru odpadků na horách nám neušlo. A tak Pepe pro nás přebral hodnotné ceny - a jednou dolar. Kam nyní? Na výstavu fotografií kdežto jsme okouli okeně Osvobození přesně na Josefa. A k tomu všemu nemáme co dodávat!

Romantika jeskyní

Bohumín (jw). — Zajímavou výstavu připravili pro většínost svého členové svazového klubu ORCUS v bohuminském klášteře Osvobození. Mladí jeskyňáři nazvali „Speleologie ve fotografii“ a včera ji otevřeli na počest 30. výročí vzniku Plionyrské organizace.

Na animacích P. Témky a J. Wagnera se návštěvníci seznámují se světem v podzemí, s krásou krápníkových útvarů i s romantikou a dobrodružstvím mládežnickým, které často sestupoval do hlučných propastí. Exponce je také prošezem bohatě osmlítilé činností klubu ORCUS. Výstava potrvá do 2. dubna.

BOHUMÍN — V lednu letošního roku vyhlásil Sm KV SSM spolu s Českou státní sporitelnou v rámci hnutí Brontosaurus soutěž k tvorbě a ochraně životního prostředí. Do této soutěže se přihlásili i svazoví ZO SSM speleologického klubu ORCUS ZD Bohumín. Na počátku letošního roku byla soutěž vyhodnocena. Jejimi absolutními vítězi se stali svazoví klubu ORCUS akci „Záchrana blotpů - zimovisť netopýrů v Oderských vrších a Beskydách“. Také druhé místo obsadili mladí jeskyňáři akci nazvanou „Nušiada“, což není nic jiného než sběr odpadků a likvidace skládek smeti v turistických oblastech Beskyd,

nová svoboda

mladým

ORCUS a Brontosaurus

Mezi nejúspěšnější svazácké organizace našeho kraje patří speleologický klub ORCUS ze Železáren a drátnovem Bohumín. Při vyhodnocování soutěží, vyhlášených KV SSM, získali mladí speleologové prvenství v péči o zelen a v ochraně přírody. Ocenění bylo také jejich podíl na obnovování a likvidaci tzv. divokých skádek.

A co dělají členové výstavu pod názvem Speleologie ORCUS v těchto dnech? Minulou sobotu a neděli strávili v terénu. Pozorovali chráněnou faunu ve starých opuštěných dolech Oderských vrchů. Tentokrát připravovali s pracovníky okresního střediska památkové péče a ochrany přírody v Opavě lokality s největšími koloniemi zimujících netopýrů k uzavření a vyhlášení těchto oblastí jako výzkumných pracovišť.

U příležitosti 30. výročí vzniku Pionýrské organizace uspořádali svazáci ORCUS výstavu fotografií. (wag)

Snímek J. Wagnera zachycuje jeden z náročných sestupů členů bohumínského ORCUS.

Speleologové se představují Výstavka fotografií

Od 19. března do 31. března probíhá v kině Osvobození v Bohumíně výstavka fotografií o činnosti speleologického klubu Orcus. Fotografie dokumentují bohatou a pestrou činnost této svazácké organizace, a to nejen na poli speleologickém, ale i na poli kulturním, vědeckém, při spolupráci s mládeží atd.

Speleologický klub vznikl v Bohumíně před 8 lety a dnes je jeho jméno spojováno s mnoha úspěchy na poli speleologických objevů i prací v přírodních vědeckých oborech. Výsledkem komplexního výzkumu pseudokrasu Beskyd je objevení 8 nových jeskyní o celkové délce 350 metrů a vyřešení mnoha historických a geomorfologických problémů v této oblasti.

V oblasti výzkumu psychických a fiziologických možností člověka ve stressových podmínkách je známá séria pokusních sestupů, provedená ve spolupráci s odborem psychologie našeho podniku, na jejichž základě jsou nyní budovány sy-

stémy výzkumů a výběru pro náročné akce, povolání a sportovní vrcholové akce.

Každoročně prováděné expediční akce prověřují technickou a fyzickou připravenost mladých speleologů v nejhlubších jeskyních a propastech naší republiky. Tato příprava je zaměřena na velký cíl — zdolat čtvrtou nejhlubší propast světa Kilsu v SSSR, hlubokou 1070 metrů.

O tom, že práce Orcusu je dobře hodnocena i na ostatních úsecích, svědčí i vítězství v celokrajské soutěži KV SSM „Za ochranu a tvorbu životního prostředí“ a dvakrát za sebou získaná standarta celozávodního výboru SSM a podnikového ředitelství ve druhém pololetí loňského roku v soutěži základních organizací SSM.

Na přehlídce své činnosti vás edy svazáci ZO SSM Orcusu zvou do kina Osvobození.

Na snímku K. Pitář ze ZO SSM speleologického klubu Orcus při měření mikroklimatu v jeskyni Cyrilce.
Foto: Č. Kupka

První v kraji

V loňském roce vyhlásil Severomoravský krajský výbor SSM spolu s Českou státní spořitelnou v rámci hnutí Brontosaurus soutěž ke tvorbě a ochraně životního prostředí. Do této soutěže, které se zúčastnilo 200 svazáckých organizací, kolektivů a jednotlivců z celého kraje, se aktivně zapojili i svazáci speleologického klubu Orcus, kteří do soutěže zaslali 6 přihlášek. Z našeho podniku bylo přihlášeno do soutěže 12 akcí. Celkovým vítězem soutěže se stali svazáci speleologického klubu Orcus dlouhodobou akcí „Záchrana biotopů — zimovišt netopýrů“ Beskyd a Oderských vrchů. Patří jim i druhá příčka za akci „Nuslada“ — schr odpadků a likvidace skádek v Beskydech.

Blahopřejeme:

Č. KUPKA

17.-18.3.

HA BAŠCE

I JINDE.....

Dno to stou Baškou tak jednoduché' nebylo. Tedy.. pro koláčci jsme si povrálí k zábaré budec' proda- vacký - a pro pohodlnost jsme si objednali chatu na Bašce. Jenže cesta na chatu pro některé' zase tak moc pohodlná' nebyla. Družšho vteřenka s Raichem a česlem to hrálo přes Cyrilku a Déžo s Mladým Biskupem přes Andra- řecky - to kvůli retopyjném. A aby jim nebylo moc horko tak Raich s Mladým vlezli do přehrady mezi ledy. Dione- nezmazli.

A večer mohl začít. Samozřejmě násí hymnu. A proto vedená' nejvyšším orgánem Pepou v celosvětově inteligenci, Déžo sklidily za he topýry, Irena za sexy bomby - na čele s paňem Bohumírem Biskupem zasedla. A soutěž he roztáčí, nála- da stoupal. Boj je litý - a nakonec přece jen někdo vítězí! Samozřejmě klavér díky nás lidí - mužů. Tím osm zábará nekonci' - a jak by mohla. Naslouchej blázni a posleme to dal.

Nedělní ráno opět některí' zakajují' koupeli' mezi ledy. A to pořekovali. Pak ráčina' mojt Orušíky Pepa. Čase ho jednou, posedlo zkoušení! No je pravda, že některí' byli stateční jako partyzáni - nereklí nic!

Ovšem klam! horor teprve příčkaři! Zhlavy uchází' Déžo co by Gigolo-pasák a Vincenzina-Pepa v knížné paruce a břežlich lide' padají z kol, vrážejí' do sloupu, vydíří ztrácejí' vlastní nad vlastním při pohledu na fotoduo.

Vcházejí do restaurace a pam' archní při pohledu na Pepa proch' na skřin. Šundovo' klebouk i paruku a šenkýřka padá do dřezu. Ovšem zato ve vlaku i tramvaji oštvané (nelot' nejaký něčověk spletl vlak) máme místá dostatek.

A lidi' říli. Ještě stěle nevíme či nadšením nebo strachem. Pocházejí na zářejší' černou kroniku.

atmaj Ppl

... A RADA
BOHU NA
OLYMPU
ZAHÁJUJE...

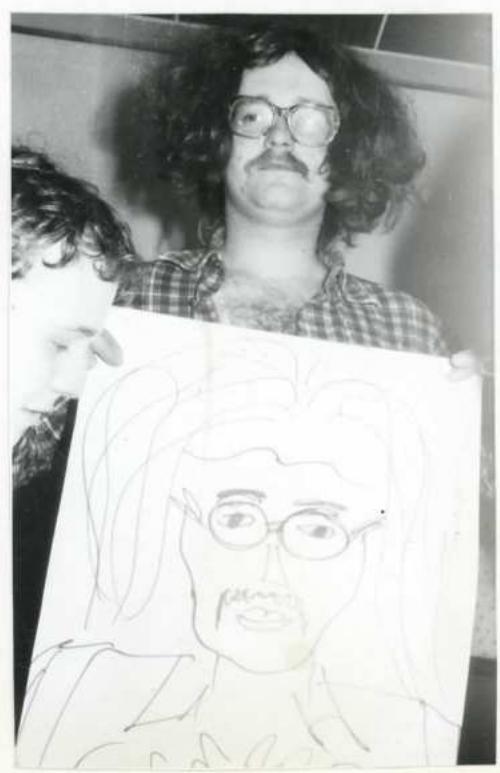
OBLIBENÁ DVOJICE
PASÁK A VINCENZINA...

... UŽÍVU TO STOJÍ...

... V TOT HORNU BY SE JEDĚN ZBLÍZNIL...

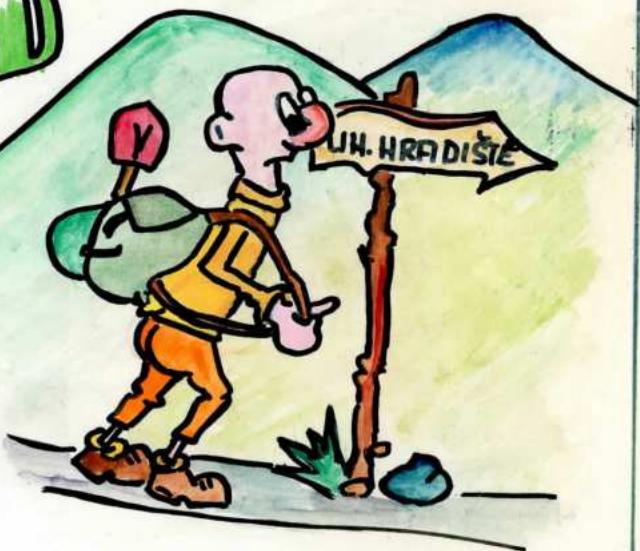

A NEJHEŘČÍ OPĚT RAICH ...

24.-25.3

VE TEŠNIK NAPOSLED

A PAK ZA 730 DNÍ SE VRÁTI...

Bohužel je to tak, že tečníku o čas se naplnil. Atak se dnes s náma loučí. Samozřejmě na akci.

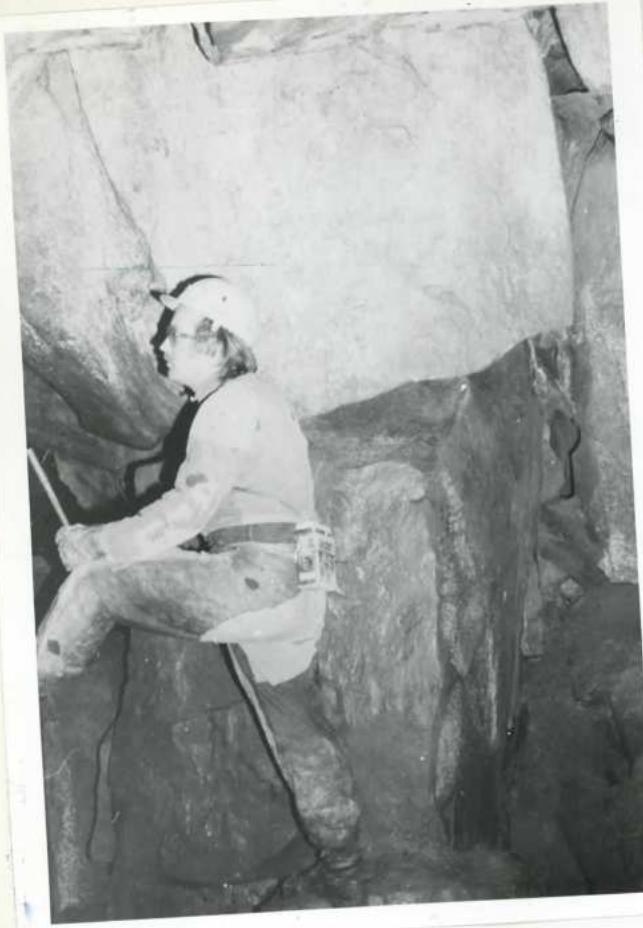
A tak Raich, Hanz (opět po půl roce), Pepa Harrinová i směrují opět a zas na Beskydy. Dnes jen na rádě Cyrilka a Knechty. Tam směrují Hanz, Pepa a Raich. Sněhu je vše už dost a tak Raich jen proklíná svou malivouku, boivice se po prázdninách. Pepa lehce prochází po sněhovém povrchu. Vyčerpán energie mu všem nestalo a tak v podzemí se rozhodl učit letát netopýry. Ještě pravdaže letet je naučil - zato užak padat sam sebe velmi rychle.

A co Hanze? Jako vždy pomalý ve všem - a samozřejmě poslední. Jenže to už opustíme bukovánu a chváťáme k Raichovi na chatu - k dějišti Petrona loučení.

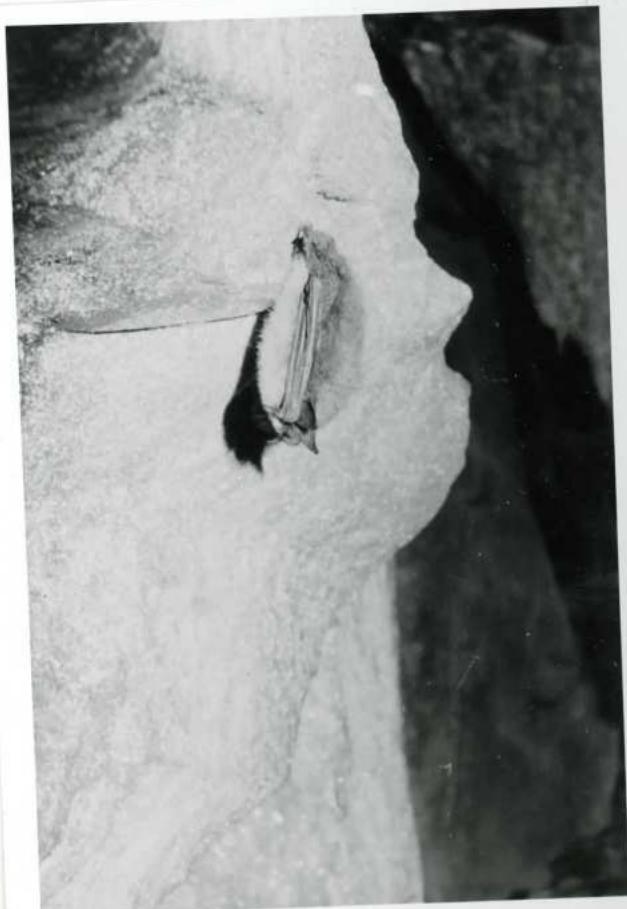
A co vneděli? V neděli sice směruje číslo, kde jeho polovina je na Čerták - ale my sportujeme. Takže sednák maratonem ping-pongu kde opět Raich, Biskups a Pepa prokázali své kvality.

A co Peťa? loučí se. A osak se vráti.

R&L

AJM JSEM
RAICH

JSEM Mr. M. MYSTACINUS

31.3.-14

a 16.6.

ZASE NA SKALIC

HOROLEZCI-HOROLEZKYNĚ-HOROLEZČATA...

atd si mohli zpívat některí
v neděli na krušberských skalách...

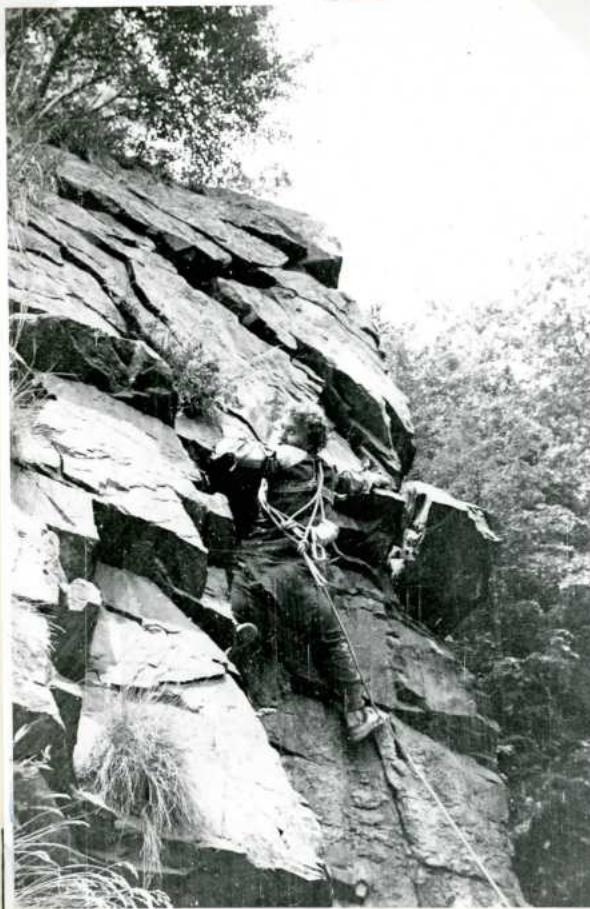
Dosáhlo poštovné. V sobotu ráno
jsme uprostředli Petří věžníka,
nyní už skoro rojima a Děčína.
Hók a Pepa pak rázovat dál
do Svatého Kříže. Pak dál a dál.

Nejdřív procházíme Wood Boys
a pěším pochodem desítky kilometrů na
Krušberk. Jak to desítky kilometrů? No jednoduše.
Novorozot jsme měli v chejzidle v lesích. Senze chajda až
dono hem' chejzdou ale rumoříškem. Pak sedly deset kilo-
metrů spět na Krušberk. Nejdřív se Jarka - Pták cítila
skutečně a jako pták též poletovala do třiceti kilometrech
už seletěla. Do obce na Krušberku spadla jako pytel.
Dvouset tak zasluhuje pochvalu za lásky výkon. Potra
vnak uslyšela o proletáři na kterém nových sil - a toho
je u výdepu využila naprosto.

Dáno přijeli dále na čele s Raichem. Aza ním Juráška
Maur, kolega Venuš a desítky horolezců. To už osam
Pepa kmítl solovýstupy po „petkách“. Pak si při-
vázel na lanu Jarku. Ažasé lezala jako ptáček.
Vidno všeck dodat i směrem dolů. Většinu. Ale
byla dobrá! Pak už kmítl i Raich a Tajčík. Jen
Děčína nejak stávkoral. No když mu myšlenky bleskaly
po Záblati - to se musí pochopit. Pak si slál i Tajčík
Douse Raich se celoval na čtyřkách a petkách.

Ovšem jen něco vobec to bylo!

Rafa

Tatím co jedna skupina
Rauch, Děčík, Pepa, Biskup, Jana, Radim, ...
pracuje na kvalitně a na gazu během června
svou operativku a výrobu na Kramický hras. Poč. 2
Pozvali nás tam poté, když se tam na jednu
lokalitu - příjezdem zdejší polopot a ne motou se
tam dostat. Dvačet ORCů se dostane ažnude a
tak jsme tamy.
Pro Čeola to je jako doma - voda to je jeho život.
A tak se chystá k mapování a rozběhu. A s ním
Mladej, Rajčák, Hartvíková a Urban.
Spat bylo kde - ne starém sklepě cemeutárny pohne
na dřevě.
A neděle - jako tradičně - r Macůšce. Nahoru adolu.
Mladí se musí učit a nabrat kondici. A tak se
učí. Nic jiného jím nelze!

Ve dnech 19. - 31.3. proběhne v kině Osvobození Bohumín 1
Výstavka fotografií

o činnosti Speleologického klubu ORCUS. Fotografie dokumentují bohatou a pestrou činnost této zájmové organizace a to nejen na poli speleologickém, ale i na poli kulturním, vědeckém, při spolupráci s mládeží atd.

Speleologický klub vznikl v našem městě před 4 lety a dnes je jeho jméno spojováno s mnohými úspěchy na poli speleologicích objevů i prací v přírodních vědeckých oborech. Výsledkem komplexního výzkumu pseudokrasu Beskyd je objevení 8 nových jeskyní o celkové délce 350 metrů a vyřešení mnoha historických i geomorfologických problémů v této oblasti. Při tomto výzkumu ve spolupráci s dalšími institucemi probíhají dlouhodobé chiropterologické výzkumy nejen v Beskydách, ale i v Oderských vrších, na jejichž základě je přistupováno k uzavírání dolů a jeskyní s chráněnou zimující faunou.

V oblasti výzkumu psychických a fyziologických možností člověka ve stresových podmírkách je známá série pokusních stupňů provedených speleology bohuminského klubu, na jejichž základě jsou nyní budovány systémy výzkumu a výběru pro náročné akce, povolání a sportovní vrcholové akce.

Každoročně prováděné expediční akce prověřují technickou a fyzickou připravenost mladých speleologů v nejhlubších jeskyních a propastech naší republiky. Tato příprava je zaměřena na velký cíl - zdolat čtvrtou nejhlubší propast světa Kilsí v SSSR, hlubokou 1.070 metrů.

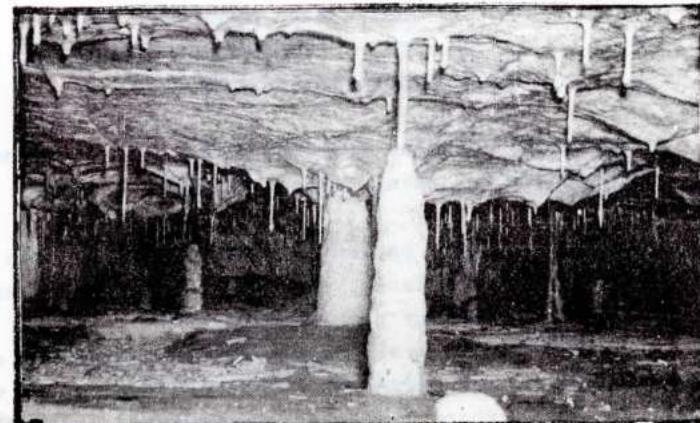
O tom, že práce Speleologického klubu ORCUS je dobře hodnocena i na ostatních úsecích, svědčí i vítězství v celokrajské soutěži "Za ochranu a tvorbu životního prostředí" v loňském roce. Také základní organizace SSM, která je vytvořena ve Speleologickém klubu a pracuje v rámci CZV SSM ŽDB, patří v podniku k nejlepším, o čemž svědčí i dvakrát získána

standarta podnikového ředitele a celkové vítězství v socialistické soutěži mezi ZO SSM za rok 1978.

Protože se jedná o zájmovou organizaci, je třeba si vážit o to více všech úspěchů, které jsou dosahovány v podmírkách, které si uvědomují jen zasvěcení. Veškerou činnost, která je vlastně činností společenskou, si hradí studenti, učni, dělníci ze svých vlastních prostředků, což je příkladem pro ostatní zájmovou činnost.

BOHUMÍNSKÝ
ZPRAVODAJ

ORCUS

ŠMIRCUSTA KULICKY

15-16.4

I. CELONÁRODNÍ
MISTROVSTVÍ
V KULICKÁCH

Dnech svátečních jsme jako všichni užívali. V sobotu vyráželi mladí spionýni na Black Hill probíhat se tam, netopýni a v neděli začalo obrovské mistrovství kulickách pořádané opět očekávem.

A tak knut ruce začínáme létat hřiště s větroných parametrů. Pánský přesný závod s kruhovou cílí, cíle tady byly dle naší výpočtu, se tu hnedkdy hrot kulicky sejí rozdělil. Ze mne si někdo blázny dělat nechceť?

Ale hřebenkové mistrovství pod heslem: „Není důležité vyhrát ale zakoulet se“, pokračuje s větronovým nastupem. Pak následuje antidopingová zkouška. A my jsme rádi. Nejdříve jednotlivci - a vítěz kdevec Děčín s mistrem Kmeličkou a pak překvapivě soutěž družstev. Zde se projevila symkající kondice a psychika ministra vedeního čárov a vítězili i nad latovými skupinami jakými bylo mistrovství pomocné skupiny.

A poté máme ještě možnost startujeme baze a ježeme na hřiště za fotbalom. Opět lze jen konstatovat symkající formu.

A je tu pondělí velikonoční. Opět výrazně společně. Kámo - napříce na šmigrost. Samozřejmě baze a za volantem sám Děčín. Jeny hostes. Ale když se hrály na při pohledu na několikanásobný karabec. První díce! byla rodina Hoku a pak jednou za druhou. Bohumír, Zdeňka, Lukyně, Rychvald. Někde nás svoluji cizí lidé - a tak jsme je za odměnu dovezli do vany. Mladice i babičky - jako například ludoucí až do Bishopu a Kubice - všechny byly nadšeny - a my též.

R

Vzhled přírody jim není lhostejný

Pro hory krásnější

Každoročně s příchodem jara narůstá v Beskydách nejen turistický ruch, ale roste také množství odpadků, které jako neklamné znamení ústupu zimy zůstávají pod tajícím sněhem. Proto vystupuje mnoho mladých lidí na hřebeny a vrcholky beskydských kopců, aby je od této „ozdobdy očistili“.

Takovouto akci pod názvem „nušiáda“ uskutečnili v květnu i svazáci speleologického klubu Orcus našeho podniku. Skupiny mladých lidí vyzbrojených silnovými vaky ve funkci nůží, vy- stupovaly na hřebeny Čertova mlýna, Pustevníků, Kněžiny a dalších vrcholů, aby zlikvidovali to, co mnozí neodpovědní turisté po sobě zanechali. Akce, která byla pro svazáky z Orcusu jednou z mnoha v celestech.

Tak až půjdete po turistických cestách Beskyd, Jeseníků i jiných hor a budete okolo vnitřního hnutí pro tvorbu a ochranu životního prostředí, měla i další cíle. Opravit horské studánky a prameny, turistická odpočívadla i upravit okolí vodopádů.

ČESTMÍR KUPKA

Svazec speleologickeho klubu Orcus se venuji nejen své ryze odborné činnosti — speleologii, ale jak je zřejmě z článku není jím lhůtnejší ani vzhled toho, co je nad zemí.

TEMPO

Koňské zprávy dnes pokračují: ve spolupráci s Horskou službou v Rožnově pod Radhoštěm totíž uspořádala 1. koňská stíhačka perut – pokud jste o ní ještě neslyšeli, je to turistický kroužek při celozávodním výboru SSM v Tesel-Rožnov – II. jarní nůžidlo, kterou navázala na akci vyhlášenou Mladým světem v lhotském

△ JOSEF WAGNER, předseda
ZO SSM speleologického klubu
ORCUS, Bobutín;

Spolu se svazaky turistického kroužku Tesly Rožnov jsme v květnu uspořádali nušiádu. Skupiny mladých lidí vybavené silonovými vaky, vystupovaly na vrcholky Radhoště, Kněhvny, Čertova mlýna a dalších, aby zlikvidovaly to, co mnozí neodpovědní turisté po sobě zanechali. Akce měla i další cíle — opravit horské studánky a prameny, turistická odpočívadla, a upravit okolo vchodu do některých beskydských jeskyní. Do této prací jsme zapojili i své nejmladší partnery, členy patro- nátních pionýrských oddílů.

N. SVOBODA

Pořádek i nad podzemím

Již několik roků patří svazáci speleologického klubu Orcus při n. p. Železárny a drátovny v Bohumíně mezi nejlepší svazácké organizace v Severomoravském kraji. Ziskali již mnoho ocenění za péči o zeleni, likvidaci odpad-

dových skládeček, ochranu přírody apod. V současné době uspořádali zajímavou fotografickou výstavu „Speleologie v fotografii“, instalovanou v areálu bohuminského kina a vzbuzující mezi návštěvníky velký ohlas. S nastavující speleologickou sezónou jsou svazateli z Orcusů stále vic v přírodě, ale některé cházejí si čas i na to, aby se svou činností seznamovali mládež i v ostatních městech kraje.

e.
ALENA HOLANOV

MÍR VÍ SVĚT

roce. Kromě pořadatelů z 1. koňské perutě se zúčastnily oddíly Plameny, Horizon, Střelky a Azimut ze ZDS Z. Nejedlečký klub ORCUS z Bohumína. Celkem 70 lidí nasbíralo na všech přistupových cestách na Radhošť pol tuny (!) plechovek, skla, pytlíků z PVC o kelimku z umělé hmoty. K mladým parám sběračů se přidal i 5 turistů o v rámci akce byl u studánky na Černé hoře zřízen odpadkový koš, z jehož údržbu a vyprázdňování se bude starat 1. koňská stíhačka peruf... Turistické stezky z Pustevnen na Radhošť jsou tedy čisté a spolehlí, na dobré vychování turistů i pracovníků Raj, obsluhujících turisty v kioscích. Příští rok zazní o první neděli po devátém květnu pod Radhoštem opět „Uvolněte místo květů!“ při třetí nūsiádě.

MLADÝ
SVĚT

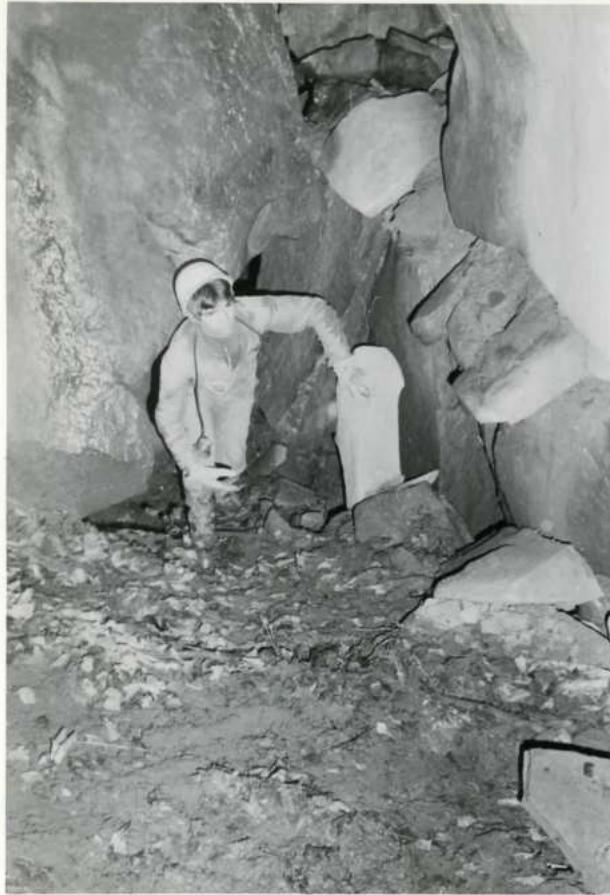

TAK SAMOZREJME ŽRČEK NEMOHU UŽITI DĚLAT PRO JEHO ZACHRAŇOVÁ

Tobyle tak. Ivose zase jednou na něco nachystal a my jsme samozrejme u jeho zkráty chybět nemohli. Tak eronta dle-gace Raich, Pepe a ženy přijeli trávnici do Rychvaldu aby zpestřili akto. Trávní učas. Kvetla si už ho coby novou součást majetku redla. Onemocněl a všechny jsme na-chystali vypad č. 20. 09. 2009. A všechny byly. Rám postele pro novomaršálka, karabot pro ženicha, test pro maršálku a diplom "Za práci v knuti bude nosit 16 milionů". No a ho-sovi navíc proraz a skokou až mu bude nejdřív.

V NEDĚLI jsme opět vyrázili barem - na kněžky. Raich, Pepe a Vajcák. Gas se uhrabal jako skočil - jen smík mu nejake nevonné. Tam jsme ho museli fladit my. Směch to osém byla bleskovka. Na kněžky - z kněžky a - do hospody - onsem na oběd. Cestou zpět jsme nemohli odolat abychom se nestavili u novomarsálka. Žízen byla veliká - a tak lítáme Ivose s Biskupem do restaurace. "Slyšíme pouze dvojklasné": "Nikam nepojedeme!" A je vzhz to jasné.

Ahoj Rob

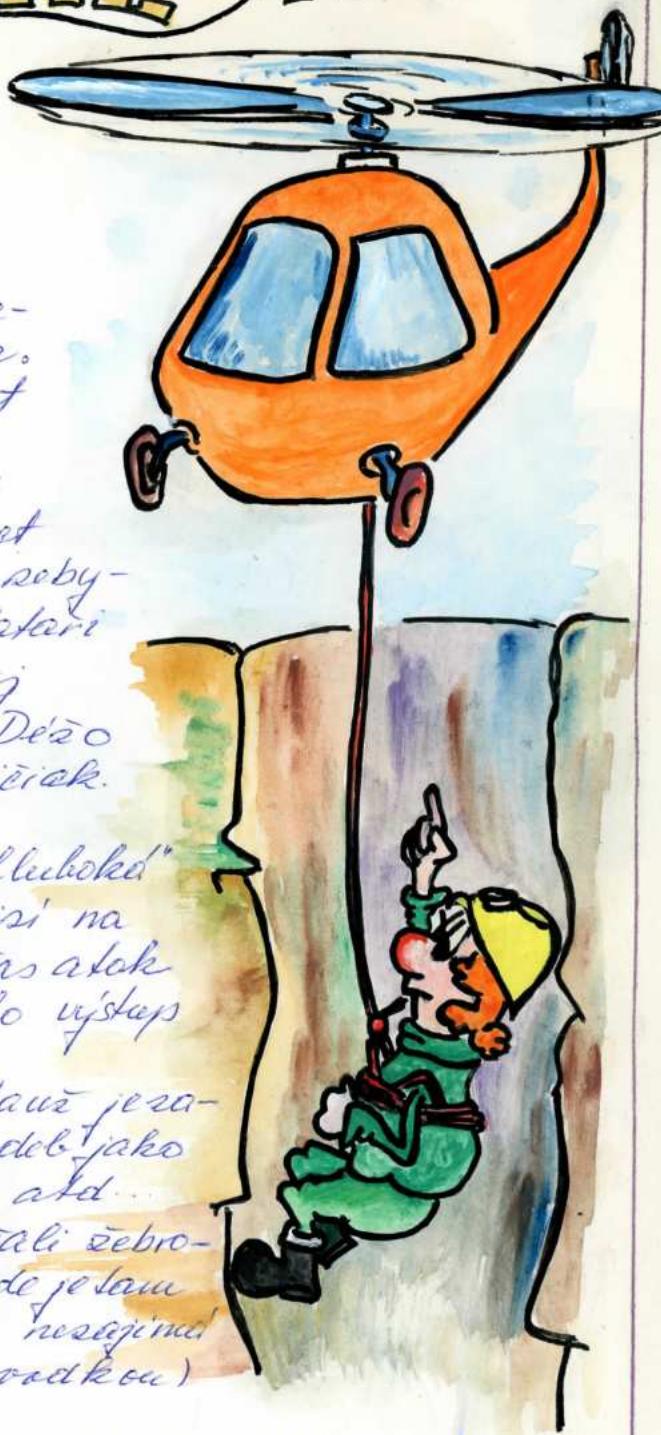

VAJČIAKOVÝ SÓLO V KNĚHYNÍ

NA ZÁLUŽNÉ

2-3.6

Po odmlce v krovici myráži ORCUS opět na řeky. Tentokrát do Odry.

Přesně do Táluši! Proč? Zdejší nedláhané šachy.

Tam uprostřed chatovny se nachází několik hlinišťských šachet vedeneých tam, kde jsme ještě nebyli. A tak měsí ušaslymi chatari zastavuje červený GAZ a z něj vyskakuje naše troupa. Pepa, Dědo Raich, Cici, Volk, Česlo a Tajérák. Pak ještě něčího spaní.

Ajdeme na první šachtu „Taj je hledaný“ libuje si Česlo na petru a mísí na chlév „Konec dolu“ klasí. Není čas atak jeji přivazujeme za gazu a jeho výstup po pasti je rekordní.

Stěhujeme se k další šachtě - a tamž je zájemnější. I patro - I patro - chodob jako na hradě. Napováni, měření atd...

To už chatari nevydrželi a začali zebraňit. „Vojděte na mnu vodu“ „kde je tam dole voda“ „Naše jaksi voda nesejde“ (samozřejmě jinak by to bylo s vodou) a tak jsme jim to řekli.

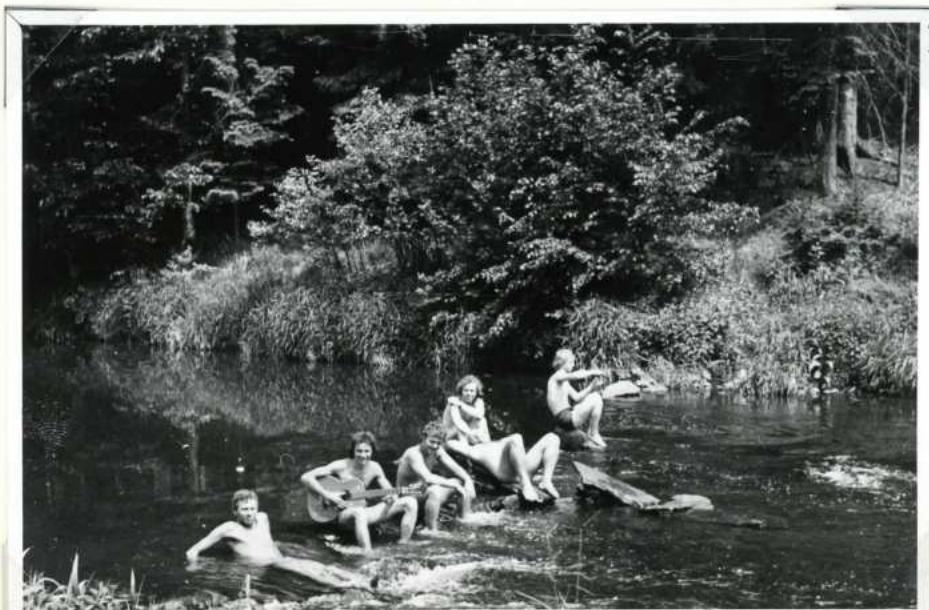
Pro dnes konečné a odjíždění na výhlednou třeboňště.

Samořejmě u řeky. A lady se konečně slavíme špinami. Některí konečně poroce! Volk je mladší a tak už je nejlepší neplavec ukazuje jak růma plavat. Dalším kladivem prudce stoupá - klezel lidé do řeky mrtvý Raicho.

Jako ještě tradičně pokracuje várka - tentokrát deil Řečkovice i vnoči.

Práno opět. Jsme však brzy hotoví - a znovu do vody. Některí se přijí u vody mudi - atak touse Pepa žádá do práce - na sítidlovový deil v Koberšicích.

aký řeč

CHYŘTE CICIHO

10.6

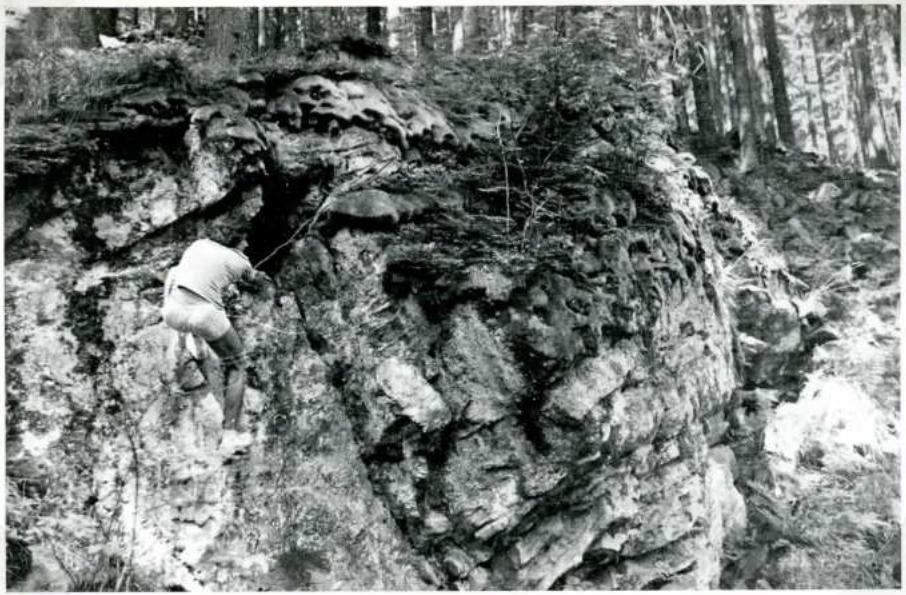

Volaly dary na silnicích
kudy projíždil náš jezdec
č. 1 na nejnovějším modelu své
jezdectví. A to ose na tého
Takci když povídali studenti GAD
a Děčín Pepa, Rauch, Toma Irena
vyrážili v Děčín-děle. Dnesem před náma
Cici na své machine. Takto když nám
dol náskok, těžce se na stříhací. Dnesem
nedostihl nás.

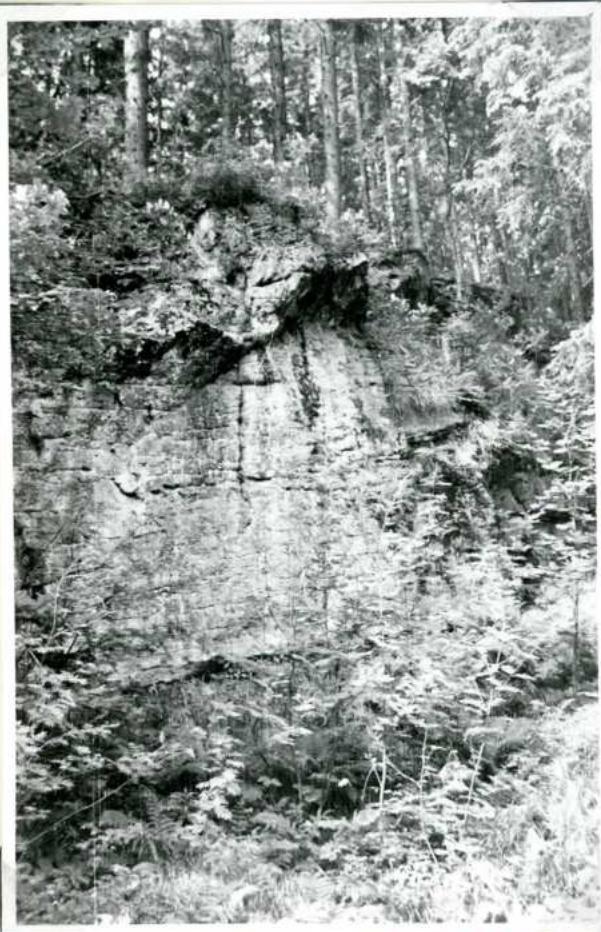
A tak jsme dorazili pod Masák a dle plánu
se vrátili na hledání jiskry. Plánku - jinak
perfektně vyrobený Havřováky byl na mnoho
A také jsme nic - kromě nějakých myších a
lisových děr nenašli. Kronek horolezeckých
terenů - tudíž jsme si založili.

Očividně se nestudene' mohlo, postrášili
chataře, že kudy povede dálnice a rácky
a mohli jsme jet domů.

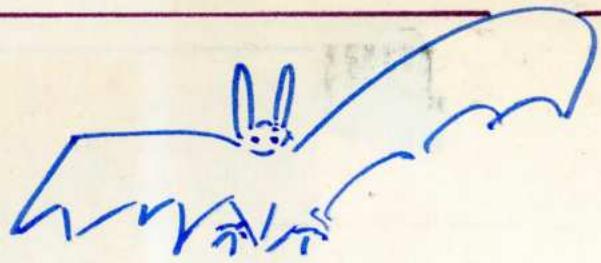
Ahoj Peť

NIC PRO NÁS NENÍ NESLEZITELNÉ

PÍSKOVCOVÉ STUPNĚ
NA MAZÁKU

25.6.79 r.

Drodzy Przyjaciele!!!

Wspaniale iż nasze kluby nowioszaty w współpracy — — sadzimy iż do one nam duzo nastrojów.

Bardzo nam przyjemnie iż mogliśmy Zes odwiedzić — poznac nowe jaskinie pseudokrasowe, wspaniałych jaskiniowców, których zapal i oddanie dla spraw swojego klubu jest wielkie.

Dziękujemy za ciepłe przyjęcie za gościnność i przyjaźń.

Życzymy Wam wiele wspaniałych odkryć, sukcesów — rejsów na dno świata, realizowania wiele wspaniałych sukcesów w tym osiągającym.

Niech w Waszym klubie zawsze panuje przyjaźń, fantazja i zapał.

Prezes Speloclubu TTK
Bielaw - Bialka

Tomek

Piotr -
Janek Ganner

Družební kontakty mezi mladými lidmi socialistických zemí

Polští speleologové v Bohumíně

Na pozvání členů ZO SSM Orcus přijela v pátek 22. června do našeho města výprava polských speleologů z Bielsko-Bialej.

Polští speleologové, kteří se zabývají výzkumy pseudokrasových jeskyní na polské části Beskyd, kde se jim podarilo objevit lokáli dalej než 400 metrů, se zúčastnili se členy Orcusu čtyřdenního pracovního soustředění v beskydském pseudokrasu. Cílem jejich pracovní návštěvy bylo vyměnit si zkušenosti a výsledky práce na společných problémach, srovnat pseudokrasové formy obou části Beskyd a metody výzkumu.

V rámci soutředění bohumínské speleologové pokračovali v oblasti Kněhyně v dalších

Setkání obou amatérských skupin se stalo také přípravou na další společně akce při výzkumu oblasti Západních Karpat v mezinárodním měřítku a přispěje k navazování dalších družebních kontaktů mezi mladými lidmi socialistických zemí.

Josef Wagner

Speleologové z Polska

V pátek přijela do Bohumína na pozvání členů ZO České speleologické společnosti ORCUS výprava polských speleologů z Bielska Bialé. Spolu se členy ORCUS se zúčastnili čtyřdenního pracovního soustředění v beskydském pseudokrasu. Setkání obou amatérských skupin je přípravou na další společně akce při výzkumu oblasti západních Karpat. (wag)

Zástupci základní organizace SSM speleologického klubu Orcus převzali na pololetní konferenci ZV ROH 20. prosince minulého roku z rukou místopředsedy CZV SSM ing. Zdeňka Bednáříka standartu CZV SSM a PŘ za první místo v socialistické soutěži základních organizací SSM za III. čtvrtletí loňského roku.

Foto: Vilém Zák

HOŘE POD KŮŽÍ

Bohumín (jl). — Mladí amatérští speleologové z polského města Bielsko-Bialá a členové bohumínského klubu Orcus se o víkendu sešli na pracovním soustředění v Beskydách, kde na Kněhyni společně pokračovali v otvírkových a topografických pracích. Mladí jeskynáři zároveň pobesedovali o speleoapimapistické činnosti, o lezecké výzbroji a také si vyměnili zkušenosti a poznatky z vlastních výzkumů pseudokrasů v naší i polské části Beskyd. Setkání obou amatérských skupin je součástí přípravy na společný výzkum v západních Karpatech.

GRÓTOLÁŽI V BESKÝDÁCH

ANEB PRVNÍ POLSKÁ VÝPRAVA

22.-26.6

Tato akce byla trochu větší. Tokdyž k nám zavítala první polská výprava speleologů z Bielska. Celkem proniklo vztajemného kontaktu bylo srovnání pseudokrasových jeskyní na obou stranách Beskyd.

Ačak říč Šeři, Šurek a Šurek s naší výpravou a gazem mířili na knihy. Tam no's jistě očekával nějaký příklad horolezeckého potopěče i se svým sestiblým synem Pavlem. A my n' se to už někdo do práce. Říč říčlo s Překinem, Cicim, Mladým a Bačou zakoupili kopací práce na knihy, zatímco Pepa, Dědo prováděli hosty z Bielska a přítele Pavla rotem i mati knihy. Pravda nejvíce byl na tom Daniel - jenž vše zdoboval na ramenou svých přátel někdo "výtahem". Hrál to bylo s jeho otcem jenž svou dvou-mětrovou malíkost nosil částečně knihy a prostě nedostalo.

Neděle: Podlouhlé noční užáboráčku s okyvateli Šálek my se vstáváme moc nechále. Jenže máme. Ačak říčlo-company opět najízdi do šachty a Pepa s Dědem odváží Šárku a Turku a Gregorem dolnílinky a na žáryje. Čírkla je Cyrilka a v m' si přijde každý na své - i Policii a Biskupotka Jakub smet. "Škoda, že hrobky nejdou využít a opačně" - pesteský si kde-kde. Těží tentokrát spíšidlome dolů - do vzdoru na všechni. Samozřejmě pak snažíme sedáme k ūžboráčku.

Pondělí: je dnem posledním v krámu. Na rádi je říček. A jede se dolů. Brzy žaví a lice řítí.

A je opět konec

PO AKCI MUSÍ PŘIJÍT
ODPOČINEK

VELKÝ A MALÝ

CO SE ČLOVĚK NADŘE NEŽ JE NOHA V SÁDŘE

ANEBO BISKUP S NOHOU V SÁDŘE

To vše bylo v jesenících. Když nás
Baz opět osazoval rachem, Děčem, Pepou
Biskupem a Mladým si to smlul do
Zlatých hor. Tam co bydlí nás starý
kolega Gary. A tak jsem si totani
námířil. - samozřejmě k překvapení
jelo - paní i pes - čífeny Leny.

A to se samozřejmě opatět večer muselo oplatit.
Sobota - ráno balíme dobara vše co žije v Ba-
ryku domácnosti. A jede se do hor na Špicáky.

Totam? tam je dnes mas jestynářů severomoravského kraje.
Na skalách Špicáků to vypadá jakov mramoristé.
Adepsi horolezectví skusenými dokazují co umí.
A je vidět, že horci z Orceusu tokoucí dořít! Děčo s Pepou
nejak se slze myšími cestami spokojeni nejsou a tak se my-
dávají na šestkovou neslesenou stěnu. Znuk stob nabíje-
ných do stoly lítka' diváky. „Děčo - asi vypadne se
mnou skoka“ volá Pepa. A také vypadla. Ale leze se
dál. Chudák Biskup který si ráno při kopané nakopnul
vlasní nohy - jen smutně klečí.

Přemýšlím ruce a jedeme se podívat na speleofilm. Biskup na
noha však zlobí dál. „To nemocniči“ rozloučily se. A už jsme
tam. Biskup se hned chvíli lapidusi. A za chvíli je
zpět i se saldrovanou nohou. „To bude mit školka radost
z tak tvrdé nohy“ mnesi Biskup radostí ruce.

Ale to tu je již večer - ta borák - kytara - a spacík.

Neděle - prší! A my jedeme opět pro Garyho. Samozřejmě i lenou.
To už nás je více o lenou Urbana a lenou - příteli Dvojka.
Dnes jdeme lesit na Koterský. Obří přeory - tohle ještě nikdy.
Nemáme ale lesene. Bohušel se na nás valí
tenne' mraky a deště. A tak zodinu zakrýva ji
v bazu

Ahoj

Úspěšná akce speleologů

jednou z dalších akcí členů základní organizace České speleologické společnosti ORCUS v Bohumíně byl speleoalpinistický kurz, uskutečněny v rámci všech organizací amatérských speleolo-

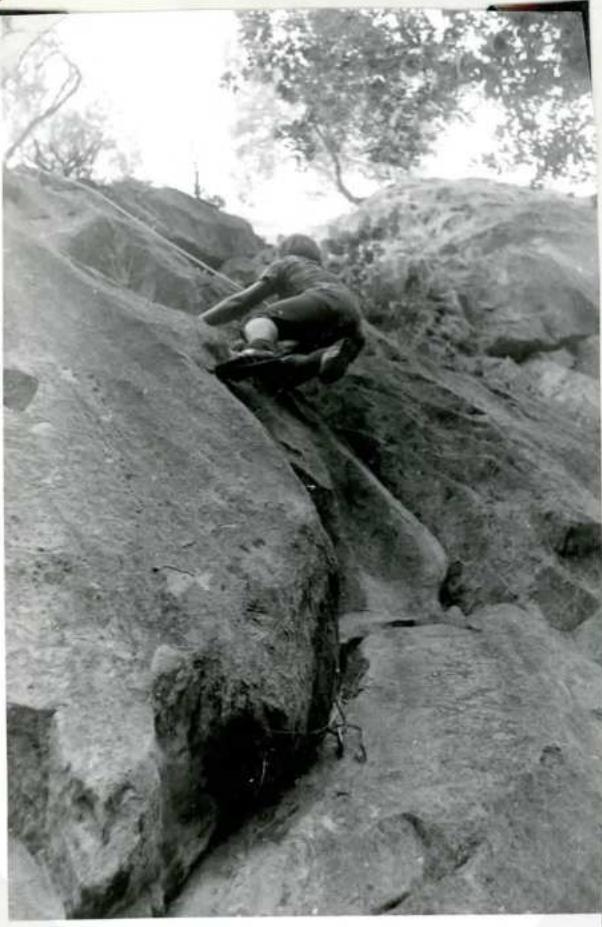
gů Severomoravského kraje na horolezeckých terénech na Čertových kamenech u Jesenku.

Zkušení instruktoři z bohemianské organizace a skupiny Sever z Bruntálu, zde podrobili své mladší kamarády kondiční i technické přípravě doplněné odbornou přednáškou a promítáním diapozitivů z praktické speleologické činnosti a alpinistických výstupů. Závěr akce tvorila prohlídka turisticky přístupných jeskyní na Spičáku.

Severomoravští speleologové a zvláště členové ZO ČSS ORCUS patří v nově vzniklé České speleologické společnosti k nejaktivnějším. Kromě této akce, která proběhla poslední sobotu a neděli v červnu, připravují speleopotařský kurz, záchranná výcvik, pracovní exkurze do krasových terénů a další akce v rámci aktivity severomoravského krajského výboru ČSS.

CESTMÍR KUPKA

K 117

MLÁDEJ, MLÁDEJ....

Speleologové v Jeseníkách

Česká speleologická společnost pořádala v minulých dnech speleoalpinistický kurz na horolezeckých terénech na Čertových kamenech v Jeseníkách. Kurs byl spojen nejen s kondiční a technickou přípravou, ale i odbornou přednáškou doplněnou promítáním diapozitivů z výzkumu krasových oblastí a alpinistických výstupů. Závěr akce patřil prohlídce přístupných jeskyní na Spičáku. Severomoravští speleologové patří k nejaktivnějším v nově vzniklé České speleologické společnosti. Kromě uvedeného kurzu připravují speleopotařský kurz, záchranná výcvik a pracovní exkurze do různých krasových oblastí. (wag)

DO TŘETICE - DO ZVONICE

ANEBO Z GAZEM AŽ NA KRAJ SVĚTA

Jome se tentokrát rozhodli jet ke
zdešem všech členů SNB d. u. b.
kterí rádeji na tyto dny vyhlásili
pohotovost.

A tak s Džinem za volantem
vyráží Pepa, Raich, Hladej a těmce
Laštívka na Plesivec. Cesta to
byla zkusební pro bazar i policie. A tak
jsme jeli. Či rastně přimozkavili.

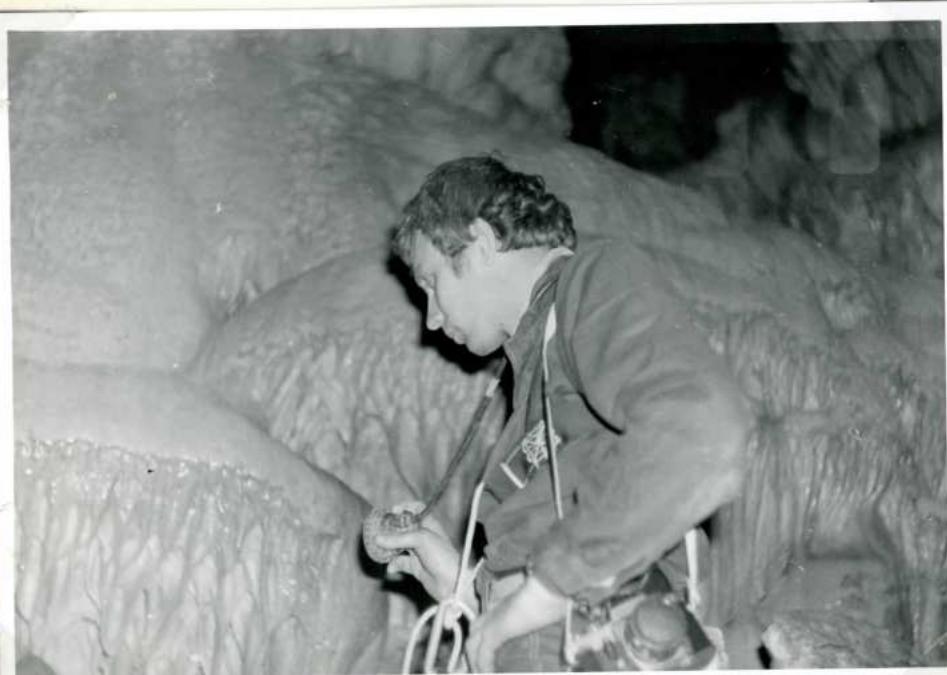
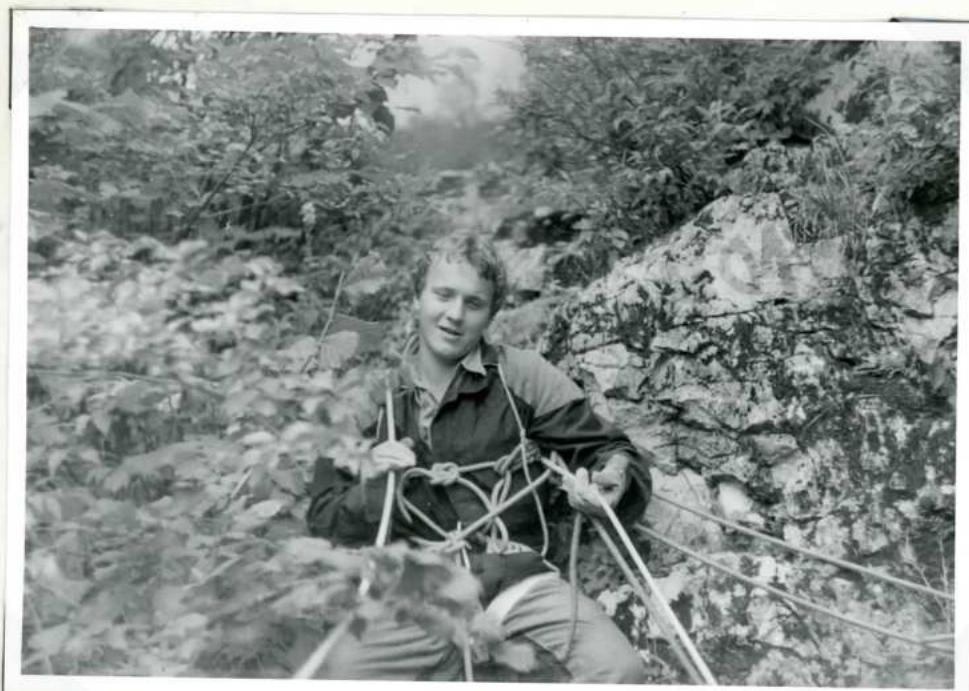
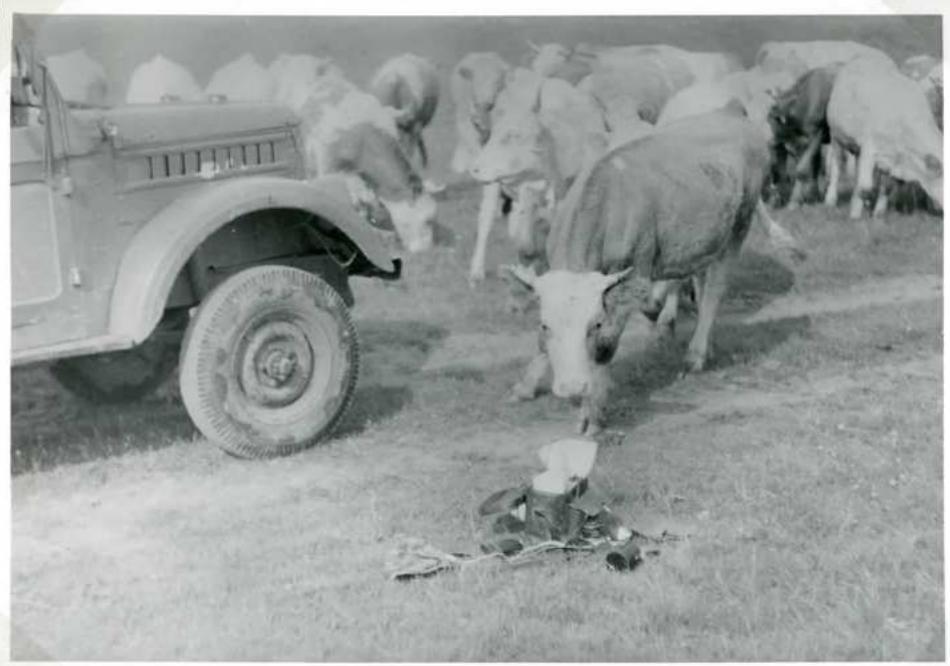
Bohumík - Dilina - Poprad - Rožňava -
je čortek plnouc a my výjíždíme na
plániu. Pro dnes stáci - uleha'me k spánku.

Ku podivu a ráj choně radosti se ráno budíme přímo pod fréšní'
Ale jede sedadlo - na Rožňavu. A bazar ukažuje co co m' i co my
umíme když ho hlačíme. Do blouzetů jsme končení u Rožňavy -
a do ní - ořsem po rozpravě se dostupají CHKO.
Akec je přímo blasková. Načičené signálky, zaločnatí
všech stylů i vysoký český dojem - znamená výstav za
8 hodin.

Sobota ráno a my se stěhujeme do Rožňavy. Tentokrátce oddádáme trh, obchody a celé město. Jenže ceká Divadlo.
A tak se soukáme na plániu (pešky) - tažnouc za sebe odpadajícího Medočka. V propasti to jde opět skrče.
Souhra je na výroční sborze. A tak ještě nečer
mižeme zaparkovat v domkasek.

O neděli už ceká cesta domů. Samozřejmě
jsme opět strachem pozornosti policie, tajných
uniformovaných i maskovaných. Ale
pokusili jsme se neplastit

akoj Ruffy

Členové expedice:

Wagner Josef vedoucí
Reicknerbauch Miroslav. vlast. vedoucího
Kupka Čestmír organiz. článk.
Demens Miroslav.
Strakoš Miroslav.
Köning Petr.
Pitáček Karel
Wolf Lubor
Frýmerová Ljubica - psycholog

30.7

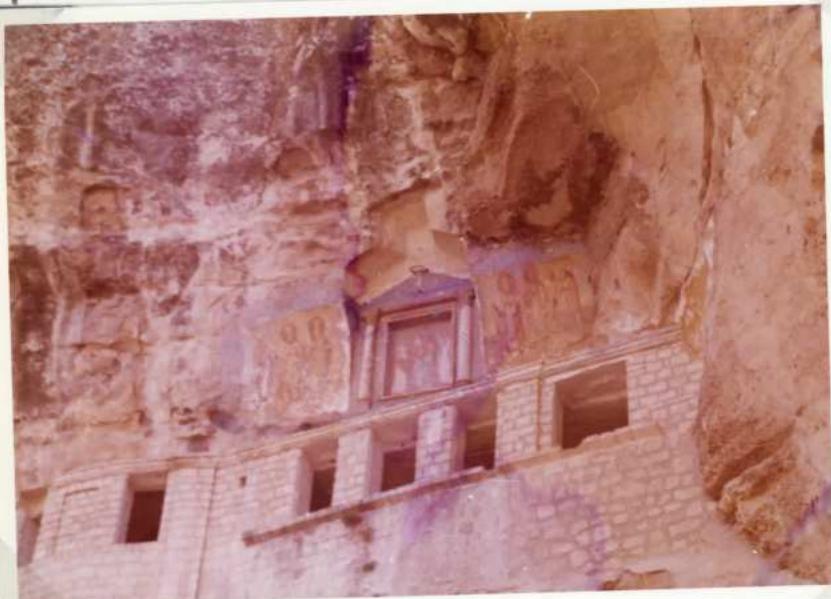
Odpoledním osobákem odjížděl naše skupina před značky užaslych bohemianů i rodiců dožílky na merineskou "nichku" Praha-Moskva. Temu mě samozřejmě následovalo a mohl mít ještě něco vlnot v čas jeho odjezdu zmínil Lubor a Raich. A tak rychlíku nebylo nic než očkat na Druze.

31.7

U 11⁰⁰ hod. jsme ve Lhotě. Česta a Ljuba zajistily letenky, Pepa s Raichem se uydávají hledat někoho z lhotovských speleologů. Konkrétně Galimu Saváčk.

CO NA NÁS ŠEFOVÉ ŽÍJÍ... ?

ZAČINÁME NA ČUFUT - KALE...
VUCHÁŽKOVĚ VĚ 40°C.

Nacházejí podložkou hledání však pouze jejího muže - když spěludoga - snad na druhém konci Livoi. ~~Budu~~ násle- přemístuje Ljubla, vtrhujíc do domku. „Za 35 minut letí- me“ sděluje a uškrtuje je. Řidič řeší, že dřívě musel letet neštíhacce. Ljubla cestu „pročítá“ se sám a říká a shlí, jsměto. V 17⁰⁰ odletíme z obrovského nádraží staré Anduly. - A to když jsme si sami ještě museli zastoupit nákladní, technický, letušky městem i poštou. V Simferopolu jsme co bydlijs. Uklidíme se v moderní hale a Dědo a Pepa se vydávají hledat naše přátele. Sotva nahoře Geni. Díky! Geni! Když se přidívá v trojice siskávám přivodec. Hledáme kde se dívá doma, vklubu i v prokare. Nikdo někde. Ptáte plesové v moderní letiskní hale - nazvání - národní leck.

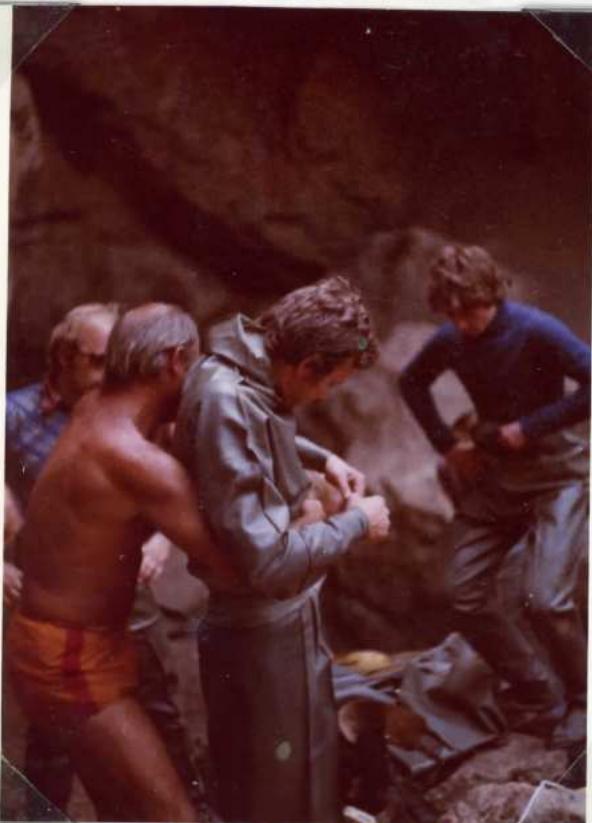
1.8 Rano opět Dědo a Pepa jedou výhledat Sošu. konečně jej nacházejíme doma. Geni pak zprávě pojďte mikrobus a ukrávám na letisko. Odjedeme zrovna ucas. Za několik minut se letiště učarovala. Přilíta těžt caucaska. A tak nám jako čestná stráž alespoň cestu dělají spalí policisté. Pak následuje cestování v klubu a prohlídka města i Tatarského vrchu. Večer se zase najdeme s dalším členy klubu a diaporitky.

2.8 Rano jedeme s Genou na výlet do Bachčisaraje. Samozřejmě navštívíme bachčisarský klášter, karmen i fontánku, kde tvoril Dušan. Pak následuje návštěva dostatného města Čufut-Kale, starého sídla Karajemii. Výškové mohutnosti a krasou skal jsme uplně uneseni. Při slunci neustále žháří a nás stále svítí. Odpoledne se vrácíme do Simferopolu kde hovíme zbytků dne, zatímco co Šáša registruje jako mdonutím ruky ostatní formality.

3.8 Dnes se konečně přemístujeme do terenu. K promí "náš" jezky - Kizit - KOZA - několi červenými jeskyní, na potravu "Dolgorukovského ploka". Društi vzdalo je srdce, pauze" gruzavok - ale jedeme. Poobídíme řebříčine řebříček a Ljubla s českou se ujmí "srdce klasické funkč - kucharic. A hned předče uhočí na čim našich hostitelů nejdřív kolibrem - českými knedliky. Ty však lehce likvidujeme pochybně při odpoledním fotbalovém moci. A jdeme spát - někdy ráno náslo očko.

4.8 „Šáša“, Kolja a my - Pepa, Radek, Biskup, Čestek, a Dědo se vydáváme hledat Kiel-kobu, jeskyni plnou vody a sponí. Nejdřív nebyly' kdy.

TAK TAH TAČERNÁ
TEČKA POD RUDOU
SKÁLOU - TAM NAÍS
ČEKÁ' KYZIL-KOBA

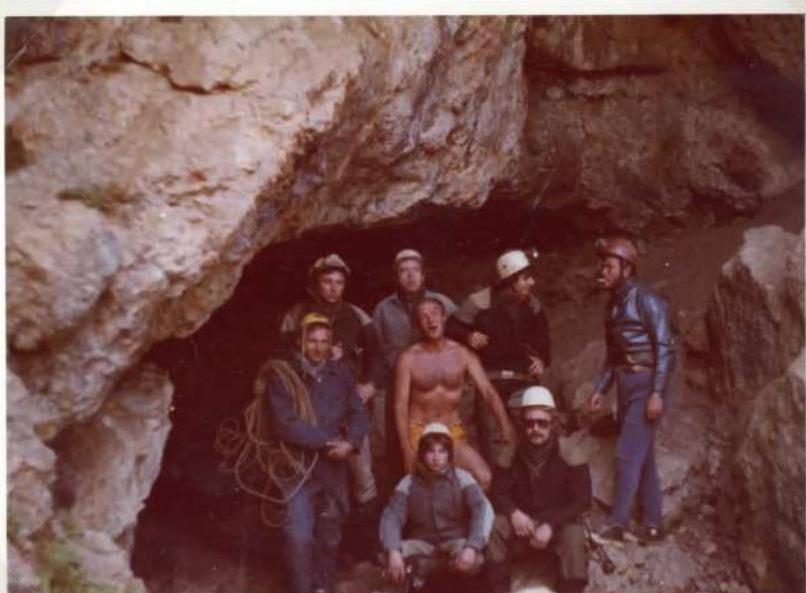

... A PŘÍPRAVA NAŠICH
NEPLAVCŮ ...

.... VODA BUDÉ NAŠIM ŽIVLEM!.

VIDÍME SE,
NAPOSLED!
TO NEZNÁTE
ORCUS

Povrchních plasivkách jdu primářem. Lebej jej sdolováním dokonce i neplante Pepa. A voda jdu opravdu mnoho a stále. Tak jsem rád, že mohu na sobě "hydrokostýmy". A takto jdu stále, voda po kolenu ještě vodou po krku a vše. Až dole nedokáhnu už zdaleka. Blízko chodeb. Nejdřív procházíme klasickým horolezem a pak nás nazváním přímo vedou do Kloakuy, 800 m nízkých plasivk, polosifonů. Ami netuší, jaké potěšení spálíci Raichovi, snadnoji to Raichovi. Vylezáme ven až me ulevu spokoješi. Ostatní cestu nezdolali. Genia je protokol tehdejších plasivkami na vrcholu patří.

5.8 A slunce stále prázdí. Tak jsem si odpoledne dlel opět kopanou a volejbal - když se všecky žádají a odpoledne se vraci - do Simferopolu. A tam myslí - například 30-40-50 min. Hospoda restaurace řídí - když je to pivo české až nuditelno. Ale je zdeven. A pak do sauna. Chudí - Pečoa Pepe říká pak byl jste chudí a jednou Raich si liboval. Pojedeme až na hudební sáňky - opět na pivo - jenže bylo zamčeno.

6.8 Volaráme brzy - neb dnes nesčeká výstup na klamnou část expedice - plaminy Čatyrdag. Balíme krosny i stranicu, nasedáme na holičku - nekdy tento jezdí všeckla a my jsme na výprati plato. Opět nás nede sáňky. Pravda, holička proběhla huly, čestě a mazatleko ale vzhodně dosahujeme. Tam nás rádce dostihuje i Genia. Tábor rozbijme blízko propasti - Emin - Bair - chasar - na sekoucí cílo. Na jejím dnu v zácku dnech hodin čas shupinat lidí při kojakém psycho experimentu. Odpoledne do klo dyry nastaříjeme i my s fotoaparáty. A fotit bylo co.

7.8 Dnes se jede mezi Geniou, "guljat" po poušti. Čestky býk to nával "běhat po plamini". Záhy jsme když pouze na dolním plato a vrchol Čatyrdagu nekdy před námi. A tak dnes sdolováváme vše. Míjíme jeskyně Tapsejus chasar, Suuk - kodá, Birn - bas a další a jsme na vrcholu hory - stanic. Opět bezmíle dolu holičme vše a spět do Simferopolu. A zase sauna - jen proty oblejstí a následně hostinec na něčem: (včetně obložek).

Ресторан ..... СЧЕТ №..... посетителям за отпущеные им изделия, продукцию		стол №.....	
РЕСТОРАН „ОПЫТ“ КИЕВСКОГО ПРЕД.		<i>10ч. 10ч.</i> стол № 222259	
СТОЛОВЫХ - РЕСТОРАНОВ			
Официант тов. Симоненко			
П/чес № 44110 в Симферопольском отделении Государств		Цена	Сумма

чай чай	828	3-36
чай чай	069	6-37
чай чай	166	19-92
чай чай	020	0-10

SPELEOLOGY EXPEDITION

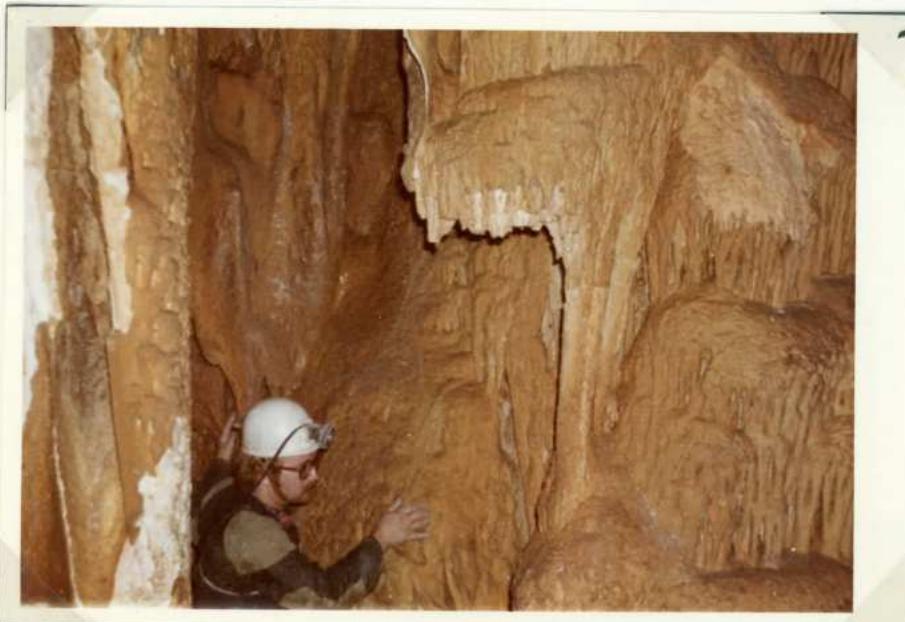

A ŠLAPEME NA ČATVR-DAG - KAŽDÝ JAK UMI....

... A V RCHOLY
UKÁZALY KOLIK
TOHO KDO UMI...

... NYNI JSME
KONEČNĚ
V RAJU....
MYSLÍME SI
V EMINE-
-BOJIR-
-CHASARY

8.8. Záno odjíždime na moře - opět trolejbusem. Cíl je Salter. Godí se pak mít sestra na Věstovací hnízdo, kde konečně se mohou nedotknout schladit v moři. Vracíme se opět do Yalta, následujme na autokus a už dovoříme se směrem na Ai-Petri - horu tyčící se vysoko nad mořem. Autokus nás vykazuje 12 km od cíle, u malebné restauraci. Vítr samozřejmě odolat nemůžeme. A pak rámcům dolouhý nástup až na místo na všechny pláty, kde Kolya a Janou již postavili kolonky. Koupadlo dnes je ve skvělé formě Ljubka, zatím co čerstvo zaostalo. Malobesti nohy. Ulehčíme si doma po plavbě.

9.8 Záno nás hledí Genia. "Vzbudit komandu, a jde se nato?" A tak den dívám - přicházíme, hochu i sestry po nocním pochodu až následně jdeme na to. Na co? Na Kaskadovou propast, druhou nejhukavější na krymském území v délce 406 m. Děsa, Děso, Raich, Koja a Biskups sedem. Janou a 10° zahajují cestup. První propast 110 m, pak 10 m, 50 m, 40 m, a další menší až na horizontálně se snasující dřátky. No prostě nám nejhukavější "sdolana" propast. Skvělá! A myslím, že my jsme byli dolni - když při pokladech tuor otevřené lávce hostitelů na mě někdy kamenely úsměvy. Vystupujeme v 4° záno spokojeni. Samozřejmě hned padáme do ruk Ljubinych testů.

10.8 Koupadla jsme opět záno během využití a hali me klobou. Třetí den auto pro materiál nás. Šofer - tot žilnice na terciu i cestu. Asi zapomel co vše. Dostavujeme se na Velkém kanonu a už dovoříme se na jeho prohlídce. Nejdří okurili i ledovou koupel v jeskyních na jeho dně. Poopět dalekou výpravu přehodíme skalmu masivu a jsme v Simferopolu. Dail - Dusa - sprchy - pivbar - kino (kde gáz moží spalit)

11.8 Další den - tot byl den naší nejmíň horších hodin. Jednou suverénní černí - a jednou maternáček na společnou večeři. Děso a Číslo - ryby, Čestě a Ljubka řečenina, Raich pivo. No klobou žabu. Atak rámců dva dny obžírání, převzvané sem k nim proguštěním fotografiemi fontán.

12.8 Den dnešní je věnovaný novému dětského křisti a hrací automatu. Tu se vyráží kolo jak chybí více - byl učerem na rozdoučenou.

13.8 Dnes máme odlejet - když nemáme letecky. Ostatně sáza jako všechny "výjimkově" Ataké aho. Konečnicky registrál letecky i autokus na letiště. Napoled se vlečíme - ahoj v ÁSRR.

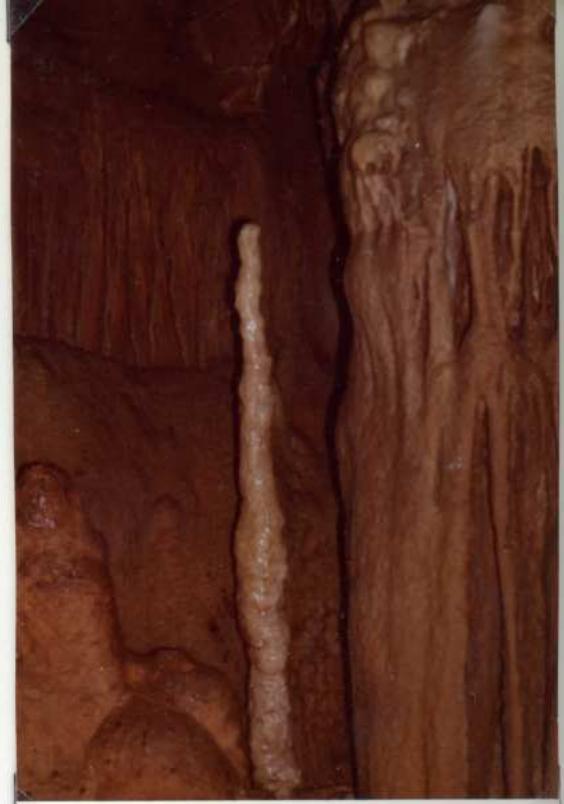
.... A JE CO OSDIVOVAT...

AJ-PETRI - AJAJAJ - ŘÍKALI
MNOZI...

NAŠ TÁBOR - BYL TU JAKO
PRVNÍ V HISTORII ZAHRA -
NÍČNI

V 13° přistáváme ve Lvově a na letišti nás čeká 'Valík' a sláva - naší noví hostitelé'. Opět se někam stěhejeme. Tentokrát do bytu geologa - jenž zrovna dle následujícího zájaze zabydlujejeme se k sestra můj s místem. Po společném večeru uleháme.

14.8 Ráno odjíždíme k nejdelsí podzemní jeskyni na světě - 'Optimistické'. Tačasí nám nepřeje! První část je dlouhá - 270 km. Končíme jsme u cíle - uvnitř korolivce a až pokolená blátem se přemísťujeme do tříhoru u jeskynt. Tu už nám's čeká jiný Valík se svou ženou Sonou. Věnují se výzkumu skály, uložené u hospodáře Popovice a stavíme si střechu nad hlevanu - zdejšího sláva nám zvaný Bob s Ljabou jdou nakoupit. Konečně samotánky také nás neprinesli! Ovšem dobovíto slátilo jak jsme se pak měli možnost několikráté prosvítat.

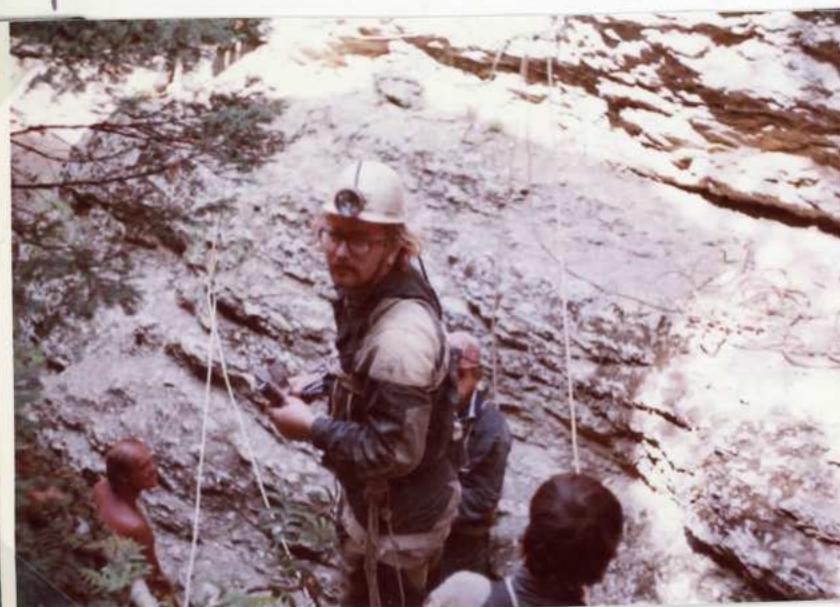
15.8 Dnes velení Valíkovi a Sonou jdeme do jeskyně. Vstup nemá příliš rácky, 100 m maleb, báhem plazivky. Ale to už vyvazuje 143 km chodeb, lebky řítka, lebky zdobených podzemními krystaly - až 17 cm velkými. Obdivujeme jak lehce se ade Valík myslí. Jakoby byly doma. A my samozřejmě fotíme - mnoho. Ačkoliv opět plazivka - a tak vypadáme jako bychom vylezli z kahenních lázní. Tady je nutno se přiznat, že umíti umět. Samozřejmě se naše těla skrývají střední sasloužené pozornosti. V lebce zjistíme že Bob je opět unaven až. Samotánka opět zavítala. Neoddíl, uohně trávime chvíle s Valíkem a jeho ženou.

16.8 Ráno vstáme u ohně prádlo a Bob se slává našímu psychickému mítětem. Čelo a Mladý uvažují o doprovodu dvou speleologů do Kryštolické jeskyně a my se chystáme k odchodu. Večer je opět Bob unaven.

17 a 18.8 Trácíme se opět do Lvova. Tentokrát nedává Valíkem líkem na vstupujeme město a jeho památky i obchody.

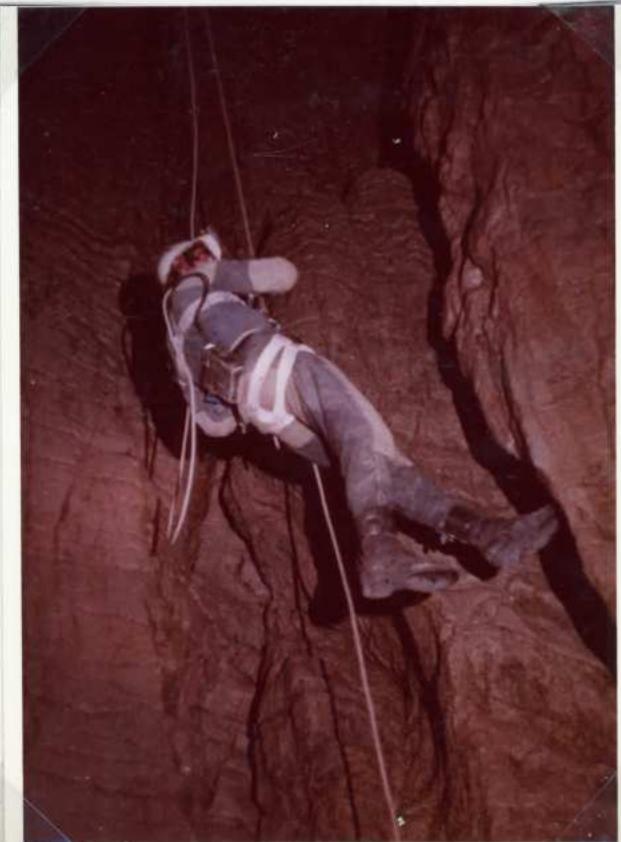
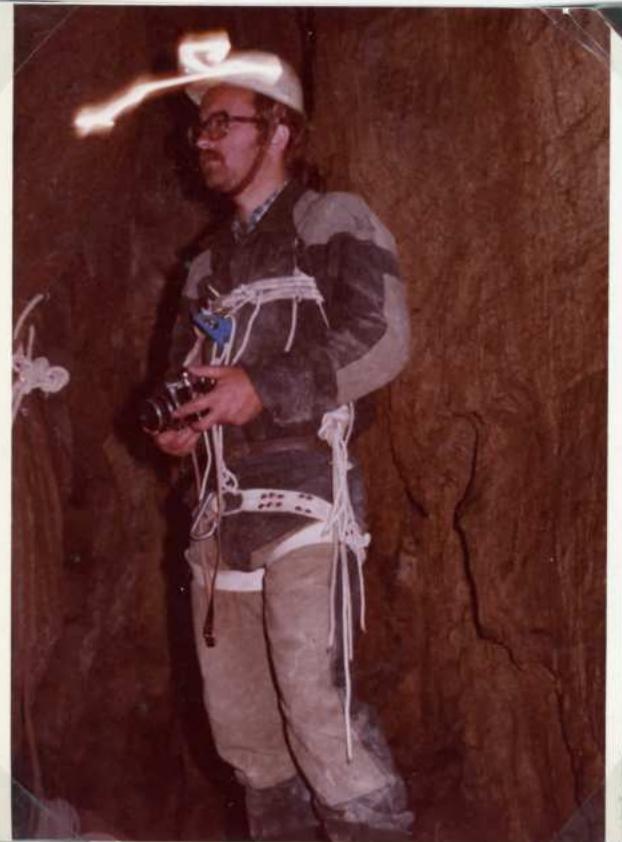
19.8 Je den návratu domů. Ráno si napočítáme prohlížíme Lvov, Vysoký ránek, skanzery - a jedeme domů. Dnes vpristém race.

A TO JE NAŠ CÍL...
KASKADNAJA - 406 m.

PŘÁTE SE KAM LEZU.!?
NĚKAM DO NITRA ZEMĚ
A HOC SE TAM TEŠÍM.

... A PAK TO ZAČALO - STÁLE DOLŮ

Speleologové

do SSSR

Zvláštní podívanou v pondělí odpoledne zažili bohumínskí speleologové.

V pondělí 20. srpna se vrátili členové klubu Orcus ze speleologické expedice v Sovětském svazu, která se uskutečnila na pozvání simferopolských speleologů.

V rámci bohatého a náročného programu expedice zdolali mnoho

ORCUS DO SSSR

Na pozvání sovětských speleologů odjíždí z Bohumína 30. července devítidenná expedice s výpravou členů České speleologické společnosti.

Bohumínskí speleologové do SSSR

PRŮZKUM KRYMSKÝCH JESKYNÍ

BOHUMÍN (čv) — Devítidenná skupina speleologů z Bohumína odjela včera do Sovětského svazu, kde ji očekává významný úkol: společně se sovětskými speleology má

kroklimatu, pozorování mikrofauny, chirofauny, hydrologickým poměrům a rovněž absolvoval psychologické a fyziologické testy v nejnáročnějších podmínkách.

S ORCUSEM DO NITRA KRYMU

Napilno má v těchto dnech dešt svazák z bohumínského speleologického klubu Orcus, neboť v pondělí se vydají až na Krymský poloostrov. Před dalekou cestou spoluprací s oddělením psychologie práce Zelezáren a drátoven Bohumín, a pokud jde o testy, těmi se skutečně zabýváme již několik let. Není bez zajímavosti,

Bohumínskí speleologové vodou Červenou jeskyní

V NEJHLUBŠÍM LABYRINTU SVĚTA

BOHUMÍN (jil). — Z mimořádně úspěšné společné sovětsko-československé expedice v krymském krásném kraji

Cestou domů navštívila bohumínská výprava spolu s Ivovskými speleology ještě Podolské kras.

Speleologové do Sovětského svazu

BOHUMÍN — Na pozvání sovětských speleologů odjíždí z Bohumína 30. července devítidenná expedice základní organizace České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína z tritýdenní výpravy do Krymského krasu v SSSR.

ně se simferopolskými jeskyňáři sestoupí do nejhlubších propastí Krymského poloostrova. Tah

tak mají úkol sledování psychických a zoológických změn člověka v

al-ročných a kritických podmínek.

Tato expedice s psychologickým sledováním je vlastně první světovou druhu a nemá pouze za úkol

sledování stavu jedince, ale i vztahy v celé skupině.

Výsledky psychologických výzkumu, které bohumínskí speleologové provádějí

již několik let, jsou využívány ne-

méně v náročných sportovních ka-

tegoriích, ale i v dalších oblas-

cích věd a výzkumu.

Současně odjíždí i druhá skupina bohumínských speleologů do

krasu Západních hor v Rumunsku, kde společně s rumunskými

speleology provedou základní vý-

zkumy a přípravné práce v této

oblasti.

CESTMÍR KUPKA

NĚCO Z „BOJIRU“

ČANÝON

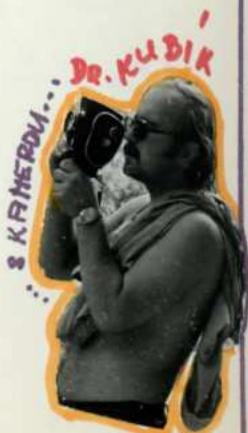
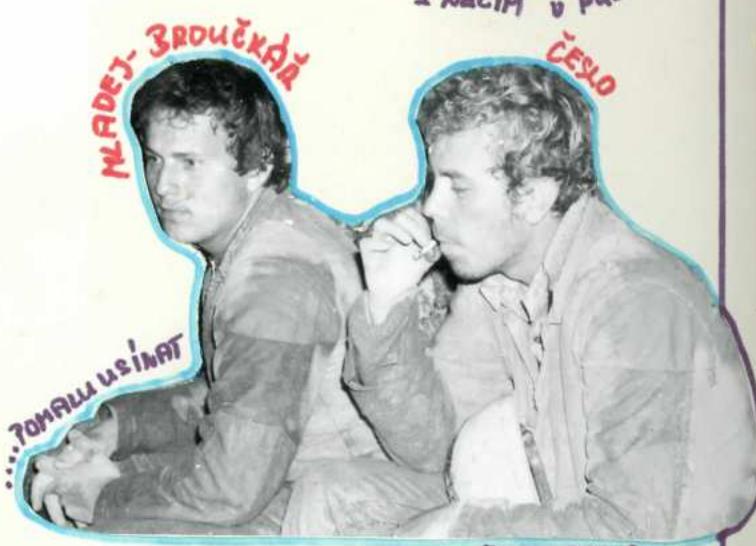
va navštívila Podolský kras, kde spolu s Ivovskými speleology uskutečnili sestup do nejdelšího jeskynního labyrintu na světě, vytvořeného v sádrovcí — Optimistické jeskyně. Tento labyrint dosahuje délky 145 km a stále je ve stadiu výzkumu.

Výprava i přes některé specifické úkoly měla hlavně přípravný charakter. Společně se sovětskými speleology byly konzultovány otázky rozsáhlé československo-sovětské expediční výpravy „Kavkaz 80“, jejímž cílem je základní výzkum dosud speleologicky neprobádané oblasti Bzylského hřbetu na Kavkaze.

Na zpáteční cestě výprava

JAK JSME SE
VIDĚLI NEJČASTĚJI!

EXPEDICE

PADIS

RUMUNSKO - DALŠÍ
NÁŠ CÍL

Lápečil násí druhé
expedice vedenej Milanem Klčmerem
která vyrazila na plamnu Padis, na základě
pozvánku rumunských kolegů.

A kdo je froril? Pam' Klčmerova, havířovští
Petr a Jura a kopřivomotí Vencov a Vencov.
A cíl? Zdolat některé lokality v této
oblasti a přinést dokumentaci spracování.
Výsledek?

Byly zdolány lokality Sura Boghi
Cetatele Ponorului
Batrina
Negru
Jehmerasa

Yenž... Nic z toho - mimořádná dokumentace
Tento úkol splněz nebyl.

Tady zklamali.

ZPĚT NA BESKYDY

ta 2.9

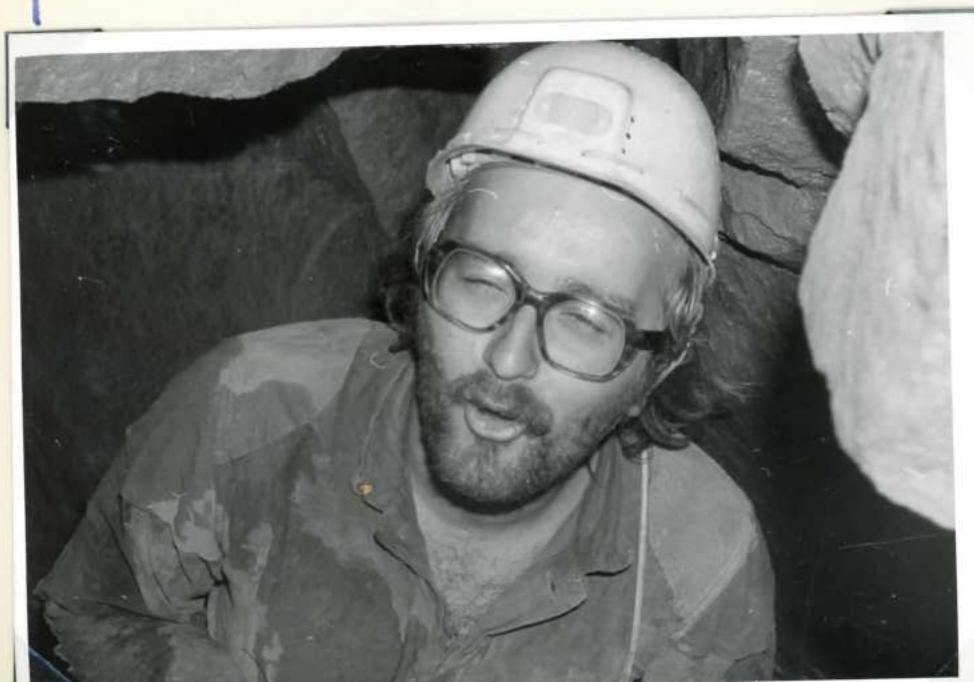
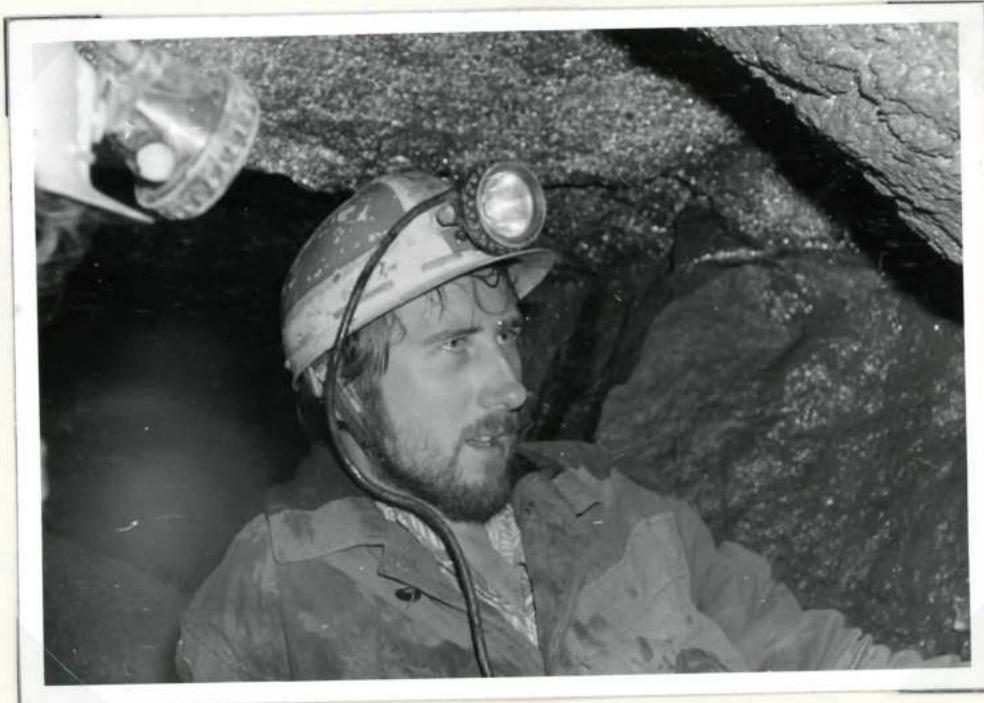
se nejdříve vydali Raich a Děčo aby zmršili vchod do Cyrilky, podivali se na netopýry a něco nafotili. Přitom jim sice asistoval Urban - ale ryze falešnicky.

Pročto? No přece abychom mohli opět proti nepovolaným nováčkům Cyrilku uzaورit.

T neděli prozímní vyrazil Cici (kohuzel sam.) dělat topografické proče na Kněžyni.

NOVÝ OBOR SOUTĚŽE
„10 STUPŇŮ KE ZLATÉ“

„NAŠI KRASAVCI..“

7-10.9
PLR

NEB PORASTOU V BESKYDÁCH KRÁPNÍKY?

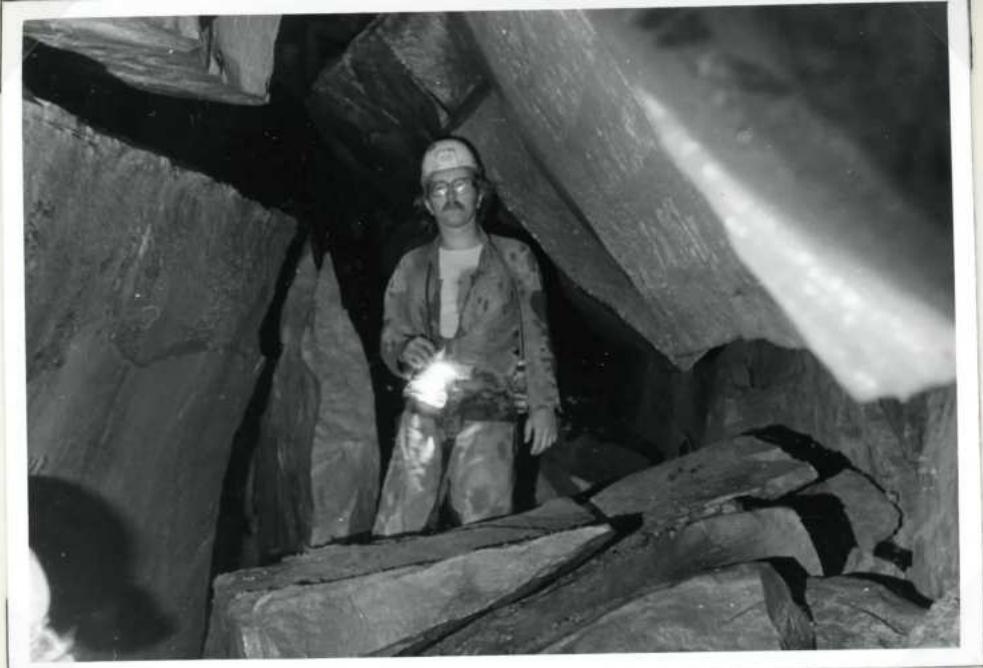
Na výpravu novodíay speleologů Bielsko Bialej, jsme se vydali samozřejmě v úterý do PLR. Raich, Lici, Biskup, Dežo a Pepča. Cestou jsme samozřejmě u do městečka všluzevali i žáry ale na to jsme zvykli. V Bielsku nás čekal sdrobskou hostinec - tedy vtipkem na naše zádušky. Napov jsme vydřeli ažli spát na turistickou ubytovnu mládeže - tedy mezi školku.

8.9 Vyrážíme na jeskyni v Trzech kopbach. Autobusem, lanovkou a pěšky a s námi Břetor, Suraj, Andrej a Jamník - et. Alfons - nahoři Turhov jezdovkou.

Jeskyně jako Lávka - pevnost a větrná a kupole a v ní zabilci dili i naši průvodci. Tečeříme v růžovém barvu - a díky našim kostelekům čtyři hradby.

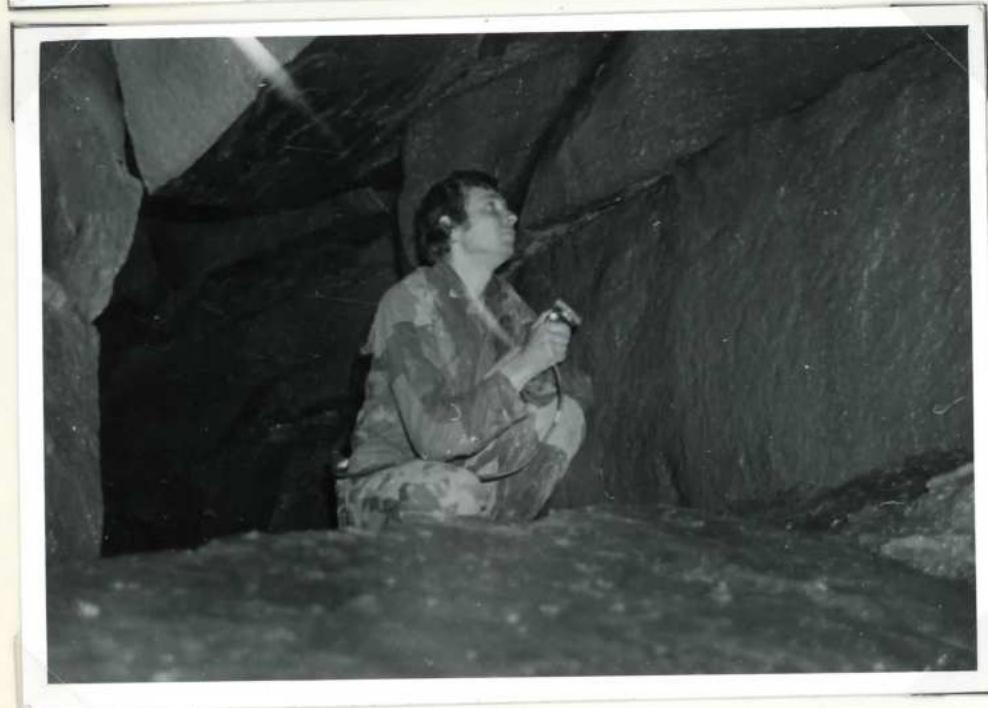
A nás se opět navracíme na naši ubytovnu.

9.9 Dnes vstáváme dřív a jedeme do Szczyrk. Zdejšíme jeskyní Salinopolskou. Přes hory a lesy se dostaneme až k Malinowskej j. Mokelné říčky a voda - to je toto i pro turisty přístupná blata. Nyní nás čeká - jak říkají "hostíkli" karaválek drog" k jeskyni, Parcaci.

M4
(RAICH A PEPA)

▼ TRZECH KOPC

Speleologové zkoumají jeskyně

Do vlasti se vrátila devítidenná expedice České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína z tří-denní výpravy do Krymského krasu v SSSR.

Clenové expedice společně se sovětskými speleology provedli několik sestupů do krasových lokalit v této oblasti. Pronikli zavodněnou Cervenou jeskyní dlouhou 13,5 km a na planině Catyr-Dag sestoupili do propasti Emine-Bair-Chasar, kde provedli základní dokumentační a speleofaunistické práce. V závěru pobytu na Krymském poloostrově zdolali druhou nejhlubší propast oblasti — Kasákovou, hlubokou 400 m. Úkolem výpravy bylo také provést srovnání planinových krasů pláta Catyr-Dag, Aj-Petri a Dolgorukovského pláta s planinovými krasami jižního Slovenska.

Koutko neprobádaných prostor — Clenové ORCUS z Bohumína.

Na zpáteční cestě výprava navštívila Podolský kras, kde spolu s lvovskými speleology uskutečnila sestup do nejdělsího jeskynního labyrintu na světě vytoveném v sádrovci — Optimistické jeskyně. Tento labyrint dosahuje délky 145 km a stále je ve stadiu výzkumu.

Výprava i přes některé specifické úkoly měla hlavně připravný charakter. Společně se sovětskými speleology byly konzultovány otázky rozsáhlé československo-sovětské expediční výpravy „Kavkaz 1980“, jejímž cílem je základní výzkum dosud speleologicky neprobádané oblasti Bzylského hřbetu na Kavkaze.

CO SKRYVÁ PODZEMÍ BESKYD

V polovině září odjela do polských Beskyd výprava České spe-

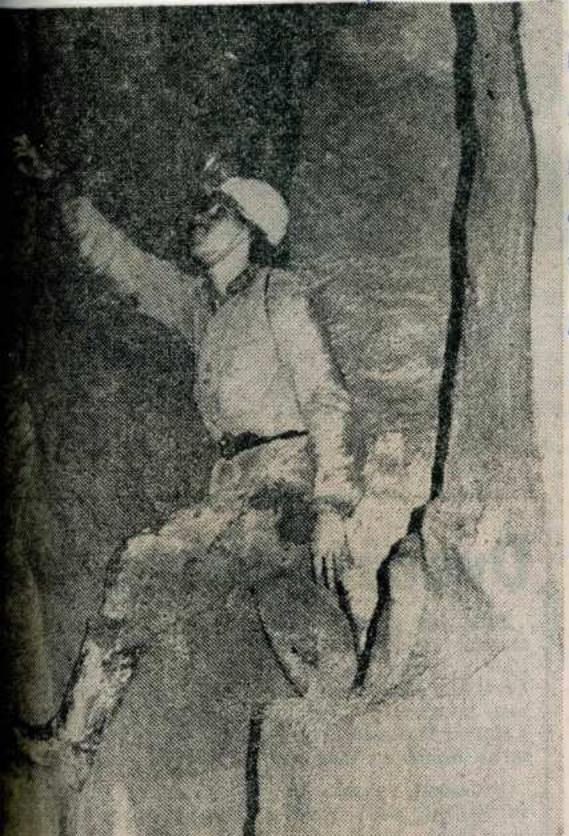
leologické společnosti ORCUS Bohumín. Cílem této studijní výpravy byla Bielsko-Biala, středisko polských speleologů zabývajících se výzkumy pseudokrasových jeskyní. Speleologové obou skupin se již mnoho let zabývají odpověďí na společnou otázkou: „Co ještě skryvá podzemí beskydských hor“.

Bohumínské speleologové navštívili a zdolali některé z typických pseudokrasových oblastí Beskidu Żywieckiego a jeskyně Malinovou, Pavoučí, Salmopolskou a nejdělsí pseudokrasový systém střední Evropy — jeskyni v „Trzech kopcach“. Výsledky vzájemných studijních výprav mají objasnit problém, kde je možné hledat další hluboké systémy vytovené ve flyšových pískovcích a jaký je vývoj a vznik těchto geologicky zajímavých podzemních lokalit.

JOSEF WAGNER

A oto to opravdu Kavalík byl. A nаконеc jsme
u něho - malí' dírky. Pak jsme cestou prokopalí
druhý vchod. Askejzíme do Šečyrku - odtud zpět
do Bielska.

Včer nás cekala prohlídka města - a samozřejmě restauraci. Prohlídka zahrála sice jehoší růžka kroupami v podchodu - ale to nás nemínil rozložit. A tak se udivující nad množstvím bareů a restaurací rupšenem v nich končíme dlež.

Studijní výprava ORCUS

Do polských Beskyd se nedávno vypravila základní organizace české speleologické společnosti ORCUS Bohemia. Cílem studijní výpravy se stala Bielsko-Biala, středisko polských speleologů, zabývajících se výzkumy ledovcových jeskyní. Speleologové obou skupin se mnoho let zabývají odpovědi na společnou otázku: jaká skrývá podzemí beskydských hor.

Dohromád se speleologové náhlí speleologické konfe-
vzdívili a zdolali některé renci v Sofii, která se bu-
typických pseudokraso- de konat v příštím roce.
ch oblasti „Beskidu Žy- [wag]
ninského“. Výsledek byl

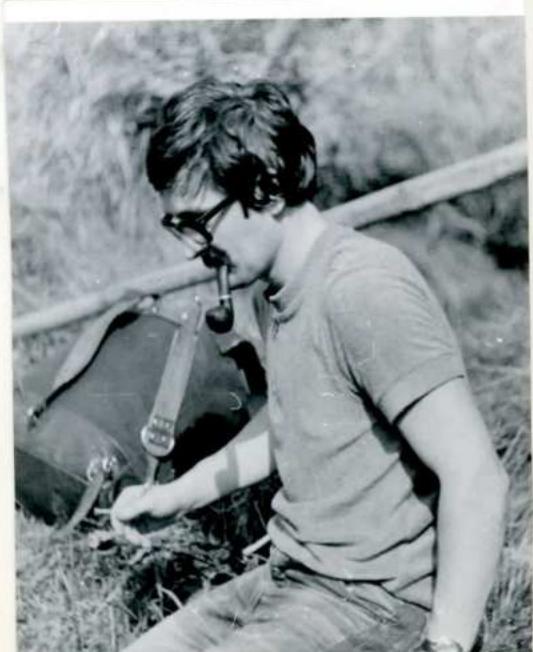
ského a jeskyne Malíčovou, Pavoučí, Salmopol a nejdělsí pseudokra v systém střední Evropy jeskyni v „Trzech kopcích“. Výsledky vzájemných srovnání výprav mají obmit problém, kde je možné sledat další hluboké systémy vytvořené ve flyšových pískovcích a jaký je vztah a vznik těchto geologický zajímavých podzemních lokalit.

Záno ještě jednou rádotě jstecky
zastříleme radikálů Turka a jeho
u obchadů v Bratislavě. Více
čtu posesem s přáteli - a cesta
na hranici.

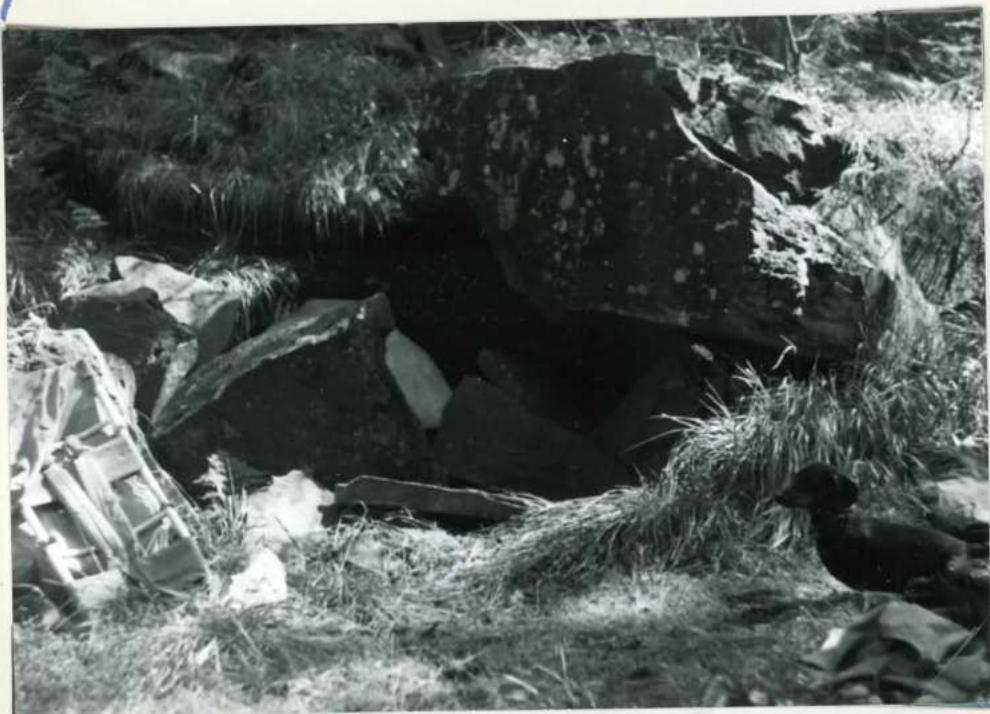
Lučkemu velíbi' naše koupele
mi muzíne zpěv. / když mezi
nášme muzikem vře.

Tak prvního Ahoj Peť

CHEFF Z BIELSKA

GR2EGORY

TO JE JAMNIK,
← NÁMÍZVANÝ
ALPONS

BABY NA SKÁLE

Bylo možno viděti v noci na skořích ne starém kámenovomu v Komorní skóreke kde Raich, Pepa, Cici, Radim a Baskus měli Lyku a Irenu. Kdo chce být speleologem musí na skořky, řekli jsme džubě a tak můžela. Zpočátku pravodle se jít moc skeny lomu nelíbily a chlouba být manžou. Pak si ale zvykla a cítila se jako doma. A to je teprve začátek! Akhřita je nejake kryj přesla. Tak na "stoly" se vrhol opusťkem kolem pasu a karabina mi v ruce nuaniklaj Tomáš, zatímco maminka padala s naštupu.

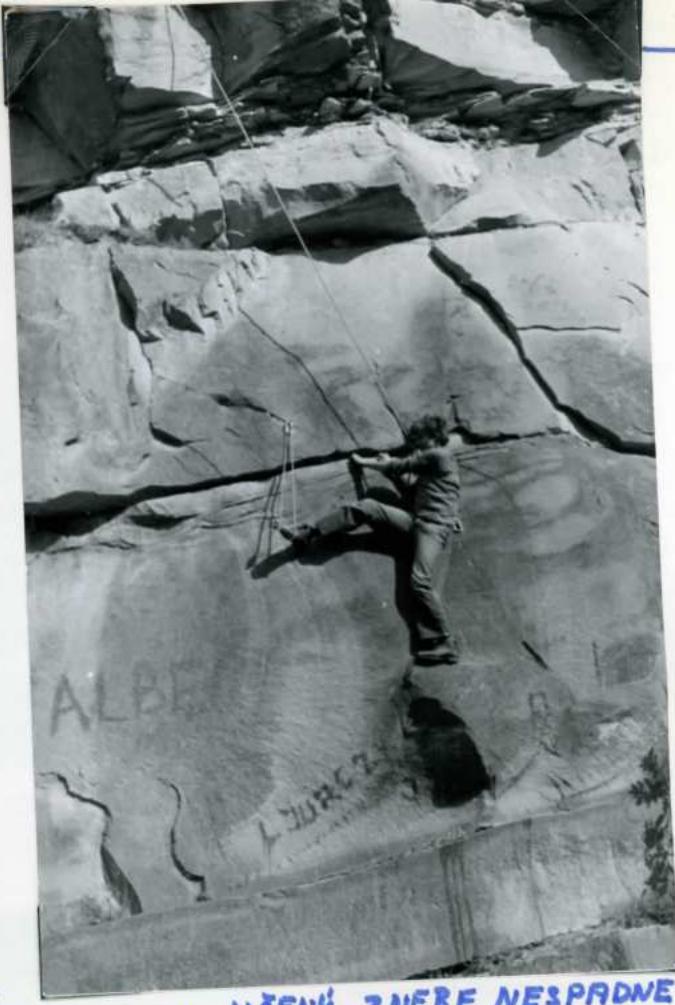
Nakonec si Pepa, Raich a Cici dali jednos strap a bar naše nedl domě.

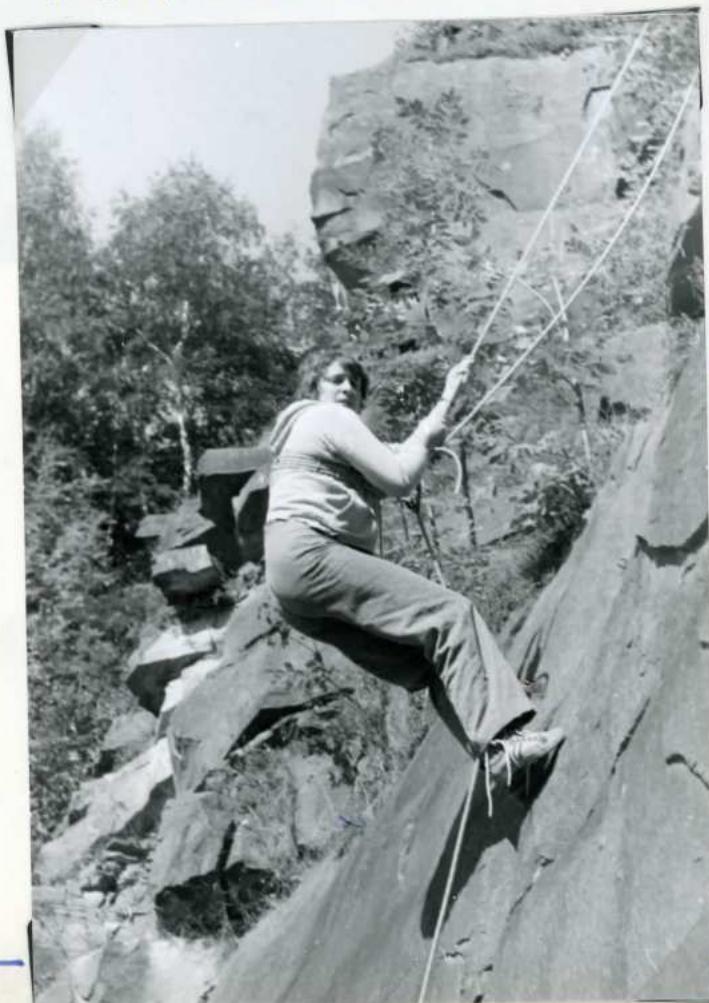
HNO - DAL JÍ
HÝ ZABRAT
ČATÝR-DASU
POČKEJ
PŘÍSTI ROK ...

KRÁDÝ ZAČÁTE JE TĚŠKÝ
RÍKAJ SI LJUBA
A JÁ TAKÉ.. ZJIŠTUJE

... UČENÝ ZNEBE NESPADNE..
DO LANA VŠAK ČASTO

MAMI, TATI, BABI
JÁ TU NECHCI
VISET....

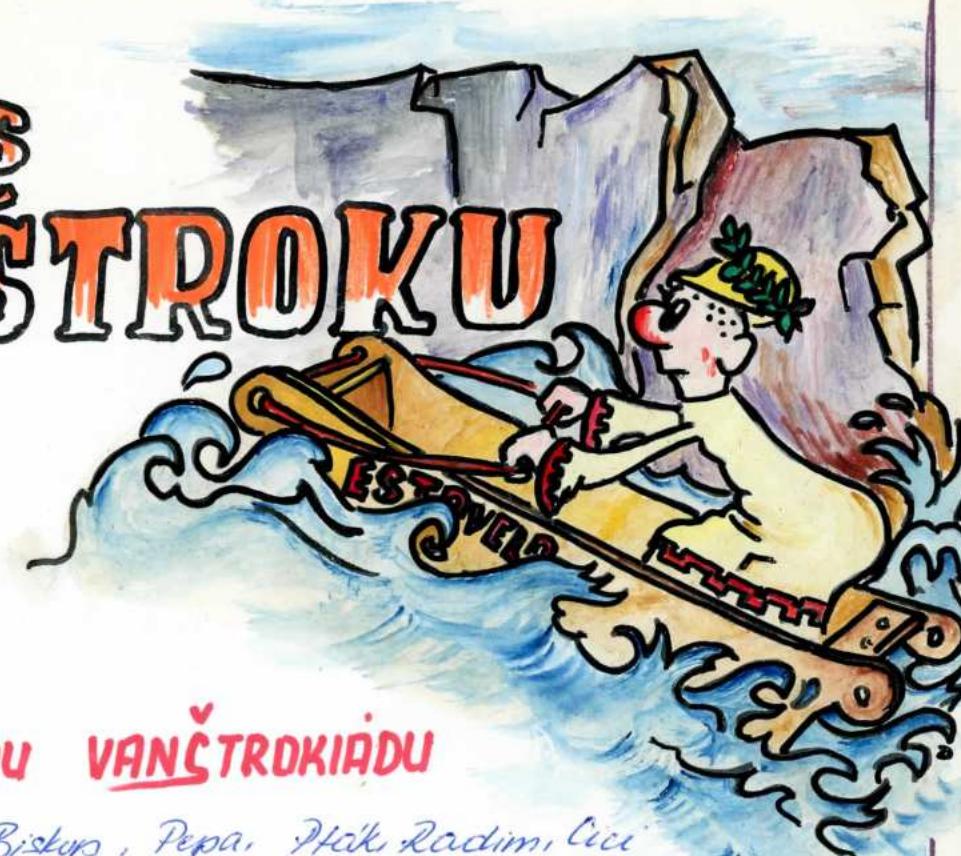
ORCUS VE VAŠTROKU

Pod heslem:

*Vpotacej jezere
ničíme všechny soupeře*

jsme vyrážili na

1. VALAŠSKOU VANŠTROKIÁDU

Raich, Děžo, Česlo, Biskup, Pepa, Mikl, Radim, Cici plně vyplnili loď, na jejich střeše se hrály resny násedvodom' nechy ESTAVELA - vzbuzující záslouženou pozornost. Přijíždějice k přehradě v Rystřické jsme si s úsměvem na rtech prohlíželi nepatrnou strásku, jenž se měla stát za několika hodin mistrem lítých námořních bojů.

Jenže... Do 'one' strásky v hodině dvacáté' vypustil strážce přehradní výpuště 10 kubíků za sekundu a to znamenalo peklo. Též nám i druhým námořníkům odesel

Pohodinových příprav, nerejného odstíru naší estavelé a speciálním hydrokostýmu - růžových na fukoraci schopnosti přišla pro nás i oskelní trubky, rozhody rory, skříň hodina Ho. Vypustili nás na start. Před námi jíž nejedna loď stratila posádku a nejedna posádka lod - jenže my je tu ORCUS.

Kapitán Raich, kormidelník Biskup, Neplavová Pepa a první a leuc' Veslo Děžo a Česlo. A jedeme! Pod prvním jesem se topil Biskup a pod druhým Česlo. Pod třetím vlnil me Raich. Ulostlého stálci' Pepa, hydrokralhoty a Děžovi uplavalo veslo. A jíde me - oč plujeme dol. Míjíme posádku za posádkou, trošky i lidí. A ESTAVELA jenž drží. Danda, z nichž zbyly pouze kočnice - ale volu s koly traktoru drží. Cestu sice upadle do záhy volef - ale náš lod' je jen v efilí. A my těž. Výkon na diplom. Blok jenž učar odjíždíme na kněžym' nadalší' akci

Ahoj Peť

*TO BYL PRVNÍ TRENING
NA KALIŠOKU ...*

*.. APAK JSME SVĚŽÍOTY SVĚŘILI
ESTAVELE ...*

*... TO SE DEŠTĚ PEKLENĚ SOU STŘEDIME ...   A LADÍME FORMY
NA SUCHU*

*(NIKOLIV
VĚK NA
SUCHO)*

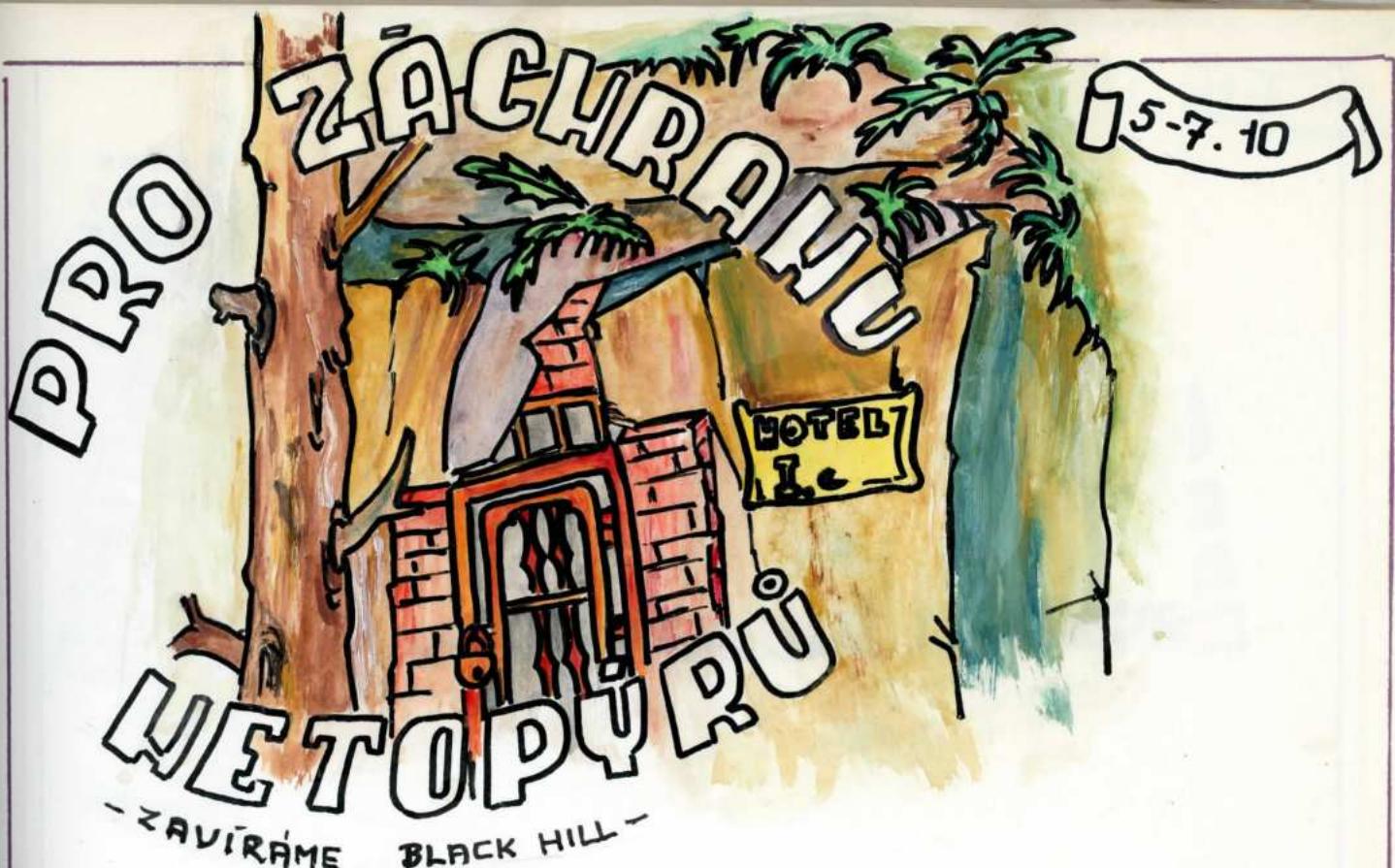
- A STARTUJEME SE VŠI SLÍ VOU V NEJSILNĚJSÍ SESTAVĚ

ŽE LOĎ ZMĚNILA
VÍZAT -
- NEVRÁDÍ -
IMATRIKULAČNÍ
ZNAKY HŘÍHE

- VODA - TO
BYLO UŽDY
NAŠE. ALE ....

ve spolupráci se ONV OPAVA a OSSPPOP jsme konečně zažili to co už dlevno připravujeme - uvařením dolu Black-Hill. V pátek rano vyrazili Bříza, Raich, Pipa do Opavy - aby přibrali mítě a tunu materiálu. Pak to zacalo. Mužka sboru kladivo - sekací - kompot sekací koncert. Samozřejmě rukama Raječka a Pepy. Dásadit jednu futra do skály - to je dřina pro grupu kariku. A tak už také sedí díry už za sebe jak opice.

Sobota - odjíždí Raich - přijíždí Žuká s promíny aptiky, Čelo, Radim a Ceci - ti dva odjíždějí Basem na větový pů. Amy - koup do díry - a sekací jedou! Koncet může počítat a přichází na scénu naše sednické kvality. 17 kusů stojí rato. Dále dělají nejstejně příliš rovné - ale, povídám. Tež na to padly tři pytle cementu.

Včer sice unaveni ale spokojeni sedáme k ohni a kdy tam. Noc nemíteplá - ale krásná.

Neděle. Rano kontroloujeme může a futra - díry jahodník. A tak věsíme zábrany a slézame na 2 a 3 patro. Větový je malo - onem to už násadit může, prohlídka osdy stojí za to!

Pesta zpět Basem je vůdce horor. Zvláště když se málo.

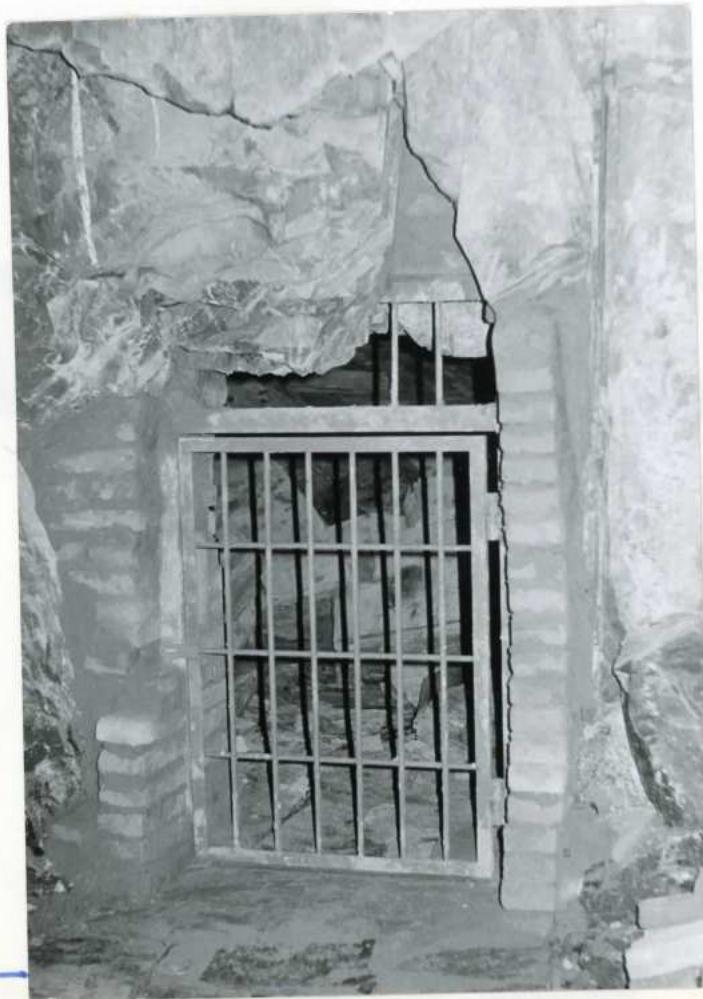
Ahoj Pej

TO VYPA DALO NEJDŘIVE TAK

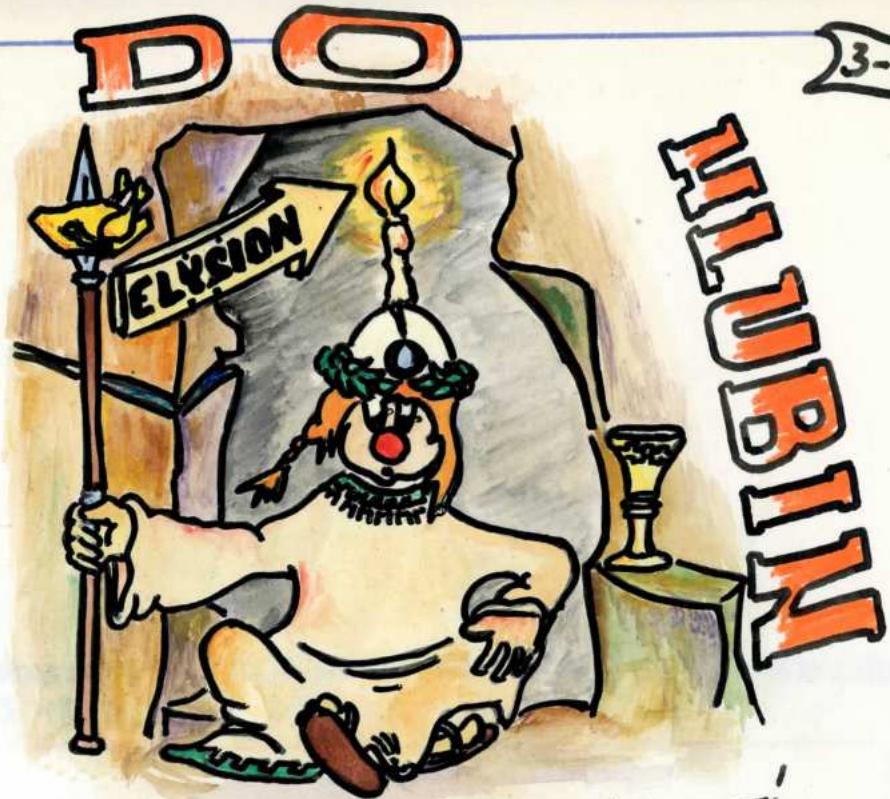
PAK TAK...

A NAKONEC
TAK....

ATO JE NA ŘE
DÍLO
- DOMOV NETOPÝRŮ-

DOZVÍJÍRU

KLUBIN

PRVNÍ SMLOUVA S PRVNÍ KOŇSKOU STÍHACÍ PERUTÍ

Vše začalo revině před mnoha tisíci a tisíce lety, kdy se ještě konice volně popasali a bohové mohli u každého Pramene čistý, hydraulické těrny nechálovany napej dostat. Tehdy se potkali pérové a koňské stíhací peně - ať jich Zeus do největší slávy a Vladové klubin YDÝK-SEB - ať Venuse jim květky m rodům dají sílu. Nemohouce se divati na základu světa pozemského nadzemského podzemského rozhraní se po osvícení vysím vniknutím usazovití takovou smlouvou, kterou by zemku, koby lím mléčkem a koňským stidlem opýrajici, od paroku Smogu, Silonu a Šampionu osvobodili.

✓ svolána byla valua' hromada perapérni, bohů a bůžků onoho památného dne na horě kněhyni, by bohové slasti pozemské okostovali a pérové metodicko-instruktáři eckurzí říši Hadovu pochli. A již kráci o onech dnech podzimních id malý pér Hilary, ještě netří pér Timur a další pérka Gary, Honza k otvoru jen propast kněhynsko se rozev. Poslední otázky boky nePsyche' a na křídlech bůžků orcusových sesnotšeji hvězdy a koňské stíhací peně do klubin.

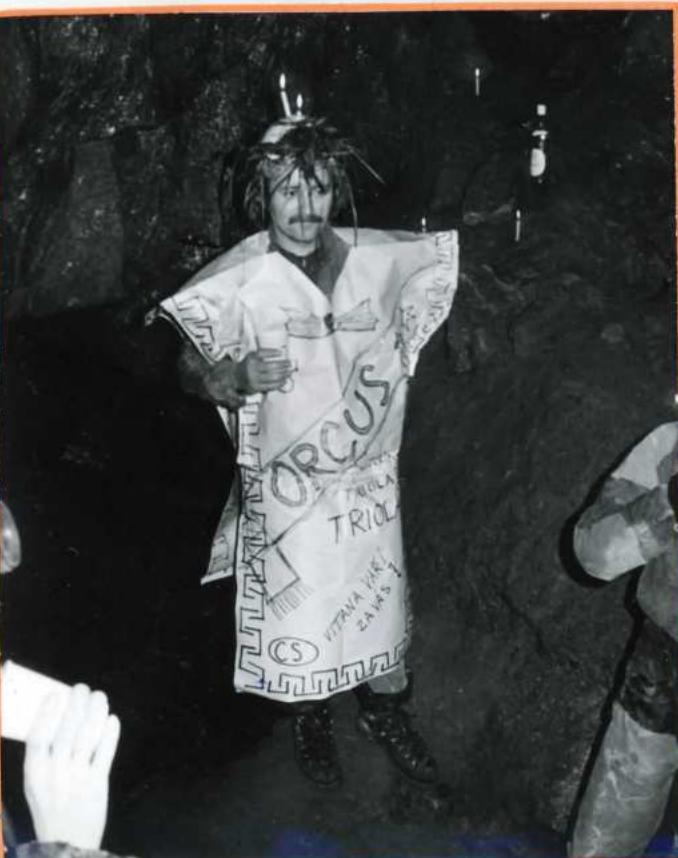
✓ procházejí pérové misty, kde noha smrtelníka nerstoupí a sumotem svých per uspávají tam bůžka Barbastelu, ře Hyotise oči onde Rhinolopha.

A RÁNO
ZAVLÁLY
U SEBE
DUEŽ ZHĽSTAVI

... VÍS VŠECHNY VÍTRÁM
U SEBE,, PRÁVIL ČISTOU
LATINOU SRÍM
HEDES

Tu tak zazn' tisla' odpovíd dohovoreným signálem
 již usínajícího letočna. Nijme Tarkaros 'Léthé',
 procházíme jezerem Acheronským, proletáme Cloacou
 maximorum a již smír nám Mercur dává
 do Elysionu - města všech mist. Ozáře sítici
 nadzemskými světly obklopuje svými sluly
 tu stojí sam Hades, v jazyce českém křtemí Raich
 by během svou bezdnu studnu a poskytl
 zaštupcům komíků a komíček víno černé, Vše přesto-
 ni' se skály režehají. Ponořejice nedlouha hadinový
 projev politicko-ideologického školení zakončil včer-
 pávajice sam sebe i ostatní vesvém materiském jazy-
 ce „In vino veritas“.

I rozloučilise péři s podzemní říší a nastoupili na
 cestu na postr zemský - občasnost 4 - klasické lezem!

Tu již připravena byla ke splnění gigantická vatra
 a hrazení. Orcuson byli na ní povzdušni. Rozlehlý
 se lesy kol a kolem chory a spěny a hlas lyry krajem
 se nest, volajice poslední letočny opadilky k zim-
 nímu spánku. A divil se lid pozemský tomu veselí
 péři a hrazení, nedáce že něco nového přináší!

To jen behoun' a komíčci nový svazek slaví!
 A sedla' unava na věčku hřebku a přek i na věčku hřebku
 a péř a tam se k spánku ukládá Cici a Radim,
 tam Dežo a Velešinka, tu Raich, Česlo a Pepa
 i jinde Timur a jeho parta. (napsal R. Gajdar.)

Spole sladce ně rá's zas rann' S moj
 a Spad osludi.

Pře na jarních idóch.
 Daj S

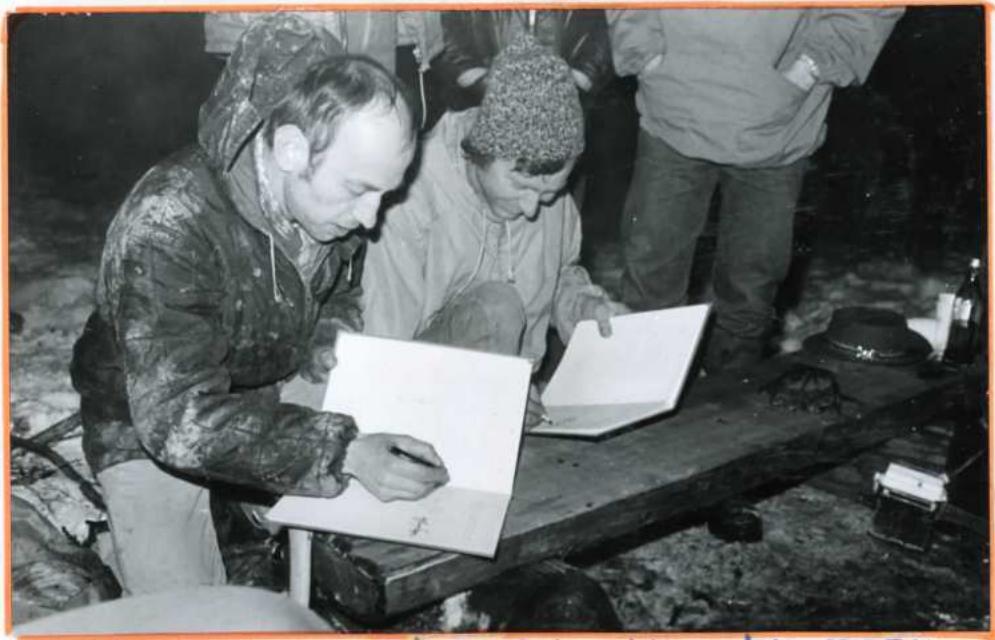

- A PŘIJÍHETE VŠECHNY SLESTI ELYSIONU

... I PŘICHÁZEL HADES S
VLIDNOU TVÝŘÍ MEZI PODzem-
SKÝM

... A PAN USEDLI OBĚ HLAVY SMLUVNÍCH STRAN...

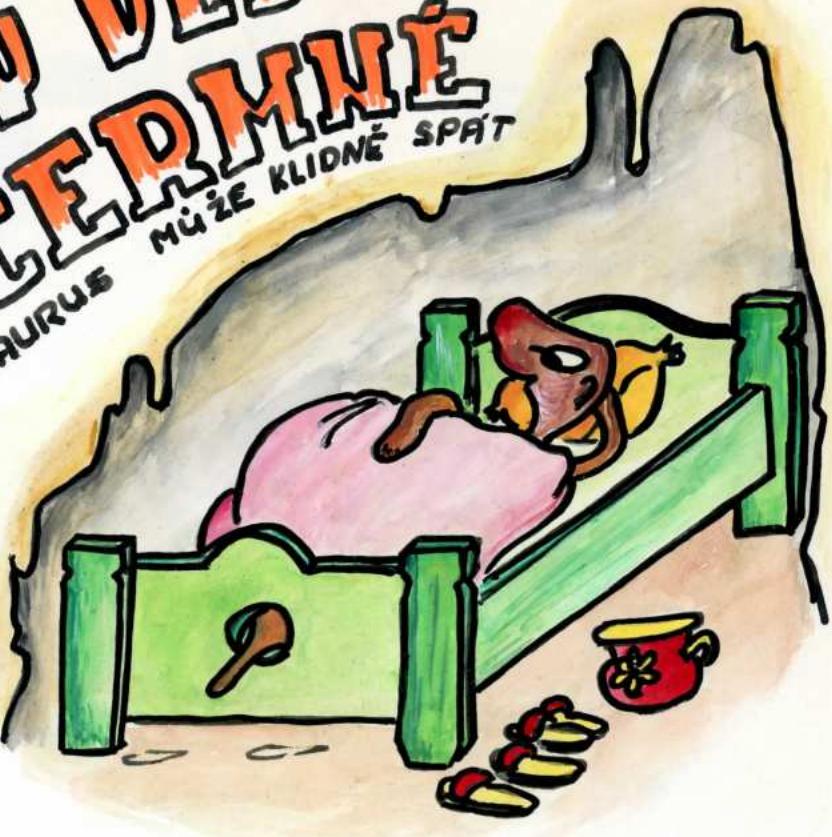
... 24 PODPISEM, OBĚTÍM STVRDILI PROVĚDY SMLUV...

CESTU VEDOU DO ČERMNE

A BRONTOSAURUS MŮZE KLIDNĚ SPAT

20.-21. 10.
17.-18.

- 20.10.** Tentokrát v Čermné opravdu muže. Naše mívá jen jednoletou a zádnu T2D či státní statek již smí nehněnatouč jakýsi adlorně svaný hororha. A tak jsme mohli vklidu (to ještě si my slyšeli) přijet na kontrolu netopýří poprvé v zařízení metole. Jenže ještě nebyl-nebyl zamknut - a tak výsledek je jasný. Řečem řečový žebříček.
A tak ke slouci přistoleno a klasika. Opět si mohli Raich, Pepa, Cici, Dědo zaprosit kovot. Kupodivu spoušťku už bylo už už málo.
A tak jsme mítě zamkli.
17.11. Dnes jeli Pepa, Raich, Ptíček, Cici, Maďej, Mříž drží - a mojí Gibsy. Pejším se dle za zasměnou mříži libo velice. Bylo jich dnes mnoho. Bezpečnost při spaní - ráde nás A mi jsem i přejem!

Amoř

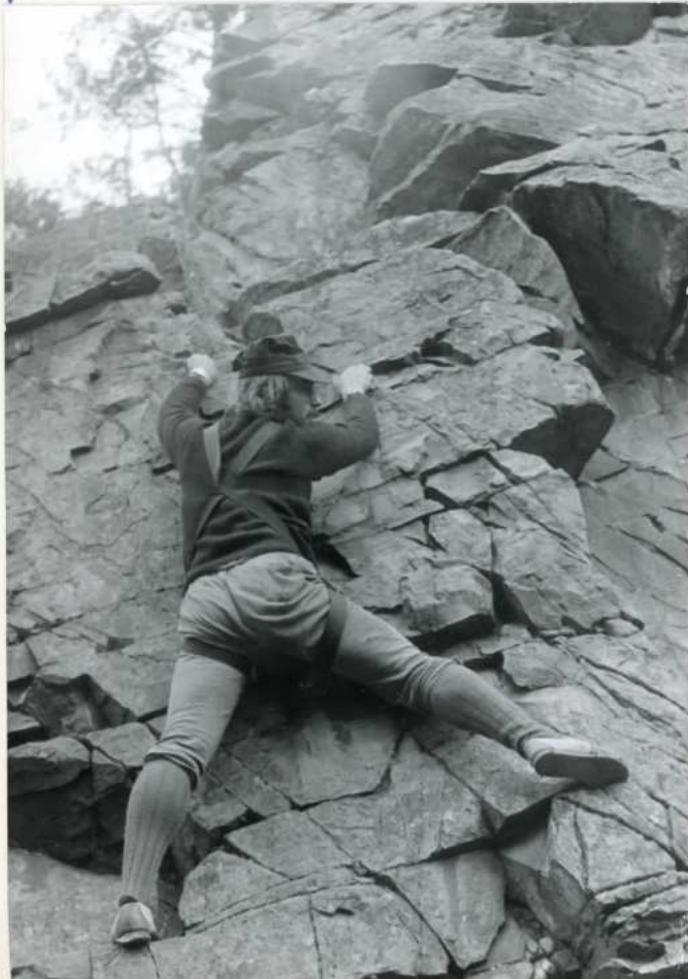
PS. Samozřejmě že Raich a Pepou nemohli neodolat být si resolozili.

TAK ŘEKÁME NA SLOVU...

NĚKDO CHCE NAHORU

- A NĚKDO DOLŮ

VYŠOKÉ OCEŇENÍ

za naši práci se náraď dostalo od
Českého ústředního výboru SSM
ve formě čestného uznání
za aktivní podíl na ochraně a
tvorbě životního prostředí a hnutí
Brontosaurus!

V průběhu

slavnostního aktivity „Den mladého dělníka“ převzal předseda speleologického klubu ORCUS Josef Wagner z rukou místopředsedy Sm KV SSM v Ostravě soudruha Jana Hejla čestné uznání českého ústředního výboru SSM za aktivní podíl na ochraně a tvorbě životního prostředí a účast v hnutí Brontosaurus. Foto: D. Bednářčíková

Chirokontrola v Čermné

Speleologové pro ochranu a tvorbu životního prostředí

Vybráno z diskuse

PETR KÖNIG, ZO SSM SPELEOLOGICKÝ KLUB ORCUS: „V současné etapě vývoje naší společnosti se stále více do popředí dostává otázka životního prostředí člověka. Uvědomíme si všichni a zvláště my mladí, že v takovém prostředí jakési dnes vytvoříme, zítra bude me žít, nemůžeme zůstat při řešení tohoto problému stranou.“

Je tomu již několik let, co ÚV SSM vyhlásil celostátní hnutí za ochranu a tvorbu životního prostředí — Brontosaurus. Životní prostředí je pojem velmi obsáhlý a zahrnuje dnes vlastně všechno naše okolí, kde člověk pracuje, žije, odpočívá. Každá základní organizace SSM má možnost ať už v rámci svého pracoviště, města, vesnice, či rekreačních a horských oblastech aktivně se podílet na

tvorbě a ochraně životního prostředí.

Naše svazácká organizace pracuje v této ovlasti již šestý rok a mohu říci, že úspěšně. I když naše činnost v hnutí Brontosaurus vychází převážně ze specifikace speleologické činnosti, která již sama probíhá v horských prostředích a kde je v našem vlastním zájmu udržování porádku a čistoty, snažíme se zasahovat i na jiných úsecích.

Když v letošním roce Sm KV SSM hodnotil soutěž k tvorbě a ochraně životního prostředí, obsadila naše organizace první místo a to nejen za počet opracovaných hodin a akcí, ale i za obřínost a obsahlost hlavní, dlouhodobě přihlášené akce „Záchrana biotopů zimovišti chirofauny Beskyd a Oderských vrchů“.

Většina z nás po týdnu aktivní práce odjíždí za zaslouženým odpočinkem za město, do hor a lesů. Sami zde pak poznáváte, jak působí na čistotu krajiny skládky odpadků, konzervy a stohy kelímků po těch, kteří si říkají turisté a kteří nejednou patří mezi svazáky. Nejbližším místem rekreace jsou Beskydy. Proto naše organizace již druhý rok vždy v květnu pořádá „Beskydskou nušádu“ — akci, do níž se zapojily nejen naše patronátové pionýrské oddíly, ale i desítky dalších svazáků z celého kraje. A to je příležitost pro mnohé další, kteří nevědějí, jak se do hnutí Brontosaurus zapojit. Spojit zdravý pobyt se záslužnou činností.“

Slunce zapadá za Aj-Petri

Devět členů základní organizace České speleologické společnosti ORCUS Bohumín se zúčastnilo v srpnu čtrnáctidenní speleologické expedice Čatyr-Dag 1979. V romantickém, na krasové útvary bohatém kraji Krymského poloostrova prožili se sovětskými přáteli překrásné dny, plné zajímavých a náročných sestupů do jeskyní a propasti.

První jeskyně, kterou jsme zdolali, byla Kizil-Kaba, neboli Červená jeskyně, dlouhá 13,5 kilometru. Je to nejdělsší systém ve vápenci v SSSR, a také jeden z nejtěžších. Celou jeskyní protéká podzemní řeka „Krasnopešernaja“, která vytváří šest zatopených (sifonů) a bezpočet polozatopených chodeb (polosifonů) dlouhých až 200 metrů. Zdolat tu toto lokalitu znamenalo navléknout pod kombinézy speciální podvodní obleky, v nichž si připadáme tak trochu jako kosmonauté. Vstup tvoří 300 metrů nízkých „plazivek“ ústících do prvního, třímetrového vodního sifonu. Naši průvodci Saša a Kolja nám dávají poslední instrukce a pak jedna postava po druhé mizí někde pod hladinou zatopené chody. Brzy si na vodu zvykáme. Kolem nás je obrovské bohatství stalaktitů, stalagnátů, záclon, sintrových jezírek, vodopádů. A další sifony a polosifony, stále ve vodě. Po třech kilometrech se hlavní koridor dělí dvěma směry. Nejdříve zdoláváme delší větev a pak žádáme Kolju a Sašu i o zdolání druhé, „paže“ tříkilometrové větve. Moc se jim do „Kloaky“, jak ji nazývají, nechce. A brzy se přesvědčujeme proč.

Česky by se tato chodba dala nazvat „kanál“ či „stoka“. Vstup totiž tvoří 800 metrů „plazivek“, kde je voda místo pouze deset centimetrů od stropu. Zato dóm, do kterého „Kloaka“ ústí, překonal

Z průzkumu jeskyně Emine Bajir-Chasar

všechna naše očekávání. Sněhově bílá výzdoba, typické se dlouhá brčka a krásně znějící záclony byly opravdu odměnou.

Další sestup jsme uskutečnili na jedné z nejvyšších a bájem opředených planin — Čatyr-Dag.

Plato Čatyr-Dag, česky přeloženo „Stan-hora“, je jeden z mnoha krasových ostrovů, táhnoucí se kolmo pobřeží Černého moře. Naším cílem zde je pro-

pasovitá jeskyně s tatarským názvem Emine Bair-Chasar, dlouhá 1500 metrů a dosahující hloubky 120 metrů. Tento systém je svou výzdobou nejhezčí jeskyní planiny. Zatímco my se na sestup teprve připravujeme, v jedné z částí „Bajiru“ již týden pobývá při experimentálním sestupu sedmičlenná skupina a mezi nimi také jeden z připravujících se sovětských kosmonautů. Ještě je čekají tři týdny.

Sestupujeme vstupní propastí. Udivuje nás množství holubů, kteří kolem nás krouží. „To je tady normální,“ říká Saša, „holubům se zde líbí.“ A nám také. Pověsti o výzdobě Bairu nelhaly. Opravdu je překrásná.

Na Čatyr-Dagu je více než 200 propasti a jeskyní, a jak staré tatarské názvy prozrazují, zajímají obyvatele již od staletí. Bim-Baš (Tisicichlavá), Suuk-Koba (Dlouhá), Gugerdžin-Chasar (Holubí studna) jsou exotická jména jeskyní, se kterými se seznámuje při povrchové exkurzi.

Když jsme poprvé vstupovali na hřeben Aj-Petri, byla noc. Pod námi jako by tisíci barevnými lampióny svítilo pobřeží Černého moře a město Jalta, kde jsme ještě odpoledne odpočívali po dnech sestupů v jeskyních Krymského krasu.

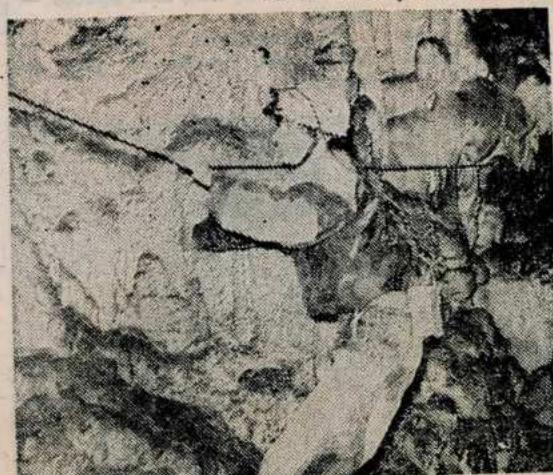
Tábor byl ukryt v nevelkém „kráteru“ a nebyl náš sebo průvodce a přítele Genadije, určitě bychom jej nenašli. Byli jsme velmi unaveni, proto jsme ulehli jen tak pod čisté nebe, na kterém zářilo tisíce hvězd. Zitra nás čeká poslední sestup do 406 metrů hluboké „Kaskádové propasti“.

Je ráno. Nad Aj-Petri se převalují husté mraky. Začínáme se připravovat ke zdolání druhé nejhlubší propasti poloostrova. 800 m lan, skoby, karabiný a další speleoalpinistické náradí je transportováno ke vchodu. Jsme první zahraniční expedici, které bylo umožněno vůbec vystoupit na Aj-Petri a zdolat Kaskádovou propast. Sestup není jednoduchý. Z nevelkého „kráteru“ se otevírá velké ústí vstupní — 110 metrů hluboké — propasti. Postupně se dalšími, kaskádovitě padajícími propastmi, hlubokými 50, 70 a 20 metrů, dostáváme do nově objevených částí

vedoucích na dno propasti, pokryté bahnem. Po důkladné prohlídce se vracíme zpět na povrch, kde začíná začít nový den. U vchodu nás čeká naše psycholožka Ljuba se svými nekonečnými testy. Celá expedice byla totiž vedena jako systematická experimentální sledování stavu jedince a skupiny v náročných speleoalpinistických akcích. Nejlepší z nás budou vybráni pro náročné sportovní a výzkumné akce.

Je večer a slunce zapadá za Aj-Petri. Loučíme se s touto horou a vracíme se zpět do Simferopolu. Zde ještě třídíme získané informace — výsledky pozorované celé expedice, filmový materiál i vzorky minerálů a připravujeme se na odlet. Loučíme se se sympatickými simferopolskými speleology a těšíme se na jejich návštěvu u nás, která bude poslední připravou na velkou společnou bohumínsko-simferopolskou expedici do dosud neprobádané oblasti Byzbského hřbetu „Kavkaz 80“.

Text a foto: JOSEF WAGNER

Z přechodu stěny v propasti na platu Čatyr-Dag

7-2-12

PRAČLOVĚK BĚSKYDÁCH

NEB CYCNUCI Z ORCUSU NA KLÁNI
PRAČLOVÉKA JANEČKA

To už Brontosaurus nemohl vydržet a tak jako varován všem vyhlásil Memorial práčlověka Janička.

Komu? No všem těm co si plétaj přírodu se směšstěm a horský vzduch zanáší s mohem.

A tu samozřejmě ORCUS chybět nemohl. Atak sobotního rána odraží Gaz naši pravěkou slupu Cycarečku do molebního idoli Pulánských skal.

Pod skalami se to již keniči pravěkým lidem nejvznejsích kmenů a slup. Tam proběhne magdalénec sedlouchým kopím a kamenným mlakem, tu se plíží reandritový spěvník klekem, lekem a řípy. Konečně na skalách stoupá dým, který zapekaje kláni! Za potokení se schromodědly všechny sleepy a ráda starsich pronaší slavná slova zakajeho - deprovození pozdravným telegramem od Old Cycy se podsvětí YDYK-SEB.

A to již velký čeman krouží okolo ohniště přivolávající ohň. Neb kdy nějak nepřidáte - brzy kolem hraniče tančí všechny pralid. Kmeny sedulevě ohňe nechali umluvit a sacejeli mohou začít. Ta promí je nejběžně dřevem. Tady pod nedoraným lžiby alias Old Gold Cycy se naše slupa nevysnamenala.

Ale to již začíná kláni v behusohněm. Tu vyráží za Cycarovou Cici Magnus - Dědo aby prokázal své umění běžecké, střelecké i vrhání a měl s vrkolkou skol své slupě ohň - tedy vepře v kuli - samozřejmě syrové. A lepšíme se - jsme pať!

A JIŽ DO PRA-
VĚKÝCH LOVIŠT'
SCHÁZÍ NAŠE
TILUPA CÍCÁKŮ

... A TU NA'S JIŽ VÍTA' SPŘÁTELENÝ ... I SE SVÝM KOMENSKÝM
KMEN VELKÉHO BÍLÉHO PTÁKA

A POSLEDNÍ BOJOVÁ
PORADA...

CENA PRAČLOVĚKA JANEČKA

únos žen : 1. místo

CICAVCI

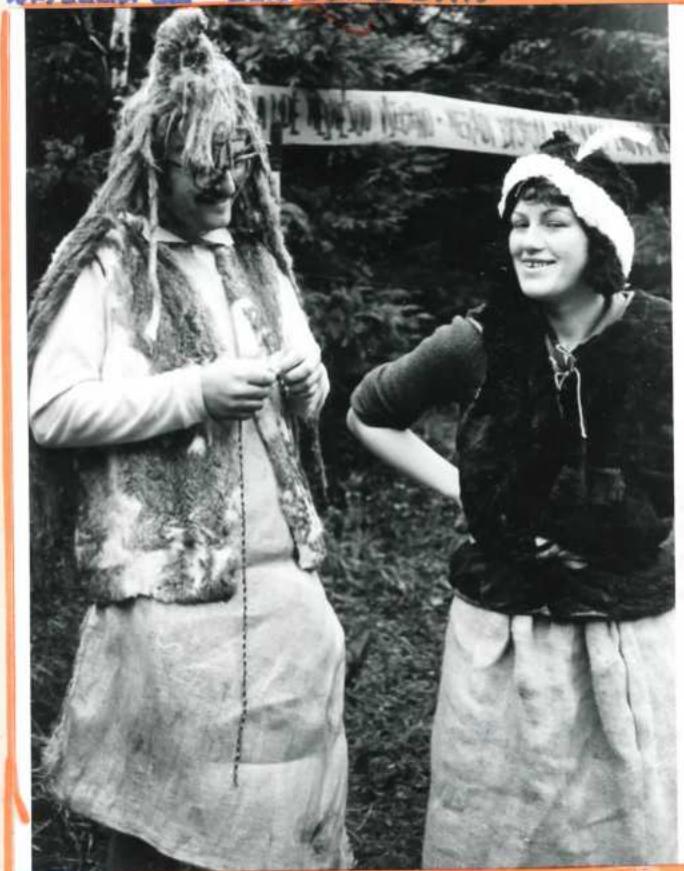

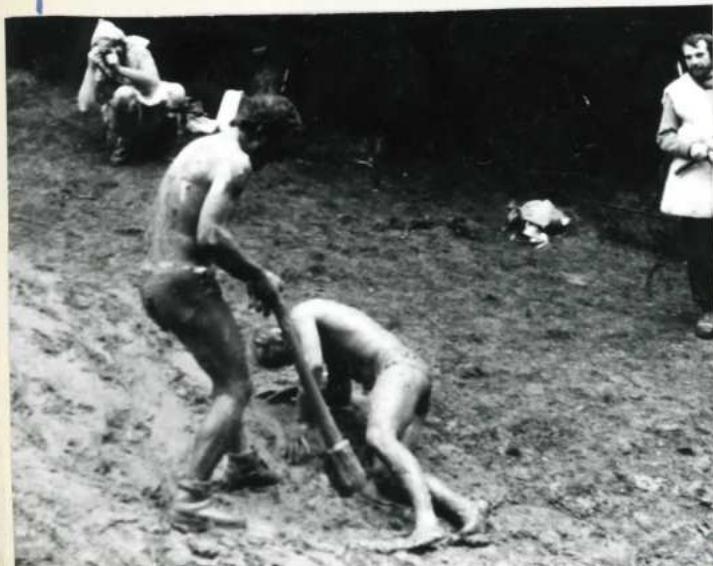
TU NAŠE BARVY MAJÍ RAMA
NEČELNICE OLD GOLD CYC

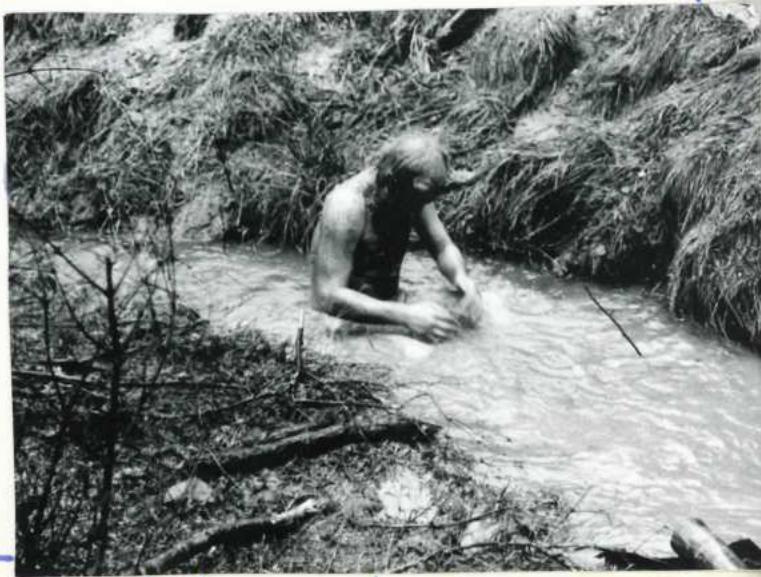
.... A NO, NAŠ NEJLEPŠÍ UНОСCE ЖЕН SI
VYBÍRA OBĚT...

← A TU CYCUS MAGNUS ZRÁZUJE
SVŮJ KHEN A NAMLOUVA SI
CIZI „SKNHW“

OVŠEM TU BOJUJE JAKLEV

... AVÍTEZI, UNYVÁJÍČE SI KREV NEPŘÍTEL

Pocelou dleku klesl' probíhá klarní disciplina věštěnce - neb práctověk se živil nejen lesem. A neb doba malin a hub je prý - obírají se odpadky. Dalším klarním je boj osoha - neboli o naplněný pytel. Vybito me dva nejdavnější jedince Raich a čili Cicero Giganta a Ciceroje se. Jejich soupeři je sice převyšují výškou ale tyčí Cycus nevyma sbka a prcho' k základnu ležící Gigant bůžek do soupeře oblohy velkého keribru. Jenže Cicero si plíte smír a prcho' do soupeřova tabora - a tak konečně remízou.

Po poledni' přestávce pokračujeme dle. Slovo dostávají pražecy. Nejdříve žvýkají 'kuse' (neboli pás z PVC akas polyetylenu). Naše žvýkačka Old Golet Ljuba je slabší, neboží až PVC nechutná a tak nevítězíme. Vzájem blána a našich lamp začínají včerní discipliny. Nejdříve předvadilice všechny řeče, potom a zbraň sníh z byčkem vybiti i II. světovou válku a pak nás nenezdolitelným klaserem ^{zauhl} napodobuje pravčedovitato. Dokud někdo neprohrál co, když se srazíl jdeš mkydly. Takto krásné hony město jede ažt nikdo neslyšel.

Určité žance jsme měli i u výbělu dne - volk miss Pravěk Ljuba dělala co možno - jenže na ženu klepy Mi-B-HO vpravěkých bikiních neměla. A nám to všebe nedělalo.

NEDĚLÉ - a závěr patřil tomu. Klarní v únosce žen - naše silná disciplina a umí horký favorit - v únosce Raich - čili Gigant. Nevylosovali ženu nelehkou ale jeho žárlivu nedolalala. Ani ji nemusel svárovat nohy - tak se bolest že skončí v potoci. Zato Ljuba bojovala cípuchle - na únosce vých zádech, nazem i v potoci. Ale podlehla. Dostem Raich nehasel soupeře. Taže pírko vybito stěským břemenem prudký kopec - a vltavi.

Anym' další soutěž - v modelerci ideálu pravěké ženy. Naše skutečný model a nově se modeluje scén - a je to třetí místo.

Nyní přichází klesl' nejtěžší - boj proti komářím. Disciplina pro nejhřívší a nejdřívnejší muže. A kdo ještě zakouj? Sešim' dva kandidáti - Cycus a 1. komársko' stříhací perut. O co slo? Tom zimním dní namáset celé své tělo co nejvíc - vrstvu balvna proti komářím. A to je něco pro Raicha a Hrká. A tak lid pravěk vidí to - což je mkydly neuvidí. Dva nejslavnější muže, kteří zatím co ostatní se choulili zimu - pokryť všechny hory říčemi balvnu prozírajíce slastné chvíle. A opět jde prom!

Na závěr rada starších hodnot' nasbírané odpadky - a i tedy jsme prom!

Pravěkové Cycaree? Druzi za klepou Mi-B-HO.
A to jsme ještě zaváhalí pro m' dle.

Ahoj Peť.

A ZASE POD SNEHEM

NEB SOUSTŘEDÍME SE NA BAŠCE

NAŠI TRPASLÍCI

To když se blížíl konc rokem
jsme se vydali do Beskyd.
Tedu vlastně na Bašku. Před tím
ovšem naši chiropterologové
se vypravili čerstvými sněhovými
zájezdy až na mcholy Beskyd
zahetají. Dědo a Tarka do Dnostra-
šovky a Česlo s lidem do Cyrilky a
to nejhorské - Kněžky - si vzlít Raich
a Pepe. Beskydy dnes tak trochu připomí-
naly Narga-Park. Vít, zámeje, mlhy.
A tak vstup nebyl lehký! Ovšem horí
bonci - jsou bořci! A tak brzy se opět scházíme
u Gasal, jehož opravě dnes třídní kruise všechn Radik.
Proč ke kruise? Raich sácal horor za volantem už nastartoval.
To kdyžsi pletl knoflík topem s ostríkavadem až jej urval.
Pak pro změnu opal startovací klíčku do motoru i přes
uvářené oblezí a vteřici zakončil jízdou po dvou kolech,
pochadušku, bousající zdi ostravských domů. A aby Dědo
resistál po zadu - urval desítky lapoty. No co nidi - to
Herkules.

Ale to jsme již díky Bohu a přirodě dorazili na Bašku, kde
nás srdceplné očekávali naši trpasličí (Radim a Šura)
Veterník, Hanuš, Ljulu a nařízený potér SOU ČNB.

NO a možli jsme se i pobavit. Dědo vystavujíc sve' po-
rabné nohy, Tarka a Ljulu tvrdili dnes českou porotu
A součetilo. Ve všem. Kdo zvítězil? Všichni: Pak jsme sa-
mořejně sotě i hostům i nám osvětili historii pomocí diapozití-
vů.

Neděle - byla dnem rýčení schůze - i když množí chyběli.
Nám však nel. Začlad tu byl.

Ahoj Peť

NAŠE NEJKRÁJSNĚJŠÍ A VĚČNĚ HŘADOVÉ ŽENY

I ZAHRALI HUĐCI....

DĚŽA BYLA NESHLOUVAVÝM SOUTCEM

VÁNOCE S ORCUSEM

NEB NENI ROČNÍ DOBA - KDY BY ORCUS LENIVĚL

ČERMNA' 22.12

Rýl tentokráté naš cíl
a cíl našeho Gaze. V něm
cice. Termit, Pepe, Radim,
Josef kvák - poprvé povognské
službě. Yura, Záich za řízení'
n' Děčá promikli grot jako
už mnohokrát do Čermné'
aby se podívali na naše
netopyry.

Díky sněhu a neudržovaným silnicím
mohl Děčá předvést řadu propracovaných kulturních
vložek za volantem, včetně drojitého ridhergra a nadhernejch
krokových i skluzavých variací. Pardub chvílemi si plétal
pravou stranu silnice s levou - ale chodci dnes byli ohleduplní
a do jízdní dráhy už neskočili. Takto netopyři nás
vitalis jásotem - aby to jich mnoho. V Black - Hillu rekordní
počet 120. A tak musíme říci, že akce byla úspěšná
i když Pepe přišel s svou pověstnou průbliku a cesta zpět
v mlze atmě bez světel už nám připomínala bloudění v Optimistické.
A aby se řešili naplnilo dospěl užní benzínem a vypovídala
bašta. Avšak tentokráté si Gaz na nás nepřišel. Naše
tohle kamíšti (a plny) i adhorníky. Díky jím musíme trávit
vánoce v krku užinném.

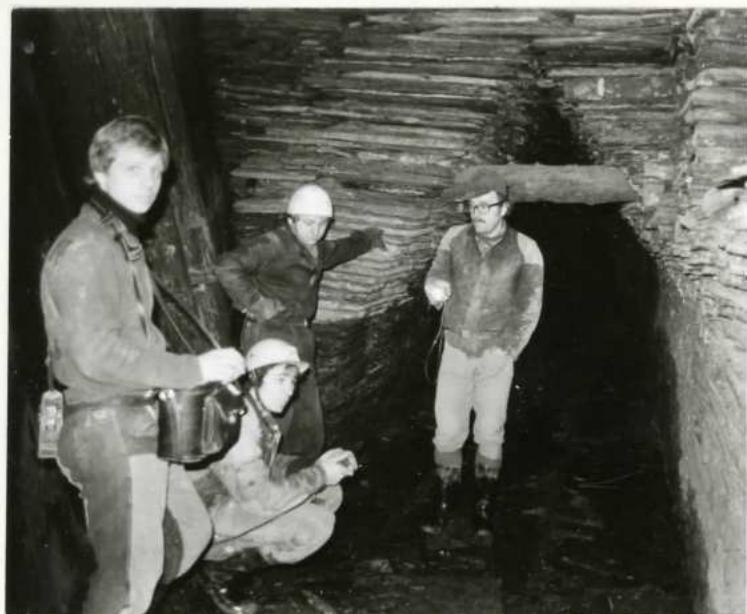
ZÁLUŽNÁ 26-27.12

Tak jsem si odskočil podívat se co nám Ježíšek naštěl pod
stromček a už zase nás gaz ukládá do Oderských vrchů. Tento-
krátké padl los osudu na klíčové chata v Záluží - a ne'
náhodou. Tzí delší čas sina mi brusíme ruky - nikoli na
chata - na Záluží.

KDYŽ RAICH SEDÍ
U VOLANTU
CÍTÍME SE VŽDY
V NEBEZPEČÍ

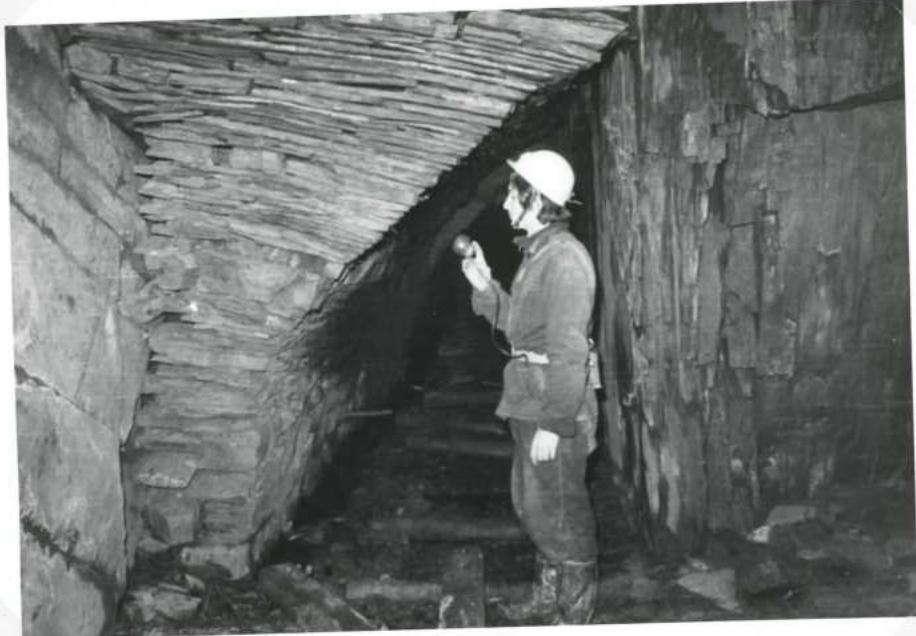
SOUSTŘEDI ME SE,
SOUSTŘEDI ME...

Aťk pro Pepu, Koju, Česlu, Termita a Čečeho doplněny mi
Irenou a novou trojí Tomem začaly vahace v řádkách.
Hned promítil - je řádka žádoucí - a různým řádky jednoduchý
řádka totiž stoupavého klesá až do nízkého 30 metrů.
A dnes nám do m' říčou potoky vody. Jenže my tam
musejme - zanešopyry. První patro, druhé patro - třetí
patro - stálé normální běh. Ale pak to začalo. Vodopýry
za nešopýrem - cokoli to jiný druh. Jenže pravá pochoutka
na nás čekala až v paralele s řadou horeček
Barbastel. To jíž nělo pociťovat. Cítili nás jak
vlasťochy a dráty maskující další desítky kasebou.
Jistě jsme je už nezpočítali a Pepe jen měl teď největ-
ší nádeje Barbastel u nás. A bylo! Bylo jich tam
více jak 500 k s - pociťovaných a stovky nemocených.
Unavení a spokojení ležeme už a ducha už nám ještě
stálé maskující cifry. Snad se nám někdo bude ještě sedět.
Tak akyclon, tyto my zaplavili vydali jsme se do restaurace
šánět hřebíček. Jen jsme sice nerechnuli - i když hospodský
nabízel i stovky hřebíčků a tak jsme alespon splatili
prach několika opávarek a speciálů dochány klera'
a jíž pomalu vystřípala, varit vinko. A to také
mělo svůj věcněk. Cíti hrzy rezol ukrku slunce
polena (apodle zvuku alespon dubové), zatímco Petr
si přidržoval u televisoru vřítku. Tojsme oásem ještě
rechnuli jaký horor nás čeká v postelích. Totiž teď si posta-
víl pan Petr pouze pro svou rodinu - poměrně vzdálenou
a tak kromě správličků by se v nich nikdo nevyspal.
Tudíž posílili jsme několik hřebíčkových leků a příčníků
poh a díky svářáků jsme na tuto nepříjemnost zapoměli.

Jenže ráno... Pepe lekce rychlečil s lekátkem pod
krbem (neboť ten se do postýlek nevesel níbec) a šel
na kurzi do ležnice kde se jako dianě potroudene,
polamane, deformované figury testovali další spáci.
A to nás dnes čeka Těchanovický díl. Aťk jme
v něm. A samozřejmě posíleni i Tomem skutele pra-
vujícní respodních partick.

A tu také končíme. Končíme i celý rok.
Co přinese druhý? Uvidíme.

Reff

KONTROLA V TEČHANOVICKÉM DOLE

HMM!!
TAM JE ČERT!

(Pokařování z minulého čísla)

Hora Aj Petri — Svatý Petr, je součástí pohoří, které se táhne podél pobřeží Černého moře a rýsuje se na pozadí známých přímořských letovisek, jako jsou Jalta, Alušta, Alupka, Feodosija apod. Po deseti dnech jsme se konečně tedy dočkali moře. Nejprve jsme si prohlédli pobřeží s plážemi, plující s Jalty k Vlaštovčímu hnízdu. Strmé skalnaté hřebety se střídají s oblázkovými plážemi, zelený stromů se mísí s ostrůvky bílých skal. Modrozelené moře, ve kterém zanechával nás parník bílou zpěněnou brázdu, modrá obloha bez jediného mráčku, růžové, slájdíci slunce — prostě nádhera.

Viděli jsme palác, ve kterém se konala slavná Jalta konference. Nahlédli jsme do Vlaštovčího hnízda — zámečku, který dnes slouží jako luxusní kavárna. A pak jsme se konečně mohli vrhnout do chladných osvěžujících vln Černého moře. Stačili jsme si ještě prohlédnout Jaltu, ochutnat znamenité krymské víno a dát si poslední zmrzlinu. Tentokrát jsme večeři u táborku změnili za posezení ve stylové lesní restauraci nad místní specialitou. Kolem osmé večeře, tentokrát bez batohů jsme se vydali na noční výstup na Aj Petri. Tam nás čekaly ostatní i s našimi zavazadly. Brzy nastala jasná měsíční noc. Stoupali jsme nekonečnými serpentínami po svazích hory. Dole svítila Jalta, měsíc se odrázel v moři, v dálce blikala světélka rybářských lodí. Šlapali jsme v rytmu písniček, které nám zpíval neúnavný Geňa. O půlnoci jsme byli úplně zničeni na vrcholu a zbývala nám ještě asi hodinka po pusté planině, protkané desítkami úplně stejných cest a stezek k táboru.

Orientovat se zde i za jasné noči nebylo jednoduché. Přesto jsme asi ve dvě hodiny dorazili na místo. Ještě bylo třeba vyplnit testy a konečně jsme mohli zlehknout. Kluky čekala na druhý den pěkná „juška“. Sesyp do Kaskádové propasti. Je to druhá nejhlubší propast Krymu (asi 415 m), velmi náročná na zdolávání. Vstupní propast má 110 m, následují padestimetrová, sedmdesátimetrová a několik dvacetimetrových, vedoucích na horizontální dno, které bylo objeveno v roce 1978.

(Pokařování z minulého čísla)

Cesta letadlem ze Simferopolu do Lvova netrvá dluho. Během necelých dvou hodin jsme se přenesli ze sluncem prozářeného Krymu do dešťového dne ve Lvově. Na letišti jsme byli již očekáváni zástupci zdejšího speleologického klubu.

Po noci strávené v klubovně jsme autobusem vyjeli k jeskyni Optimistické — chlobě lwojských jeskyní. Leží nedaleko — pouhých 300 km od Lvova, v Podolském krasu. V tak obrovské zemi, jako je SSSR, nabývají slova jako daleko a blízko zcela jiný význam.

Optimistická je opravdou raritou mezi jeskyněmi. Je to v současné době nejdělsší jeskynní systém na světě, vytvořené v sádrovcu. Obrovský, 145 km dlouhý labyrint nízkých chodeb se rozkládá na poměrně malé ploše, 8x6 km. Největšími dómami v něm dosahují délky 200 m, výšky 6 m a šířky 10 m. Každoročně jsou objevovány nové prostory v délce až 10 m. Sovětskí speleologové zde provádějí výzkum již několik let. Jen zmapování jeskyně jim trvalo 11 let.

Vchod do této lokality leží v lese, nedaleko malebné vesničky Korolivky. Po několika hodinách jízdy jsme sem konečně dorazili. Za neustálém mrholení, s batohy na zádech, jsme se brodili nekonečným blátem polních cest. Domy a ploty kolem byly ověšeny listy tabáku, v barvách od syté zelené přes hnědožlutou, až po leštění bílou, podle stupně usušení. U každé chaty zahrádky s ovočnými stromy a hroznovým vinem.

V listnatém lese, celém vlhkém a už tmavém i našem přichodu, jsme stavěli stany a sháleli aspoň trochu suché dřevo na oheň. Ten vez se nám u táborku v zimě a mokru ani se nechálo. Všichni jsme vzpomnali na slunečný Simferopol.

V náladě spíše pesimistické jsme usídlili přesným dle Optimistické. Jeskyně nás provázely malí manželé, Valík a Soňa. Jsou to nadšenci, kteří tráví celou dovolenou u jeskyně, ale převážně vnitř. Tady kopou a odkrývají nové prostory. Dokonale svou jeskyni znají. Na kaž-

Druhý den kolem poledne se tedy J. Wágner, M. Reichenbach, K. Pitař, M. Demjén a M. Strakoš, doprovázeni Koljou a Ljošou, samozřejmě za asistence všech ostatních, jako fotoreportérů a pomocníků, začali spouštět do propasti. Když se ztratili v hlubinách, vrátili jsme se k táboru, čekali a drželi jim palce. Večer jsme připravili výdatnou večeři, protože jsme správně předpokládali, že se kluci vrátí pořádně nádoví. Hodinu po půlnoci se objevil první navrátilce a pak postupně další. Opět testy a konečně se mohli pustit do jídel. Ještě dluho se pak vyprávělo, kluci byli plní zážitků a dojmů. Vždyť to byla zatím nejtěžší lokalita, jakou kdy zdolali. Těch 800 metrů lezli 16 hodin. Usnuli jsme teprve nad rámem.

AJ PETRI

Zpátky jsme po úzké klikaté cestice vinoucí se po strmých svazích Aj Petri jeli nákladním. Hora se s námi rozloučila nevlidně, zahanlena v mize a mracích. Možná proto, že jsme byli vůbec prvními cizinci, kteří se dostali do jejího nitra.

Dole v údolí, ale zase svítilo slunce. Ještě jednou jsme projeli Bachčisarajem, zahledli v dálce skály Čučut Kale a byli jsme zpět v Simferopolu. Nás pobyt zde pomalu končil. Poslední návštěva „baní“ — ruské sauny, poslední sezónu u barevné fontány, poslední zmrzlina, poslední pivo v pivárně ...

A nastalo loučení. Odjížděli jsme neradi. Za těch čtrnáct dnů jsme se se simferopolskými speleology opravdu spřátelili. Prožili jsme nezapomenutelné chvíle. Ale vše končí, my jsme měli v plánu ještě návštěvu Podolského krasu nedaleko Lvova a naši přátelé odjížděli na expedici Kavkaz. Ve skutečnosti to však byl začátek našeho přátelství a další spolupráce. Na jaře letošního roku nám simferopolští návštěvu oplatí a v červenci uspořádáme společnou expedici Kavkaz 1980.

LJUBA ŠROMOVÁ

(Pokařování následuje)

dě 2–3 m chodeb, připadá jedna obočka, a význam se v tom bludišti, je opravdu umění.

Vstup tvoří 120 m velmi nízké blátičné plazivky, jejichž překonání je dosti obtížné. Když se řekne nízká plazivka, myslí se tím výška 30–40 cm. Zhlédnout ojedinělou a výjimečnou vyzdobu však stojí za to. Je tvorena obrovským množstvím sádrovcových krystalů, dosahujících délky až 17 cm. Jiné stěny ve světle lamp, vypadají zase jako hvězdná obloha. Odborníkům poskytuje spoustu dalších zajímavostí. Také jsme zde během těch několika hodin poridili spousty zajímavých fotografií. Stačili jsme si prohlédnout pouze malou část jeskyně a museli jsme vystoupit opět na povrch. Od Valíka a Soni jsme se dověděli,

av Volj — učni záborného učiliště našeho ve jeskyně Emine Bojir Chasar.

Reichenbach při zdolávání Kaskádové propasti

OPTIMISTICKÁ

že je jejich touhou najít spojení mezi Optimistickou a 110 km dlouhou Ozernou, jejichž výběžky jsou od sebe vzdáleny asi 800 m. Spojením by vznikl vůbec největší jeskynní systém na světě. Odjížděli jsme z Korolivky a svítilo sluníčko. Odjížděli jsme s přáním, aby se Valíkovi a Soni podařilo jejich přání uskutečnit.

To už naše expedice opravdu končila. Ještě jsme měli čas prohlédnout si starobylý Lvov, navštívit muzeum ukrajinské architektury, nakoupit dárky domů a nastalo loučení, doplněné pozváním na mezinárodní výzkumnou expedici do Optimistické. Každý rok se zde scházejí sověti, bulharští a polští speleologové, aby pracovali ve výzkumech. Příště tedy máme možnost i my.

V rychlku na Žilinu jsme hodnotili, bilancovali, dělali závěry z expedice a samozřejmě jsme se těšili domů. Přes některé nedostatky skončila naše cesta úspěchem. ORCUS prokázal vysokou technickou a fyzickou připravenost, o čemž svědčí pozvání na příští rok. Už teď se připravujeme a těšíme na Kavkaz 1980!

KONEC

Ljuba Šromová

Náročná expedice

Léto již dříve skončilo a s ním i doba prázdnin. Zbyly nám fotografie a vzpomínky na prázdninová nové přátele krásná místa. Někdo si dovezl hrst p dělské plodiny. K němu směřovaly proudy lidí k cizině, jiný kamínk z hor, a zase jiný pár si díl, ať už nakupovat či prodávat. Zákazník si zde mohl vybrat z ovoce a zeleniny všeho druhu. Od brambor, cibule, mrkví, přes melouny, hrušny, dýně, broskve, jablíčka až po pastis, a přátelské pozor nařík, kvašené okurky, baklažány a slunečnice, co je ruská všechna. Celé tržiště kypelo životem, hýaly barvami, omamovalo vůními.

Také já chovám jako oko v hlavě památku na svou letošní dovolenou — úlomek krápníku z jeskyně Emíne Bojír Chasar na planině Čatyr Dag. Měla jsem totiž to štěstí, že jsem se spolu s našimi speleology — svazáky z klubu Orcus — zúčastnila expedice do Sovětského svazu.

Naší jeskyňáři již v minulých letech navázali kontakt se svými kolegy v Simferopolu. Oboustranný zájem o spolupráci vyústil v uspořádání této expedice, která měla v podstatě dva cíle — sportovní a odborný. Zdolání propasti a jeskyně Krymského krasu pomohlo povrnat tyto útvary s našimi, získat dokumentační materiály (byli jsme prvními českoslovanskými speleology v SSSR).

Na pozvání simferopolských speleologů tedy v srpnu odjela z Bohumína 9 jeskyňářů, lepe řečeno 7 jeskyňářů, 1 organizační pracovník a psycholog do SSSR. Byli jsme na náročnou expedici náležitě vybaveni. Krom svých osobních věcí jsme si také vezli základní vybavení speleologa. Naše zavazadla vážila v průměru 32–35 kilogramů. S těmito „batůžky“ jsme nasedli do vlaku do Zilliny, kde jsme přestoupili na rychlík do Lvova a odtud jsme pak pokračovali letadlem do Simferopolu.

Zde nás očekávali naši přátelé. Od tohoto okamžiku jsme

(Pokračování z minulého čísla)

Cesta do Bachčisaraje začala na Simferopolském autobusovém nádraží. Přestože bylo po měrně brzy ráno, slunce pálico a zhnulo, jako u nás v parném létě v pravé poledne. Během čekání na autobus jsme sledovali ruch kolem sebe. Zrovna vedle totiž bylo obrovské tržiště, kde se prodávaly především zemědělské plodiny. K němu směřovaly proudy lidí, kteří se nakupovali či prodávali. Zákazník si zde mohl vybrat z ovoce a zeleniny všeho druhu. Od brambor, cibule, mrkví, přes melouny, hrušny, dýně, broskve, jablíčka až po pastis, a přátelské pozor nařík, kvašené okurky, baklažány a slunečnice, co je ruská všechna. Celé tržiště kypelo životem, hýaly barvami, omamovalo vůními.

Byle jsme ubytováni v barvami, omamovalo vůními.

ně, plné speleolo-

Naše cesta autobusem vedla mezi vinicemi,

jí, pomůcek a fot sady, tabákovými plantážemi a lány kolchozů.

první den jsme touto cestou (tehdy to samožejmě nebyla

prohlídku města. asjalikaj, kdysi jela na návštěvu Bachčisaraj-

ných ulicích již i jezerná Kateřina. Při projížďení jedné vesnice, které je odtudnice, která se jmenuje Čistounka, byla prý

40 kilometrů. Co okouzlena její úpravností a čistotou, dala za-

zaujalo a co jsme stavit a připravit si koupel.

třetistupňovém

Dnešní Bachčisaraj má dvě části. Novou tvo-

vali, byly automaty moderní sídlisko a průmyslové podniky. Sta-

Brzy jsme od do ré město, které kdysi bylo centrem kulturního

koukali metody a a politického života Krymu, leží v hlubokém

sí z některých r a úzkém údolí říčky Čeruk-Su, obklopeném ze

zařízení kryžený v vsech stran holými bílými skálami. Zde je ta-

Prečli jsme :

městský park

dětský park s

trácky. Samozří-

pomněli navští-

„pivbar“, aby se

simferopolským

● Ceskoslovenští speleologové v SSSR ● Náročná expedice ●

(Pokračování z minulého čísla.)

Jeskyně Kyzyl Kaba leží nedaleko Simferopolu v Dolgorukovském masivu. Podle archeo-

logických nálezů v ní již v době železné žili lidé. Sloužila jim ke kultovním obřadům spojeným s kulitem zemědělské plodnosti. Byla

Večer jsme také objevena jakási dílna na výrobu ka-

program expedičních nástrojů a zbraní. Ze třetího a čtvrtého

den jsme měli pocházet zbytky sídlíště — několik

počinku a výle-

raje a jeskynní komnat vytěsaných v tuťu.

Zdolání této jeskyně bylo prvním úkolem na-

Kale, pak už násch speleologů. Dopravili jsme se zde na kor-

práce.

(Pokračování)

polní cestě mezi sady kolchozu Perevalnoje ne-

byla sice zrovna pohodlná, ale pořád to bylo

lepší, než vlastě všechna nás náklad na zá-

dech. Tábor jsme postavili na blízké planině, porostlé kryzely — pro tuto oblast obvyk-

lé a typické stromy. Jejich plody vypadají ja-

*****

Nás snímek ze

parku v Simferopole

Když jsme se vydali na planinu Čatyr Dag, ne-

kutuli jsme, co nás čeká, i když Geňova poznámkou,

pabychom si s sebou vezli jen to nejnutnější, nás

z měla varovat. „Vylehčí“ jsme tedy krosny na

č možnou míru (vážily tedy asi 25 kg) a vyrážili jsme.

První úsek cesty až do Perevalnoje jsme urazili

trojebusem. Tady jsme nahodili krosny na záda

ka začali nekonečný výstup na spodní plató Čatyr

Dagu. V úmorém vedení jsme vedeni Sasou stou-

palí nejprve lesní cestou a pak do holých plá-

nich, kde slunce pálico ještě více, k cíli. Měli jsme

překonat tisícimetrové převýšení v obtížném teré-

nou, s dostí velkou zátěží. Nejhorší ale bylo horko.

Za chvíli z nás tekl pot, lapali jsme po dechu,

vyschló nám v ústech, v krku. Postupně jsme vy-

čerpali všechny zásoby vody se šuménkou. Nebylo

v té chvíli lahodnějšího nápoje.

Tady jsme zvláště my nespolehlivé poznali, ja-

ké máme nedostatky ve fyzické kondici. Brzy jsme

víděli ostatní jako malé tečky v dálce. Vrchol se

nám zdál nedosažitelný, strašně vzdálený, ale ne-

vzdali jsme se, vytáhli jsme, a i my jsme dorazili

na místo, kde jsme rozobili tábor. Sotva jsme se

dali do porádku, osvěžili se a najedli, připravili

jsme se k sestupu do jeskyně Emíne Bojír Chasar.

Právě v této době v jejich spodních patrech probíhaly pokusy se sovětskými kosmonauty. Měli strávit v podzemí měsíc za účelem psychologického a fyziologického sledování.

Vstupní propast jeskyně je hluboká 20 m. Její zdrobnělá je pro speleologa hráčkou, ovšem pro mě to bylo dobrodružství, hrdinství, nejdovážnější čin v mém životě.

Představte si propast, končící někde ve tmě, do které je spuštěn horolezecký žebříček, tak úzký, že se tam stěny chodidlo vejde, a na první pohled značně nespolehlivý. Má zajímavou vlastnost. Když vstí se těsně u stěny, není možno do něj nohu nastřílet, když vstí se do ní, točí se na všechny strany. V tuto chvíli je jediným pochybným zdrojem jistoty lano, kterým jste shora jištěni.

Pak bylo třeba překonat ještě jeden takový stu-

peň, obejet podzemní jezírko — to znamená, polo-

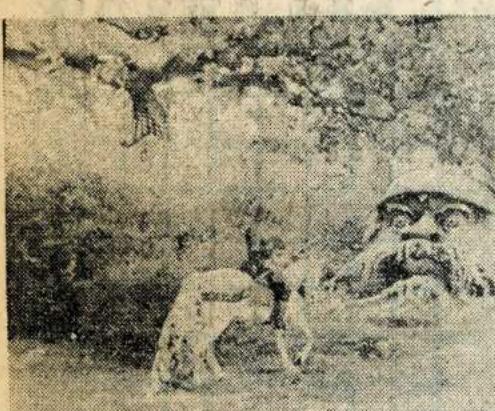
ke chánský palác ze XVI. století, který dnešní slouží jako historicko-archeologické muzeum. Tady jsme měli možnost vidět slavnou Fontánu slz, opěvanou Puškinem. Fontány jsou zde každém kroku, každá z nich je uměleckým dílem, které vyjadřuje nějakou myšlenku, symbolizuje a hovoří a voda, která je na Krymu velkou vzácností, z nich stéká v tenkých pramencích ...

Bachčisaraj a Čufut Kale

Návštěva jeskynního města Čufut-Kale nedaleko Bachčisaraje byla fantastickým zážitkem. Ve strmých vápencových skalách, tyčících se po stranách úzkého dolu vytěsná komnaty, sklepení i chrám středověkého města. Stoupali jsme k němu v sálajícím slunci po kamenných stezkách a úzkých chodnicích. Dole pod námi se zelenaly koruny prastarých ořechů, které tam prý zasadili Tataři, přiroda kalem byla až neskutečně krásná. Všechno v ná zanechala nezapomenutelné dojmy.

Timto krátkým výletem skončila nepracovní část expedice. Zítra už vyrážíme na první akce do jeskyně Kyzyl Kaba.

(Pokračování příště)
LJUBA ŠROMOVÁ

JAK JSME Z LJUBY
UDĚLALI
SPISOVATELKU

ně nesetkáváji, poprvé měli pracovat v „gidro-kostumech“ — gumových podvodních oblecích. Ty byly pro tento sestup nutnosti, protože voďa v jeskyni nemá více než sedm stupňů Cel-sia.

Druhý den ráno, po vyplnění nezbytných testů a vydatné snídani se vydali na cestu na vlečení v gumových oblecích naši nejzkušenější — J. Wágner, M. Reichenbach, M. Nedjen, M. Strakoš a P. König.

Vrátili se po sedmi hodinách, unaveni, zblázeni, plní nových zážitků. K velkému údivu

KYZYL KABA

sovětských průvodců byly vodou a bahmem při-

vlečce polo stojíc na kolmě stěně ji vlastně přeruboval, protáhnout se pár sekundami a byl jsme u cíle. Otevřelo se nám fantastické podzemní království. Rozsáhlé sály a domy s překrásnou bázarní krápníkovou výzdobou. Naši fotografové si přišli opravdu ku své. Ani se nám nechtělo vystoupit na povrch, nemohli jsme se s nadherou jeskyně rozloučit. Tady jsme snad poprvé pochopili, že speleologie není jen dobrodružství a nebezpečí, ale také krása.

Druhý den ráno nám Geňa řekl, že dnes čutujeme pogulajem, to znamená, že se trošku projdeme a prohlédneme si Čatyr Dag shora. Nasnídl

Čatyr Dag

jsme se, naplnili polní láhev osvěženou šumenkou a vysílali jsme. Nejvyšší bod Čatyr Dagu — Eklizi Burun — leží 1525 m nad mořem a je to páteř nejvyššího města na Krymu. Siluetu horního plánu výstupuje tatarský název Čatyr Dag — Horastran. Opravdu, jako by v dálce před námi bylo postaveno gigantické „áčko“.

Nej jsme se k jeho úpatí dostali, prosili jsme spodní plató křížem krážem. Zastavili jsme se u vchodů do jeskyně Bim-Bas (Tisíciláv), která před dostala své jméno podle tisíc lidských lebek v ní nalezených. Suuk Koba (Chladná), Holubi propasti, Bezedné a Tah koněm.

Když jsme se konečně dostali na vrchol, naskytly se nám nádherný rozhled na všechny strany. Viděli jsme nekonečné, hluboké lesy Krymské rezervace, kam prý Fidel Castro při návštěvě SSSR chodil lovit jeleny. Daleko před námi bylo moře, Jalta a nad ní se tyčila hora Aj Petrik, na které nás čekalo zdolání velmi obtížné Kaskádové propasti.

Ljuba Šromová
(Pokračování příště)

Rekneme-li Krymský poloostrov, představíme si žhnoucí slunce, modré moře, písečné pláže... Speleolog však zároveň v duchu uvidí krymské náhorní planiny, jeskynní labyrinty a propasti, podivuhodný svět věčného ticha. A tento svět se stále více dostává do popředí zájmu nejrůznějších výzkumných expedic. K jedné takové výpravě do Krymského krasu nás členy České speleologické společnosti ORCUS z Bohumína pozvali mladí speleologové ze Simferopolu.

Na mezinárodním letišti v Simferopolu nás naši noví přátelé už čekali. Gená – vedoucí oddělení výzkumu Krymského krasu a Saša – člen záchranné služby na Krymu. Tak tady je vlastně start naší společné třídenní speleologické expediční výpravy nazvané ČATYR-DAG. Cílem je poznat a zdolat nejnáročnější a nezajímavější podzemní lokality Krymu.

První naše zastavení patří Dolgorukovskému plató. Na úpatí této náhorní roviny v zaříznutém kaňonu vytéká z podzemí říčka Krasnopeščernaja. Za portálovým vchodem, který se otevírá nad výměrem říčky, se skrývá třináct kilometrů chodeb jeskyně Kizil Koby, protékaných podzemními říčkami. Jeskyně má několik patér s různými vchody a byla obyvatelům poloostrova známá již od pradávna. V tufových vápencích si tady vtesali velké prostory a jak svědčí nálezy různých nádob i vinných amfór, využívali je jako skladistiště.

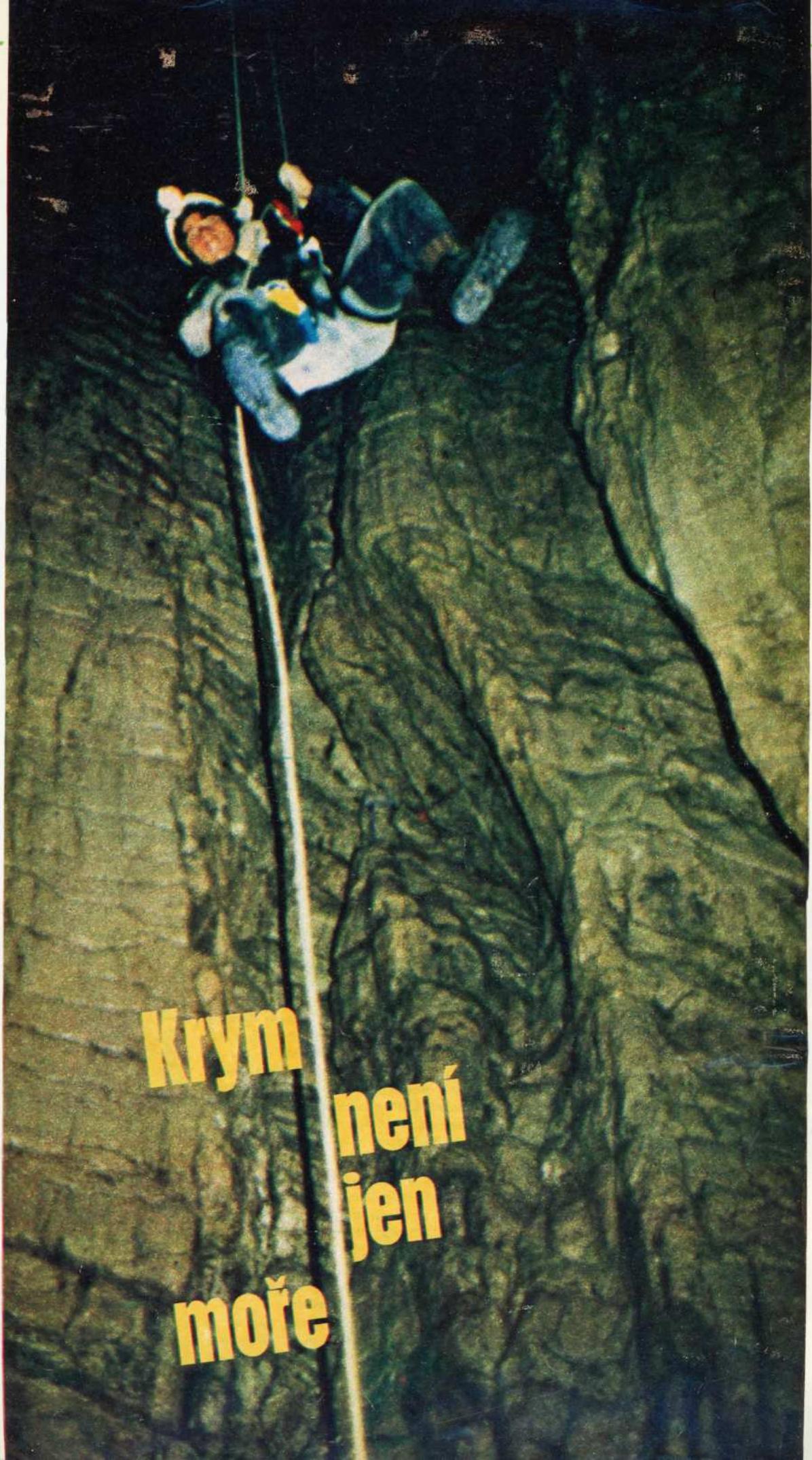
Zdolání Kizil Koby není jednoduchou záležitostí. Jeskynní říčky vytvářejí takzvané sifóny a polosifóny, které jsou až dvě stě metrů dlouhé. Kromě overallu proto na sebe oblékáme i speciální potápěcké obleky. Taktéž „vyzbrojení“ se vydáváme do podzemí. Vstupní část tvoří tři sta metrů nízkých „plazivek“, jež ústí do prvního ze sifónů. Postupně pod hladinou mizí sedm postav, aby znova vypluly o kus dál v prostorných chodbách plných bílých stalaktitů, brček, sintrových nátek a vodopádů. To je Kizil Koba, nejdelší jeskyně ve vápencovém gruntu v Sovětském svazu. Když po mnoha hodinách proplouváme poslední sifón, na cestě zpět jsme doslova očarováni nedotknutelností a krásou tohoto podzemního světa.

Den odpočinku a potom dál za tají Krymského pohoří. Tentokrát jsme si vybrali planinu Čatyrdag, která svými 1525 metry nadmořské výšky nepatří k nejvyšším horám Krymu, ale působí opravdu monumentálně. Příkrými stěnami se mezi oblaky tyčí hřeben vrchňho plata, které je na jižní straně ukončeno vrcholem Eklizi-Burun a na severní straně příkrou stěnou Angar-Burun. Tato „hora stan“, jak zní v ruském překladu název, odedávna vzbuzovala úctu všech obyvatel Krymského poloostrova. Starí Řekové pojmenovali plató pro jeho tvar Trapezus, což znamená stůl, a podle historických materiálů vystavěli na jeho vrcholu chrám, kám se vždy jednou do roka přicházeli modlit. Pro speleologa však Čatyrdag skrývá ještě další bohatství – velkou krasovou planinu s desítkami propasti a jeskyní. Nejhlubší z nich je propast Tahoném (213 metrů) a Bezedná (161 metr). Historicky zajímavá je jeskyně Tisícíhlavá s tatarským názvem Bimbasa. Sem barbarští nájezdníci nahnali na tisíc krymských Tatarů a pak před vchodem zapálili oheň. V této a dalších jeskyních pokračují archeologické výzkumy, které mimo jiné už odhalily známky pobytu neolitního člověka na Barsučí polaně. V dalších jeskyních byla objevena bydliště lovčů a pastevců ze sedmého až páteho století před naším letopočtem.

Naším cílem je Emine-Bair-Chasar, v českém překladu znamená Jeskyně na místě Eminy. Svou „výzdobou“ patří k nejkrásnějším v Krymském krasu. Právě, když se připravujeme k sestupu, v podzemí už pracuje skupina sedmi lidí, mezi nimi i jeden z budoucích sovětských kosmonautů, kteří zde provádějí nejrůznější psychologické a fyziologické pokusy. Sestupujeme proto pouze do míst, kde nebude skupina rušit. Výzdoba, i když silně narušena jedním z tektonických zemětřesení na počátku tohoto století, je opravdu bohatá. Zvláštností je množství helikitů, malých různě pokroucených paprskovitých nárušků připomínajících trsy korálů. Jen s těžkým srdcem se s touto podzemní krásou loučíme.

Poslední planinou, na kterou se chystáme vystoupit, je hřeben Aj-Petri trčící do výše přímo u černomořského pobřeží. Jsme prvními cizinci, kteří na Aj-Petri vystoupili a seznámili se s podzemním světem. Naším cílem je druhá nejhlubší propast Krymu – Kaskádová, její dno se nachází v hloubce čtyř set šesti metrů. Už pohled do otevřeného sto deset metrů hlubokého jícnu vstupní propasti upozorňuje, že sestup nebude snadný. Dno této propasti bylo objeveno simferopolskými speleology teprve v roce 1978 a výzkum ještě zdaleka není u konce. I zdejší jeskyně nám připravily bohatou „potravu“ pro oči, technicky zajímavé výstupy a sestupy. Naše speleologická expedice na Krym končí. Se sovětskými přáteli ale už plánujeme další, proto brzy na shledanou!

Krym
není
jen
moře